

(હજી મુઢી આવા મીનીંગ કોઈપણ હપાયા નથી.)

A
COMPLETE GLOSSARY
OF

ALL THE WORDS AND PHRASES
OCCURRING IN

NEW INDIAN EMPIRE READERS

NO. III.

KARSANDAS NARAN .S & SONS.

Book-sellers Publishers.

Nanav , SURAT.

193

Price 12 annas.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૫૪૦૭ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ક્યુ ઈડિયન ઓરિયન્ટલ રીસર્ચ

વિષય મરઝી : ૧૪૩ : ૬૩૧૩ : ૦૮૫૯

~~પ્રકાશ~~ લી.

Sunlight (સનલાઇટ) સૂર્યનો
પ્રકાશ, સુરજનું તેજ.

Bright (બ્રાઇટ) પ્રકાશિત.

Shone (શોન) પ્રકાશી.

Clear sky=સ્વચ્છ આકાશ.

To keep close=પાસે રહેવાને.

The edge (એજ) કિરણ.

Branches (બ્રાન્ચીઝ) ડાળીઓ.

Shaded (શેઇડેડ) છાંયો આપ્યો.

Rays (રેઝ) કીરણો.

On the place=જગ્યાએ.

Where (ઉજ્હેર) જ્યાં.

Light (લાઇટ) પ્રકાશ, તેજ,
અજવાળું.

Straight (સ્ટ્રેઇટ) સીધી.

Stop the rays = કીરણો
અટકાવે છે.

A shadow (શેડો) છાંયડો,
શીજો.

Cannot bend=વળી શકતું

Cool (કૂલ) ઠંડું. [નથી.

Although (ઓલ્થો) જો કે.

Season (સીઝન) રૂતુ, મોસમ.

Has only just begun=
માત્ર હમણાંજ શરૂ થયું છે.

Besides light પ્રકાશ ઉપરાંત.
Heat (હીટ) ગરમી.

Warmth (વર્મ્થ) ગરમી.

Animals (એનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.

Plants (પ્લેન્ટ્સ) છોડવા.

Could live=જીવી શકે.

They turn=તેઓ ફેરવે છે.

Towards (ટોવર્ડ્ઝ) તરફ.

Have noticed (હવ નોટીસ)
જેયું છે.

Veranda (વરન્ડા) ઓટલો,
ઓસરી.

Out side (આઉટસાઇડ) બહાર.

Seem to grow=ઉગતાં માલમ
પડે છે.

A brick (બ્રિક) ઈંટ.

Road-side (રોડ સાઇડ)
રસ્તાની બાજુએ.

Thin (થિન) આછું, પાતળું.

Pale (પેલ) પીકડું.

Has been hidden=હંકાએલું

Blades (બ્લેડ્ઝ) પાતરાં. [છે.

Weak (વીક) નબળાં.

Almost (ઓલ્મોસ્ટ) લગભગ.

Colour (કલર) રંગ.

Green (ગ્રીન) લીલાં.

Strong (સ્ટ્રોંગ) મજબુત.

Feeble (શીબલ) નબળાં.

Cannot reach=પહોંચી શકતું

Old (ઓલ્ડ) જુની. [નથી.

Saying (સેઈન્ગ) કહેવત.

Cannot enter=દાખલ થઈ શકતો નથી.

Purifies (પ્યુરિફાઈઝ) સ્વચ્છ બનાવે છે; શુદ્ધ કરે છે.

Houses (હાઉસીઝ) ઘરો.

Can let in=અંદર દાખલ કરી શકીએ.

Should be so built=એવી રીતે બાંધવાં જોઈએ.

Must not close=બંધ કરવાં ન જોઈએ.

Windows (વિન્ડોઝ) બારીઓ.

Hot winds=ગરમ પવન.

Blow (બ્લો) વાય છે.

Weeks (વિક્સ) અઠવાડીયાં.

Ought to build=બાંધવાં જોઈએ.

So that=એથી.

Can be shut up=બંધ કરી

Dust (ડસ્ટ) ધૂળ. [શકાય.

Are over=બંધ થાય.

Rewrite=ફરીથી લખો. [થતાં.

Beginning (બીગિનિંગ) શરૂ

પાઠ ૨ જો.

Bats.

Evening (ઈવનિન્ગ) સાંજ.

As it is growing dark =જ્યારે અંધારું થતું જાય છે.

Creature (ક્રીચર) પ્રાણી.

Flying (ફલાઈન્ગ) ઉડતું.

Air (એર) હવા.

Often (ઓફ્ટન) વારંવાર.

Through (થ્રુ) માંથી, આરપાર.

Flies (ફલાઈઝ) ઉડે છે.

Almost (ઓલ્મોસ્ટ) લગભગ.

As soon as=તરતજ.

A bat (બટ) ચામાચેણી.

Hides (હાઈડ્સ) સંતાઈ રહે છે.

Dark (ડાર્ક) અંધારી.

Place (પ્લેસ) જગા.

Dusk (ડસ્ક) સમીસાંજ.

To hunt (ટુ હન્ટ) શિકાર કરવાને.

Blind (બ્લાઈન્ડ) અંધળું.

Insects (ઇન્સેક્ટ્સ) જીવડાંઓ.

On which it feeds=જેના ઉપર તે જીવન-ગુજારો કરે છે.

Common saying=સામાન્ય કહેવત.

Are dazzled (આર ડઝલ્ડ) અંધવાઈ નય છે.

Need (નીડ) જરૂર પડે છે.

Lamps (લૅમ્પ્સ) દીવા.

Candles (કૅન્ડલ્સ) મીણબત્તી.

Tiny (ટાઇનિ) ઝીણાં.

The reason (ધી રીઝન) કારણ.

Homes (હોમ્સ) ઘરો, રહેઠાણો.

Caves (કેવ્સ) ગુફાઓ.

Hollow (હોલો) પોલાં.

Corners (કોર્નર્સ) ખુણા.

Ruined (રુઇન્ડ) ખંડીયેર થયલાં.

Countries (કન્ટ્રીઝ) દેશો, મુલ્કો.

During the winter=શિયાળામાં.

May be found=જાડી આવે.

Hanging (હૅન્ગિંગ) બટકતાં.

Warmer (વૉર્મર) વધારે ગરમ.

Weather (વેધર) રૂતુ, હવા.

Wake up (વેકઅપ) જાગી ઉઠે.

Long sleep=લાંબી ઉંઘ. [છે.

Really (રીઅલિ) ખરેખર.

Sleep (સ્લીપ) ઉંઘ.

Rather (રાધર) જાણે કે.

Flying (ફ્લાઇંગ) ઉડતો.

Mouse (માઉસ) ઉંદર.

Closely (ક્લોઝલિ) બારીકાથી.

The same shape=તેવોજ.

Colour (કલર) રંગ. [આકાર.

Fore paws (ફોર પૉઝ) આગલા પંખ.

Have grown (હવ ગ્રોન) બન્યા છે.

Wings (વિંગ્ઝ) પાંખો.

People (પીપલ) લોકો.

Foolish (ફુલિશ) મૂર્ખ.

Perhaps (પરહેપ્સ) કદાચ.

Creatures (ક્રીચર્સ) પ્રાણીઓ.

Harmless (હાર્મલેસ) નિર્દોષ.

Animals (અનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.

Mice (માઇસિ) ઉંદરો.

Countries (કન્ટ્રીઝ) દેશો.

Kind (કાઇન્ડ) જાત.

A vampire (વેમ્પાયર) લોહી ચૂસનાર ચામાચેણુ.

Attacks (અટ્ટૅક્સ) હુમલો કરે છે.

Cattle (કૅટલ) પશુઓ.

Lives on blood=લોહી પીને જીવે છે.

Sleeping (સ્લીપિંગ) ઉંઘતાં.

Lives on=જીવે છે.

Blood (બ્લડ) લોહી.

Victim (વિક્ટિમ) શિકાર, ભોગ થઈ પડેલ પ્રાણી.

Sucks (સક્સ) ચુસે છે.
 Fixes usually (ફિક્સીઝ
 યુઝવલિ) હમેંશા ચોંટે છે.
 Toe (ટો) અંગુઠો.
 Whom (હુમ) જેને.
 Fans (ફેન્સ) હલાવે છે; પવન
 નાંખે છે.
 Feels (ફીલ્સ) લાગે છે.
 Wakes (ઉવેકકસ) જાગે છે.
 Morning (મોર્નિંગ) સહવાર.
 Pain (પેઈન) દુઃખ.
 Bite (બાઇટ) ડંખ.
 Feels tired (ફીલ્સ ટાયર્ડ)
 થાકેલો જણાય છે.
 Loss (લોસ) ખોટ, ઘટ.
 From the loss of blood
 =લોહી જતું રહેવાથી.
 Flying fox (ફ્લાઇઇંગ ફોક્સ)
 વનવાગોળ.
 Are found (ફાઉન્ડ) માલમ
 પડે છે.
 Australia (ઓસ્ટ્રેલિઆ)
 દેશનું નામ.
 Looks (લુક્સ) દેખાય છે.
 Family (ફેમિલિ) કુટુંબ.
 Measure (મેઝર) મપાય છે.
 As much as=જેવડી.

Several (સેવરલ) કેટલાક.
 A Fruit (ફ્રુટ) ફળ.
 Is fond of=નાં શોખીન છે.
 Covered (કવર્ડ) ઢંકાયેલાં.
 Mischievous (મિસ્ચિવસ)
 Thief (થીફ) ચોર. તોફાની.
 Distance (ડિસ્ટન્સ) છેદું, અંતર.
 One=કોઇક.
 Closer (ક્લોઝર) વધારે નજીક.
 Bunches (બંચીઝ) ઝુમખા.
 Hanging to-gether=મેગાં
 લટકતાં.

પાઠ ૩ જો.

To guess (ટુ ગેસ) કલ્પના
 કરવી.
 Would guess=કલ્પના કરશો.
 A piece (એ પીસ) કકડો,
 ટુકડો.
 Paper (પેપર) કાગળ.
 Thin (થિન) પાતળો.
 Strong (સ્ટ્રોંગ) મજબુત.
 Is made of=નો બનેલો છે.
 Rags (રૅગ્ઝ) ચીથડાના કકડા.
 Straw (સ્ટ્રો) પરાળ.
 Wood (વુડ) લાકડું.

Rope (રોપ) દોરડું.

Coarse (કોર્સ) ખરબચડું.

Strange (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર.

History (હિસ્ટરી) ઇતિહાસ.

The cotton (કોટન) કપાસ.

Seedpots (સીડપોટસ) કહાણું;
જાડવું.

Fields (ફીલ્ડ્ઝ) ખેતરો.

Was picked=ઉંચકી લેવામાં
આવ્યું.

Was sent=બોકલવામાં આવ્યું.

Fibers (ફાઇબર્સ) રેસા.

Linen (લિનન) શણું કાપડ.

Grew (ગ્રુ) ઉગ્યા.

Stacks (સ્ટૉક્સ) સાંઠા, ડાંખળા.

Flax (ફ્લૅક્સ) શણ.

Cloth (ક્લૉથ) કપડું..

Was cleaned and woven
=ચોક્ખું કરવામાં આવ્યું ને
વણવામાં આવ્યું.

Had been worn=પહેરવામાં
આવ્યાં હતાં.

Clothes (ક્લોઝ્ઝ) કપડાં.

To cast aside=ફેંકી દેવું,
દૂર કરવું.

Are brought = લાવવામાં
આવે છે.

Form (ફોર્મ) રૂપ.

In the form of paper=

કાગળના રૂપમાં, કાગળ તરીકે.

Of course (ઓફ કોર્સ) અલબત્ત.

Has to be done=કરવું પડે છે.

To change (ટુ ચેન્જ) ફેરવવાને.

Are sorted (સોર્ટેડ) છુટા
પાડવામાં આવે છે.

Pieces (પીસિઝ) ટુકડા.

Are picked out (પિક્કડ)
વણી લેવામાં આવે છે.

Rest (રેસ્ટ) બાકીના, બીજા.

Heap (હીપ) ઢગલો.

Another (અનધર) બીજો.

Are passed through=
અંદરથી પસાર કરવામાં આવે છે.

A machine (એ મશીન) યંત્ર.

Dashes (ડૅશીઝ) ધકેલે છે,
અથાડે છે.

Beats the dust out=ધૂળ
ખખેરી કાઢે છે.

Boiling (બોઇલિંગ) ઉકાળવાનું

Lime (લાઇમ) ચુનો. [કામ.

Soda (સોડા) સોડા, સંચોરો.

Grease (ગ્રીસ) ચીકાણ, ખેર.

Next (નેક્સ્ટ) પછી.

A wheel (વ્હીલ) ચેડું.

Dashes (ડેશીઝ) અથાડે છે,
ઠોકે છે.

Round and round=ગોળ
ગોળ.

Sharp teeth=તીણા દાંતા.

Tear (ટૅર) ફાડે છે.

Soft (સોફ્ટ) નરમ.

Are ready (આર રેડી) તૈયાર
થાય છે.

Paste (પેસ્ટ) જડો પ્રવાહી,
માવો.

Pulp (પલ્પ) કાગળનો માવો.

Machines (મશિન્સ) યંત્રો.

Quicker (ક્વિક્કર) વધારે ઝડપથી

By hand=હાથવતી.

A tray (એ ટ્રે) રકાખી, કથરોટ.

Fills it (ફિલ્સ ઇટ) ભરે છે.

A bottom (એ બોટમ) તળાઈ.

Through (થ્રુ) દ્વારા, માં થઇને.

Threads (થ્રેડ્ઝ) દોરીઓ.

Drains away (ડ્રેઇન્સ અવે)
નીતરી જાય છે.

The wire (ધી વાયર) તાર.

A layer (એ લેયર) પડ.

A sheet of pulp=માવાનું
પાતળું પડ.

Is left (ઇઝ લેફ્ટ) પડી રહે છે.

Behind (બીહાઇન્ડ) પાછળ
Is placed (ઇઝ પ્લેઇસ્ડ)
મુકાય છે.

Between (બીટવીન) વચ્ચે.

Felt (ફેલ્ટ) એક જાતનું
દબાવીને બનાવેલું કાપડ.

Is pressed=દબાવવામાં આવે છે.

The press-પ્રેસ, કારખાનું.

Rough (રફ) ખરબચડો.

Fit (ફિટ) લાયક.

Is dipped (ઇઝ ડિપ્ડ) બોળ-
વામાં આવે છે.

Size (સાઇઝ) ચીકણો પ્રવાહી
પદાર્થ.

Glue (ગ્લુ) ચીકણો પ્રવાહી.

Dry (ડ્રાઇ) સુકો.

Steel rollers (સ્ટીલ રોલર્સ)
પોલાદનાં દબાવવા બનાવેલાં
રોલર્સ.

Smooth (સ્મુથ) સુંવાળા.

Glossy (ગ્લોસી) સફાઇદાર,
ચકચકાટ.

To be used=વાપરવાનો હોય છે.

News papers (ન્યુસ પેપર્સ)
જાપાં. [છે.

Are rolled=લપેટવામાં આવે

Reel (રીલ) લોઢાની શીરકી.

To many uses=ધણા ઉપયોગ.

Strange (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર.

Several (સેવરલ) કેટલાક.

Light (લાઈટ) હલકા.

Boats (બોટસ) હોડીઓ.

Tanks (ટૅન્કસ) ટાંકીઓ.

Waterpipes (વૉટરપાઇપ્સ)
પાણીની નળીઓ.

Wheels (વ્હીલ્સ) પૈડાં.

Railway car (રેલ્વે કાર)
આગગાડી.

Chiefly (ચીફ્લિ) ખાસ કરીને,
ધણે ભાગે.

Frame work (ફ્રેમવર્ક)
ચોકઠાં બનાવવાનું કામ.

Outer walls (આઉટર વૉલ્સ)
બહારની દીવાલ.

Day time=દિવસનો વખત.

Shutters (શટર્સ) બંધ કર-
વાનાં ઢાંકણાં.

Are divided (ડિવાઇડેડ)
ભાગ પાડવામાં આવે છે.

By sliding (સ્લાઇડિંગ)
સરકાવીને.

Partitions (પાર્ટિશન્સ) ભાગ
પાડનાર પડદા, દિવાલ.

Earthquakes (અર્થક્વેક્સ)
ધરતીકંપો.

Fires (ફાયર્સ) આગ.

Lantern (લૅન્ટર્ન) ફાનસ.

Stoves (સ્ટોવ્ઝ) સ્ટવ, ચુલા.

To set fire=આગ લગાડવી.

Is easily built up=સહે-
લાઈથી બંધાય છે.

Ruins (રુઈન્સ) ખડેર,(કાગળનાં)
પડી ભાંગેલા ઘર.

પાઠ ૪ થો.

Lost princess (લૉસ્ટ પ્રિન્સેસ)
ખોવાઈ ગયેલી રાજકુમારી.

Named (નેમ્ડ) નામની.

Happy (હૅપ્પિ) સુખી.

Thought (થૉટ) વિચાર્યું.

Would try-પ્રયત્ન કરશે.

Jungle (જંગલ) જંગલ, વન.

A Palace (એ પેલેસ) મહેલ.

Empty (એમ્પ્ટિ) ખાલી.

Happily (હૅપ્પિલિ) સુખથી.

For a while=થોડો વખત.

Halls (હૉલ્સ) ઓરડા.

Fruit (ફ્રુટ) ફળ.

Found (ફાઉન્ડ) માલમ પડી.

Prince (પ્રિન્સ) રાજકુમાર.

Took away=હરી ગયો, લઈ ગયો.

Met (મેટ) મળી.

Shall help—મદદ કરીશ.
 Began to look=જેવા માંડ્યું.
 A jackal (જંકાલ) શિયાળ.
 Footmarks (ફુટમાર્ક્સ) પગલાં.
 A pearl (પર્લ) મોતી.
 Scrap (સ્ક્રૅપ) ચીંધરડી.
 Silk (સિલ્ક) રેશમ.
 Tied up (ટાઈડ) બાંધેલું.
 Had dropped=નાંખ્યાં હતી.
 To show (ટુ શો) બતાવવાને.
 To the end=છેડા સુધી.
 Must leave=છોડી દેવી જોઈએ.
 Make yourself look old
 and ugly=તારી જાતને ધરડી
 અને બેડોળ દેખાડવી જોઈએ.
 May carry off=દૂર લઈ જાય.
 Painted (પેઇન્ટેડ) ચીતર્યો, રંગ્યો.
 Face (ફેઇસ) ચહેરો.
 Put on (પુટ ઓન) પહેર્યો.
 Dirty robe=ગંદો ઝબ્બો.
 Yellow (યેલો) પીળો.
 Silk one (સિલ્ક વન) રેશમી
 (ઝબ્બો)
 Thanked (થેન્કડ) આભાર
 માન્યો.
 Led (લેડ) રસ્તો બતાવ્યો.
 Gate (ગેટ) દરવાજો.

Stood (સ્ટુડ) ઉભી.
 Dirty (ડર્ટી) ગંદો.
 Dress (ડ્રેસ) કપડાં.
 Felt sorry=દીલગીર થઈ.
 Marble tank (માર્બલ ટૅન્ક)
 આરસનું તળાવ.
 Took her to=તેણીને લઈ ગઈ.
 Cottage (કોટેજ) ઝૂંપડું.
 Lotus flowers (લોટસ)
 કમળનાં ફૂલ.
 Floating (ફ્લોટિંગ) તરતી.
 Beyond (બિયોન્ડ) આગળ.
 Early (અર્લી) વહેલા.
 Hair (હેર) વાળ.
 About (અબાઉટ) આજુબાજુ.
 To bathe (બેથ) નહાવાને.
 Rose (રોઝ) ઉગ્યો.
 Painted (પેઇન્ટેડ) રંગ્યો.
 Steps (સ્ટેપ્સ) પગથીયાં.
 Just as=તરતજ.
 Lovely (લવ્લી) વહાલી લાગે
 એવી, રૂપાળી; સુંદર.
 The thief (થીફ) ચોર.
 Smiling (સ્માઇલિંગ) મ્હોં
 મલકાવતી.
 Started back, (સ્ટાર્ટેડ બેક)
 ચમકીને પાછી હટી.

The star (ધ સ્ટાર) તારો.
 Brother's wife=ભાભી.
 A few weeks later=થોડાં
 અઠવાડીયાં પછી.
 Young (યંગ) જુવાન.
 Had found (હૅડ ફાઉન્ડ)
 શોધી કાઢી હતી.

પાઠ ૫ મો.

The ring (રિંગ) વીંટી.
 The well (ધ વેલ) કુવો.
 Need (નીડ) જરૂરીઆત.
 The east (ઇસ્ટ) પૂર્વદેશ.
 Servant (સર્વન્ટ) નોકર.
 Whom he could trust=
 જેનાપર તે ભરોસો રાખી શકે.
 After thinking = વિચાર
 કરીને.
 A plan (એ પ્લેન) યુક્તિ.
 By which=જે વડે.
 Thought (થોટ) વિચાર્યું.
 Let it be known=જાણવા
 In the city=શહેરમાં. [દીધું.
 Ready (રેડી) તૈયાર.
 Wages (વેજસ) મહેનતાણું,
 મજૂરી.

Would have=જોઇશો.
 The whole day=આખો દિવસ.
 The basket (બાસ્કેટ) ટોપલી.
 Palace (પેલેસ) મહેલ.
 Garden (ગાર્ડન) બાગ.
 Strange (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર.
 Indeed (ઇન્ડીડ) ખરેખર.
 Drew (ડ્રુ) ખેંચ્યું.
 A bucket (બકેટ) ડોલ.
 Poured (પોર્ડ) રેડ્યું.
 Ran through=નીતરી પડ્યું.
 Holes (હોલ્સ) કાણાં.
 Became tired (ટાયર્ડ) થાકી
 ગયો.
 Foolish (ફુલિશ) અર્થ વગરનું.
 Business (બિઝનેસ) કામ; ધંધો.
 All the same=અધી રીતે એકજ
 Throwing down=ફેંકી દઇને.
 Walked away (વૉકડ અવે)
 ચાલ્યો ગયો.
 Nearly (નીઅર્લી) લગભગ.
 Almost (ઑલમોસ્ટ) લગભગ.
 Empty (એમ્પ્ટ) ખાલી.
 Lay -(લે) પડી હતી.
 Shining (શાઇનિંગ) ચળકતી.
 Brighter than silver=ચાંદી
 કરતાં વધુ ચળકાટવાળી.

Drew up=ઉપર જેઁથી.

To his great surprise
(સરપ્રાઈઝ) પોતાના ધણા
અચંબા સાથે.

Had been brought up=
ઉપર લાવવામાં આવી હોત.

Useless (યુસલેસ) નકામું,
નિરૂપયોગી.

After all=બધું છતાં, આખરે.

Was pleased (ઉવૉઝ પ્લીઝડ)
રાજ થયો.

Have obeyed (હૅવ ઓબેડ)
આજ્ઞા માની છે.

Can trust (કેન ટ્રસ્ટ) ભરોસો
રાખી શકીશ.

Better kind=વધારે સારો પ્રકાર.

Own (ઓન) પોતાની.

પાઠ ૬ ઠો.

Reverence (રેવરન્સ) માન.

Fakir (ફકીર) ફકીર.

It came to be known=
જાણવામાં આવ્યું.

Would not utter (અટર)
બોલતો નથી.

In public (પબ્લિક) જાહેરમાં.

Pious (પાયસ) પવિત્ર, પાક.

People (પિપલ) લોકો.

Were surprised(સર પ્રાઈઝડ)
અચંબો પામ્યા.

Were vexed (વેક્સડ) દુઃખી
થયા, દુઃખ પામ્યા.

Claimed (ક્લેઈમ્ડ) દાવો કર્યો,
હક કરતો.

Religious(રિલિજિઅસ)ધાર્મિક.

Acted (એક્ટેડ) વર્ત્યો.

The wicked (વિકેડ) નહારાં
મનુષ્યો.

Thoughtless (થૉટલેસ)
અવિચારી.

Annoyed (અન્નોઈડ) પજવ્યો,
હેરાન કર્યો.

To utter (અટર) બોલવાને.

Arabic text (અર્બિક ટેક્સ્ટ)
અરબી પુસ્તક.

To guard (ગાર્ડ) રક્ષણ કરવા.

Against (એગેન્સ્ટ) સામે.

Evil spirits(ઇવિલ સ્પિરિટસ)
ભૂતપ્રેત.

Ordered (ઓર્ડર્ડ) હુકમ કર્યો.

Unbecoming (અનબિકમિંગ)
અસમ્ય, નહારી.

Conduct (કૉન્ડક્ટ) વર્તણૂક.

At length (એન્થ) આખરે.

To appear (ટુ એપિઅર) હાજર થવાને.

Emperor (એમ્પરર) શહેનશાહ.

Appeared (એપિઅર્ડ) હાજર થયો.

Refuse (રીફ્યુઝ) ના પાડો છો.

Surely=એશક.

Kafir (કાફિર) નાસ્તિક, મુસલમાની ધર્મ ન માનનાર.

Should be punished=શિક્ષા થવી જોઈએ.

Death (ડેથ) મૃત્યુ, મોત.

Am condemned (કન્ડેમ્ડ) શિક્ષા થએલી છે. [નામદાર.

Your majesty (મેજેસ્ટી) આપ

Is willing=રાજી છે ?

Emperor (એમ્પરર) શહેનશાહ.

Sternly (સ્ટર્નલી) સખ્તાઈથી, કડકાઈથી.

Courtiers (કોર્ટિઅર્સ) સલાસદો, કચેરીમાં બેસનાર.

Fortune (ફોર્ટ્યુન) નસીબ.

To be regarded (રિગાર્ડેડ)

ગણવાને, મનાવાનું.

Heroic (હીરોઇક) શરવીર.

Noble (નોબલ) ઉમદા, ખાનદાન.

Personages (પર્સનેજસ)

વ્યક્તિઓ, મનુષ્યો.

Generals (જેનરલ્સ) સેનાપતિઓ.

I believe=હું માનું છું.

Unmatched (અનમેચ્ડ) અજોડ, જેની જોડ ન જડે તેવા.

Heroism (હીરોઇઝમ) પરાક્રમ, શરવીરતા.

Wide (વાઇડ) વિશાળ.

World (વર્લ્ડ) દુનિયા.

Throughout the wide world=સમગ્ર પૃથ્વીમાં, વિશાળ દુનિયામાં.

Worthy (વર્થી) લાયક.

Honour (ઓનર) માન.

Esteem (એસ્ટીમ) આગ્રહ.

Rank (રૅન્ક) દરજ્જો.

Even (ઇવન) પણ.

Amongst (અમંગ્સ્ટ) માં.

A band (એ બૅન્ડ) ટોળી.

Hero (હીરો) વીર પુરુષ.

Aside (એસાઇડ) બાજુએ.

Gracious (ગ્રેસિઅસ) દયાળુ;

કૃપાળુ.

Permission (પર્મિશન) રજા.

Freely (ફ્રીલી) છુટથી; નચિત્તે.

Fit (ફિટ) યરાયર.

Proper (પ્રોપર) યોગ્ય.

The noble (નોબલ) અમીર,
ઉમરાવ.

Corner (કોર્નર) ખુણો.

Throne (થ્રોન) રાજગાદી.

Has desired (ડિઝાઇર્ડ) ઇચ્છ્યું
છે, આશા રાખી છે.

Refused (રિફ્યુઝ) ના પાડી.

To carry out = અમલમાં
મૂકવાને.

After a little while = જરા
વાર પછી.

Request (રિક્વેસ્ટ) વિનંતી;
અરજ.

Questions (ક્વેશ્ચન્સ) સવાલો.

Sire (સાયર) માનવંત સાહેબ.

On this point (પોઇન્ટ) આ
બાબત પર, આ મુદ્દા પર.

Had to admit (અડિમિટ)
કબુલ કરવું પડ્યું.

Actually (અક્યુઅલિ) ચોક્કસ,
ખરેખત.

To address (અડ્રેસ) સંબોધવું
નામ દબને કહેવું.

Lord (લોર્ડ) પ્રભુ; માલિક.

Familiarly (ફેમિલિઅર્લી)
પરિચય હોય તેમ, ઘાડો સંબંધ
હોય તેમ.

પાઠ ૭ મો.

Cunning (કનિંગ) લુચ્ચા,
સેતાન.

Crows (ક્રોઝ) કાગડા.

Streets (સ્ટ્રીટ્ઝ) મહોલ્લા,
શેરીઓ.

Hopping (હોપિંગ) કૂદતા.

Uttering (અટરિંગ) બોલતા.

Harsh cries = કાનને કર્કશ
લાગે તેવી બૂમો.

Looking for food = ખોરાક
શોધતા.

Bold (બોલ્ડ) બહાદુર.

Greedy (ગ્રીડિ) લોભી,

Dreadful (ડ્રેડફુલ) ભયંકર.

Thief (થિફ) ચોર.

Whatever (ઉવોટએવર) ગમે તે.

Useful (યુઝફુલ) ઉપયોગી.

Money (મનિ) પૈસા.

Will steal = ચોરશે.

Suger (શુગર) ખાંડ.

A soap (સોપ) સાબુ.

A lady (લેડિ) બાપુ, બાઇ.

Travelled (ટ્રાવેલ્ડ) મુસાફરી કરવી

Following (ફોલોવિંગ) નીચેની.

Several (સેવરલ) કેટલાક.

Watching (ઉવોચિંગ) જોતો,
તપાસતો.

Below (બીલો) નીચે.
 Large (લાજ) મોટો.
 Meat (મીટ) માંસ.
 Rascals (રાસ્કલ્સ) બદમાશો.
 Seemed to say=જણે કહેતા
 હોય એમ જણાયા.
 Flick (ફ્લિક) ઉચી કરવાની ક્રિયા.
 Tail (ટેઇલ) પુંછડી.
 Warning (વોર્નિંગ) ચેતવણી.
 Flew down (ફ્લેયુડાઉન) નીચે
 ઉડયો.
 To get a peck=ચાંચ મારવાને.
 Growled (ગ્રોવલ્ડ) ધુરકયો.
 Showed (શોડ) બતાવ્યા.
 Were afraid=ખીધા હતા.
 Dinner (ડિનર) ખાણું, ભોજન.
 To leave (ટુ લીવ) છોડવું.
 Moment (મોમેન્ટ) ક્ષણ, પળ.
 Crept up (ક્રેપ્ટ અપ) ગુપચુપ
 ગયો.
 Quietly (કવાએટ્લિ) ગુપચુપ;
 શાંતિથી.
 Sudden (સડન) એકદમ.
 Rush (રશ) ધસારો.
 To tear (ટુ ટેર) તોડવાનો.
 Corner (કોર્નર) ખુણો.

Carried up (કેરિડ અપ) ઉપર
 લઈ ગયો. [કરી.
 Managed (મેનેઈન્ડ) ગોઠવણ
 Followed (ફોલોડ) અનુસર્યા,
 તેમ કયું.
 Instantly (ઈન્સ્ટેન્ટ્લિ) તરતજ,
 તેજ ક્ષણે.
 Began (બીગેન) શરૂ થયો.
 Chattering (ચેટરિંગ) કાગારોલ,
 બડબડાટ.
 Not a bit=કંટકો પણ નહિ.
 Did eat=ખાધો.
 Meant (મેન્ટ) ધાર્યું, વિચાર્યું.
 To have=મેળવવાને.
 Made up their minds=
 મન પર લીધું, વિચાર કર્યો.
 Caw-cawing (કૉકૉઈંગ)
 કાગારોળ.
 Ceased (સીઝડ) અંધ થયું.
 Just in front=એકદમ મોં
 આગળ.
 Snapping (સ્નેપિંગ) ડાકું
 મારીને.
 Brought (બ્રૉટ) આણ્યો.
 Moment (મોમેન્ટ) ક્ષણ, પળ.
 Pounced (પાઉન્ડ્સ) કુદકો માર્યો.
 Seized (સીઝડ) પકડ્યો.

Beaks (બીક્સ) ચાંચો. [ગયા.

Flew away (ફ્લુ અવે) ઉડી

Joined (જોઈન્ડ) જોડાયા.

A feast (એ ફીસ્ટ) ભક્ત,
ઉભણી.

Every now and then=
વારે ધડીએ.

To mock (મૉક) મસ્કરી કરવી.

Barking (બાર્કિંગ) ભસતાં.

Rage (રેઈજ) ગુસ્સો.

At the foot=તળીએ. (થડ
આગળ.)

પાઠ ૮ મો.

Friend (ફ્રેન્ડ) દોસ્ત, મિત્ર.

Habits (હૅબિટસ) ટેવો, આદતો.

To borrow (બોરો) ઉછીનું લેવું.

Had been struck=અચંબો
પામ્યો હતો.

Polite (પોલાઇટ) વિનયી, સભ્ય.

Pleasant (પ્લેઝન્ટ) આનંદ
દાયક.

Manners (મેનર્સ) સીતલાત.

Proud (પ્રાઉડ) મગર.

Did you notice ? તમે ધ્યા-
નમાં લીધું.

Quiet (ક્વાયેટ) શાંત.

Gentle way of speaking

બોલવાની નમ્ર રીત. (ટેવ)

To form (ફોર્મ) ધડવું. પાડવું.

Loud and rough=મોટેથી
ને કર્કશ રીતે.

Will alter (ઓલ્ટર) ફેરવીશ.

Difficult (ડિફિકલ્ટ) અઘરું.

Easy to make=પાડવી સહેલી.

To break (ટુ બ્રેક) તોડવું.

Hard to break =છોડવી
અઘરી.

What I mean=જે હું કહેવા
છું છું.

Beat (બીટ) માર્યો (તપ્યો.)

Fiercely (ફિઅર્સલિ) ભયંકર
રીતે.

Parched (પાર્ચ્ડ) સેકાઈ ગયું.

Heat (હીટ) ગરમી.

Dust (ડસ્ટ) ધૂળ.

Weary (વીઅરિ) થાકેલો.

Could hardly drag=જેમ
તેમ ખેંચી શક્યો.

Shrub (શ્રબ) છોડવો.

Grew (ગ્રુ) ઉગેલું હતું.

By the wayside=રસ્તાની
બાજુએ.

Suddenly (સડન્લિ) એકદમ.

Rock (રોક) ખડક.

Plain (પ્લેન) મેદાન.

Hastened (હેસન્ડ) દોડી ગયો.

A base (એ બેસ) તળાઈ,

Cave (કેવ) ગુફા. [તળેટી.

Pleasure (પ્લેઝર) મજા; આનંદ.

Sigh (સાઇ) દમ, શ્વાસ.
(નિસાસો).

A spinning wheel (એ સ્પિનિંગ વ્હીલ) રેંટીઓ.

Surprise (સરપ્રાઇઝ) અચંબો.

Spun (સ્પન) કાંત્યું,

Beautiful (બ્યુટિફુલ) સુંદર.

A spider's (સ્પાઇડર્સ) કરો-
ળાઆની.

A web (એ વેબ) જાળ.

Streaks (સ્ટ્રીક્સ) લીટીઓ,

Gold (ગોલ્ડ) સોનું. [દોરીઓ.

Lovely (લવ્લી) મનોરંજક,
મનોહર.

Madam (મેડમ) બાનુ.

Weary (ઉવીઅરિ) કંટાળેલો.

Worn (ઉર્વેન) થાકેલો.

Laydown (લે ડાઉન) સુઈ જઈ.

Cool place = ઠંડી જગા.

Limbs (લિમ્બ્સ) શરીરના
અવયવ.

To wind (ઉવાઇન્ડ) વીટાળવું.

Silken (સિલ્કન) રેશમી.

Thread (થ્રેડ) દોરી.

Indeed (ઇન્ડીડ) ખરેખર.

As I lie = જ્યારે હું સુઈ જાઉં.

Will break = ભાંગીશ, તોડીશ.

Smiled (સ્માઇલ્ડ) હસી.

Cool shade = ઠંડી ઝાંખા.

Delightful (ડિલાઇટફુલ)
આનંદદાયક.

Listened (લિસન્ડ) સાંભળ્યું.

Sang (સૅન્ગ) ગાયું.

Was soothed (સ્પ્રુઝ) શાંત
થયો.

By and by = ધીમે ધીમે,
વખત જતાં.

Awoke (ઍવોક) જાગ્યો.

Astonishment (ઍસ્ટોનિશ-
મેન્ટ) આશ્ચર્ય, અચંબો.

Could not move = હલાવી
શક્યો નહિ.

Was wound (વાઉન્ડ) વીટા-
ળેલો હતો. [રીતે.

Tightly (ટાઇટ્લી) મજબુત

Thousands (થાઉઝન્ડ્ઝ) હજારો.

Coils (કોઇલ્સ) ગુંચળાં, આંટા.

Bright (બ્રાઇટ) ચળકવું.

Dull (ડલ) ભારે, ઝાંખો.
 Horror (હૉરર) ત્રાસ, બ્હીક.
 Was growing=થતું હતું.
 Thicker (થિકર) વધારે જાડો.
 To set free=છુટ્ટું મૂકવું.
 Cruel (ક્રુઅલ) ઘાતકી, ક્રૂર.
 Mocking (મૉકિંગ) મસ્કરી કરવું.
 Laugh (લાઈ) ખડખડાટ હસવું.
 Ugly (અગ્લિ) કુરૂપ.
 Witch (વિચ) ડાકણ.
 So it is=એવું છે, એમજ છે.
 Slowly (સ્લોલી) ધીમે ધીમે.
 Character (કૅરૅક્ટર) વર્તન,
 ચારિત્ર.

પાઠ ૯ મો.

Certain (સર્ટૅન) કોઈક, અમુક.
 A farmer (ફાર્મર) ખેડુત.
 At the foot=તળેટીમાં.
 Unlucky (અનલકિ) કમનસીબ.
 With his goats=બકરાંની
 બાબતમાં.
 Lost (લૉસ્ટ) ગુમાવ્યા.
 Hills (હિલ્સ) ઢુંગરા, ટેકરીઓ.
 In the same way=એકજ
 રીતે.

Broke (બ્રોક) તોડ્યાં, તોડતાં.
 Wolf (વૂલ્ફ) વર.
 Ate (એટ) ખાઈ ગયું.
 To stay (સ્ટે) રહેવું.
 Kindness (કાઈન્ડનેસ) માયા;
 દયાળુપણું.
 Open air=ખુલ્લી હવા.
 Freedom (ફ્રીડમ) સ્વતંત્રતા.
 Could not understand=
 સમજી શક્યો નહિ.
 Behaviour (બીહેવિઅર)
 ચાલચલગત.
 Strange (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર.
 Miserable (મિઝરબલ) દુઃખી.
 Did not give up=છોડી
 દીધી નહિ.
 Hope (હોપ) આશા.
 Having lost=ખોઈને, ખોયા.
 Bought (બૉટ) ખરીદ્યું. [છતાં.
 Quite young=તદ્દન નાનું.
 It might become used=
 તેને ટેવ પડે.
 Tufted (ટુફ્ટેડ) ઢુંકી ઢુંકી
 ઉગેલી, ગુચ્છાવાળી.
 A beard (એ બીઅર્ડ) દાઢી.
 Pretty (પ્રેટિ) સુંદર.
 Shiny (શાઈનિ) ચળકતા.

Curly (કર્લી) વળેલા, ગુચળા
Horns (હોર્ન્સ) શીંગડાં. [વાળા.
Clothed (ક્લોથ્ડ) કપડું પહેરાવ્યું
શરીર ઢાંક્યું.

Cloak (ક્લોક) ઢાંકણ.

Gentle (જેન્ટલ) નમ્ર.

Loving (લવિંગ) હેતાળ.

Allowed herself to be
milked=પોતાને દોહવા દેતી.

Without moving=હાથ
વગર.

Without kicking (વિધાઉટ
કિકિંગ) લાત માર્યા વગર.

Enclosed (એન્ક્લોઝ્ડ) બંધ કરેલું.

Pail (પેઇલ) ડોલ.

Loose (લૂઝ) છુટ્ટા.

Rough (રફ) ખરબચડા.

Tied (ટાઇડ) બાંધ્યો.

Stake (સ્ટેક) ખીલો.

(ઢોર બાંધવાનો.)

Spot (સ્પોટ) જગા.

Plenty (પ્લેન્ટી) પુષ્કળ.

Safe (સેફ) સહિસલામત.

Happy (હૅપી) સુખી.

Contented (કન્ટેન્ટ્ડ) સંતો-
પાવ્યું.

Was delighted=ખુશ થયો.

Will not feel=માનશે નહિ.

Dull=ડોહ, સુસ્ત.

Miserable (મિઝરેબલ) દુઃખી.

Was mistaken=ભૂલ્યો હતો.

Delightful (ડિલાઇટફુલ)

ખુશકારક.

Wretched (રેચ્ડ) ખરાબ;

દુઃખદાયક.

Pleasant (પ્લેઝન્ટ) આનંદ

આવે એવું.

To scrape (સ્કેપ) છોલવું, ઘસવું.

To graze (ગ્રેઝ) ચરવાને.

Space (સ્પેઇસ) જગા.

Moment (મોમેન્ટ) પળ, ક્ષણ.

From that moment=તેજ

Seemed (સીમ્ડ) જણાયું. [પળે.

Tasteless (ટેસ્ટલેસ) સ્વાદ

વગરનું, બે સ્વાદ.

Unhappy (અનહૅપી) દુઃખી.

Grow (ગ્રુ) થઈ, થતું ગયું.

Thin (થિન) પાતળી, દુબળું.

Pitiful (પિટિફુલ) દયાજનક.

Straining (સ્ટ્રેઇનિંગ) ખેંચાયા

કરતું ખેંચાતું.

Turned (ટર્ન્ડ) ફેરવેલું.

Towards (ટોવર્ડ્ઝ) તરફ.

Nostrils (નોસ્ટ્રિલ્સ) નસકોરાં.

Quivering (કિવવરીંગ) ધ્રુજતાં.
 Uttering (અટરિંગ) બોલતું.
 Mournful (મોર્નફુલ) શોકજનક.
 Something was the mat-
 ter=કંઈકે અન્યું હતું.
 What it was=શું થયું હતું.

પાઠ ૧૦ માં.

Morning (મોર્નિંગ) સહવાર.
 Finished (ફિનિશ્ડ) પુરું કર્યું.
 Milking (મિલ્કિંગ) દોહવાનું
 કામ.
 Listen (લિસન) સાંભળ.
 Turned (ટર્ન્ડ) ફરી.
 Tongue (ટંગ) જીભ.
 Am pining away (પાઇનિંગ)
 મનમાં મુઝાઉ છું.
 Amazment (અમૅઝમેન્ટ)
 અચંબો, આશ્ચર્ય.
 Letting fall=પડવા દઇને.
 Lotah (લોટા) લોટો.
 Beside (બિસાઇડ) પાસે.
 You want to leave me=
 તમે મને છોડી જવા માંગો છો.
 White coat (ઉવાઇટ કોટ)
 બકરાનું નામ.

Perhaps (પરહેપ્સ) કદાચ.
 To lengthen (લેન્થન) લંબાવવું.
 Worth the trouble=મહે-
 નત લેવા લાયક.
 Enough (ઇનફ) પુરતું.
 Silly (સિલિ) મૂર્ખ.
 Hillside (હિલસાઇડ) ટેકરીની
 બાજુએ.
 Will butt (બટ) માથું મારીશ.
 Stronger (સ્ટ્રોન્ગર) વધારે
 મજબુત.
 Horns (હોર્ન્સ) શીંગડાં.
 Terrible (ટેરિબલ) ભયંકર.
 Tempered (ટેમ્પર્ડ) સ્વભા-
 વવાળું.
 Difference (ડિફરન્સ) તફાવત.
 In spite of (ઇનસ્પાઇટ ઓફ)
 છતાં.
 In case (ઇન કેસ) વખતે.
 Will shut up=બંધ કરીશ,
 પુરીશ. [કોઢાર.
 A stable (સ્ટેબલ) તબેલો,
 Carried (કેરિડ) લઈ ગયો.
 Gloomy (ગ્લુમી) ખેદજનક,
 અંધારી.
 Bolted (બોલ્ટેડ) આગળો દીધો;
 સાંકળ વાસી.

Unluckily (અનલકલિ) |

કમનસીબે.

Window (વિન્ડો) ખારી.

Hardly (હાર્ડલિ) લાગ્યેજ.

Forgot (ફર્ગોટ) ભૂલી ગયો.

Skipped out (સ્કિપ્ડ) બહાર

કુદી પડ્યું,

Fled (ફ્લેડ) નાસી ગયું.

Arrived (ઍરાઇવ્ડ) આવી

પહોંચ્યું. [આવેશ.

Excitement (એક્સાઇટમેન્ટ)

Fir trees (ફર ટ્રીઝ) ફરનાં ઝાડ.

Bent (બેન્ટ) નમ્યાં.

Ground (ગ્રાઉન્ડ) જમીન.

Branches (બ્રાન્ચીઝ) ડાળીઓ.

To caress (કેરેસ)લાડ લડાવવું,

પ્રેમથી પંપાળવું.

Sweetest (સ્વીટેસ્ટ) સૌથી સુંદર.

Scents (સેન્ટસ) સુગંધી.

Seemed to welcome her

=તેણીને આવકાર આપતી જણાઈ

To prevent (પ્રીવેન્ટ)

અટકાવવાને.

Where she pleased=જ્યાં

તેણી ચ્હાતી ત્યાં.

Tips (ટિપ્સ) અણીઓ, ટોચ.

પાઠ ૧૧ માં.

Rolled about (રોલ્ડ ઍબાઉટ)

આમતેમ ફર્યું.

Legs (લેગ્ઝ) પગ.

Stirring up (સ્ટરિંગઅપ)

હલાવીને.

Layers (લેયર્સ) પડો.

Leaves (લીવ્ઝ) પાંદડાં.

Twings (ટ્રિવગ્ઝ) ડાળીઓ.

Bound (બાઉન્ડ) કુદકો.

Thicket (થિકેટ) ઝાડી.

Brushwood (બ્રશવુડ) ઝાડી.

A hillock (હિલ્લોક) નાનો ડુંગર,

ટેકરી.

Bottom (બોટમ) તળાઉ.

A ditch (ડિચ) ખાડી.

Wild (વિવાઈલ્ડ) જંગલી.

A bit (એ બિટ) જરાએ, સહેજે.

Was not afraid=ખીધું નહિ.

Wide (વાઈડ) પહોળા.

Streams (સ્ટ્રીમ્ઝ) ઝરાઓ,

વહેણો.

Splashed (સ્પ્લેશ્ડ) છાંટ્યું.

Spray(સ્પ્રે) શીણ, પાણીના છાંટા.

Passed (પાસડ) પસાર થઈ.

Dripping (ડ્રિપિંગ) પાણી

ટપકતી.

Stretched (સ્ટેચ્ડ) ખેંચી, લાંબી કરી.	Allowed (અલોઉડ) રજા આપી, છુટ આપી.
Flat (ફ્લેટ) સપાટ.	All at once =એકાએક.
Rock (રૉક) ખડક.	Blew (બ્લ્યુ) વાથો.
Dried (ડ્રાઇડ) સૂકવી.	The wind (ધ ઉવિન્ડ) પવન.
Sunbeams (સનબીમ્ઝ) સૂર્યનાં	Cold (કોલ્ડ) ઠંડો.
Plain (પ્લેઇન) મેદાન. [કિરણ.	Shade (શેઇડ) છાંયડો.
Valley (વેલિ) ખીણ.	The mountain (માઉન્ટેન)
Tears (ટીઅર્સ) આંસુ.	Still (સ્ટિલ) શાંત. [પર્વત.
Was perched up (પર્ચ્ડ) ઉંચે કુદી બેઠેલી.	Astonishment (અસ્ટોનિશ- મેન્ટ) અચંખો.
Fancied (ફેન્સિડ) વિચાર્યું, કલ્પના કરી.	Below (બિલો) નીચે.
Word (ઉવર્ડ્) કુનિયા.	Fields (ફીલ્ડ્ઝ) ખેતરો.
Towards noon =અપોર થતાં.	Were covered (વેર કવર્ડ્) ઢંકાયલાં હતાં.
Several (સેવરલ) કેટલાંક.	Mist (મિસ્ટ) ઝાકળ, ધુમર.
Deer (ડીઅર) હરણો.	Cottage (કોટેજ) ઝુંપડું.
Greedily (ગ્રીડિલિ) ઝપાટાખંધ, ખાઉધરાં હોય તેમ.	Except (એક્સેપ્ટ) સિવાય.
Sweet-tasting (સ્વીટ ટેસ્ટિંગ) મીઠા સ્વાદવાળો.	Roof (રૂફ) છાપરું.
Bushes (બુશિઝ) છોડવાના જથ્થા.	Smoke (સ્મોક) ધુમાડો.
White coated (વિલાલ્ફટ કોટેડ) સફેદ ડગલાવાળો.	Heard (હર્ડ) સાંભળ્યું.
The stranger (સ્ટ્રેન્જર) અજાણ્યું.	Tinkling (ટિન્કલિંગ) અવાજ કરતા, રણકતા.
	Flocks (ફ્લૉક્સ) ટોળાં.
	Suddenly (સડનલિ) એકાએક.
	A hawk (હૉક) બાજ પક્ષી.

Returning (રીટર્નિંગ) પાછું
ફરવું.

Brushed (બ્રશ્ડ) ધસ્યું, ધસી.

Shivered (શિવર્ડ) કાંપી, ધ્રુજી.

Howl(હાઉલ) ધુધવાટે, ગર્જના.

Had forgotten=ભૂલી ગઇ હતી.

At the same moment=તેજ
પળે-ક્ષણે.

A horn (હોર્ન) ભૂંગળુ, સીટી.

Sounded (સાઉન્ડેડ) વાગ્યું,
અવાજ થયો.

Far down=છેક નીચે.

Howled (હાઉલેડ) અવાજ કર્યો.

Wished (વિશ્ડ) ઇચ્છ્યું.

The stake (ધ સ્ટેક) ખીલો.

Remembered (રિમેમ્બર્ડ)
યાદ કર્યું.

Must stay=રહેવું જોઇએ.

પાઠ ૧૨ માં.

Heard (હર્ડ) સાંભળ્યો.

A rustle (રસલ) ખડખડાટ.

Leaves (લીવ્ઝ) પાંદડાં.

Straight up=સીધા ઉભા.

Glares (ગ્લેરિંગ) પ્રકાશિત,
ચકચકતી.

Between (બીટવીન) વચ્ચે.

Silent and still=મુગી અને
શાંત.

Licking (લિકિંગ) ચાટવું.

Lips (લિપ્સ) હોઠો.

Huge (હુજ) મોટું.

Creature (ક્રીચર) પ્રાણી.

Hurry (હરી) ઉતાવળ.

Grinned (ગ્રીન્ડ) દાંત
કચકચાવ્યા.

Velvety (વેલ્વેટી) મખમલ જેવા.

Wickedly(વિકેડિલ) ખરાબરીતે.

Was lost=મરી ગયું.

Remembered (રિમેમ્બર્ડ)
યાદ આવી.

Had fought (ફાઇટ) લડ્યો હતો.

Stood on guard=રક્ષણ
કરતી ઉભી રહી.

Lowered (લોઅર્ડ) નીચું
નમાવેલું.

Stuck out (સ્ટક આઉટ) ખોસી
દેવાય તેમ રાખી.

Brave (બ્રેવ) બહાદુર.

Hope (હોપ) આશા.

Beast (બીસ્ટ) પ્રાણી.

Drew near=પાસે આવ્યું.

Fought (ફાઇટ) લડ્યું.

Forced (ફોર્સ) બળ કર્યું,
ફરજ પાડી.

To recover (રિકવર) પાછું
મેળવવાને.

Whilst (ઉન્હાઈલ્સ્ટ) જ્યારે.

To recover the breath=
દમ લેવાને, આરામ લેવાને.

Breath (બ્રેથ) દમ, શ્વાસ.

Hungry (હંગ્રી) ભૂખ્યો.

Hastily (હેસ્ટિલી) ઉતાવળથી.

Sweatscented (સ્વીટસેન્ટેડ)
મીઠી સુગંધવાળું.

With her mouth full=
પોતાના બરેલા મોં સાથે.

Went on=જારી રાખ્યું.

Twinkling (ટિવંકલિંગ) ચમક
ચમક થતા.

Till (ટિલ) સુધી.

Dawn (ડૉન) ઝળઝળું, ઉષા.

Struck (સ્ટ્રક) ખોડ્યાં.

One after another=એક
પછી એક.

Went out=જતા રહ્યા.

Snapped (સ્નેપ્ડ) ડાકું માર્યું.

Fiercely (ફીઅર્સલી) જુસ્સાથી,
ભયંકર રીતે.

Glow (ગ્લો) પ્રકાશ, અજવાળું.

Appeared (અપિઅર્ડ) દેખાયો.

Eastern (ઈસ્ટર્ન) પૂર્વ તરફના.

Hoarse (હોર્સ) કંકશ, કાનને
ન ગમે તેવો.

Crow (ક્રો) કુકરેકુક.

Distant (ડિસ્ટન્ટ) આંધેનું.

Cock (કોક) મરઘો.

Stretched (સ્ટ્રેચ્ડ) લંબાઈ,
લાંબી થઈ.

Stained (સ્ટેઈન્ડ) ડાઘાવાળો.

Sprang (સ્પ્રેન્ગ) કુદ્યું.

પાઠ ૧૩ માં.

Lion (લાયન) સિંહ.

Hare (હેર) સસલું.

Fierce (ફીઅર્સ) ભયંકર, ઝનુની.

A mountain (માઉન્ટન) પર્વત.

Cave (કેવ) ગુફા.

As greedy as=જેટલો લાલચુ

Not only=માત્ર નહિ. [તેટલો.

Savage (સવેજ) જંગલી, ક્રૂર.

Devoured (ડિવાવર્ડ) ખાઈ

Slew (સ્લ) મારી નાખ્યાં. [ગયો.

Harmless (હાર્મલેસ) નિર-
અપરાધી.

Animals (એનિમલ્સ) પ્રાણીઓ.

But even=પણ વળી.

Slew (સ્લ્યુ) મારી નાખ્યાં.

Numbers (નંબર્સ) સંખ્યા.

To massacre (મૅસેકર) કતલ કરવાને. [જવા લાગ્યો.

As time went on=જેમ વખત

Worse (વર્સ) વધારે ખરાબ.

Cultivated (કલ્ટિવેટેડ) કેળવી, પાડી.

Regarded (રિગાર્ડેડ) ગણ્યો, માન્યો.

Nuisance (ન્યુસન્સ) કચરા જેવો, નકામો, નડતર.

An assembly (એસેમ્બ્લી) સભા.

At length (અટલેન્થ) આખરે.

To consider (કન્સિડર) વિચારવાને.

Discussion (ડિસ્કસન) ચર્ચા, વાદવિવાદ.

Was arranged=ગોઠવણ કરવામાં આવી.

To present (પ્રેઝન્ટ) રજુ કરવાનું.

Following (ફોલોઇંગ) નીચે પ્રમાણેની.

Petition (પિટિશન) અરજી.

Beg (બેગ) માગીએ છીએ.

Respectfully (રિસ્પેક્ટફુલી) નમ્રતા સાથે.

Appeal (એપીલ) અપીલ, અરજી.

Majesty (મેજેસ્ટી) રાજાધિરાજ; નામદાર.

Cause (કૉઝ) કરો છો.

Unnecessary (અન્નેસેસરી) નિરૂપયોગી, નકામા.

Slaughter (સ્લૉટર) કતલ, ખુનામરકી.

Offering (ઓફરિંગ) અર્પણ, આપવાની વસ્તુ, બલિદાન.

Dwell (ડવેલ) રહીએ છીએ.

To perform (પરફોર્મ) બજાવવાને.

Duties (ડ્યુટિઝ) ફરજો.

Decency (ડિસેન્સિ) સમ્યક્તા.

Order (ઓર્ડર) વ્યવસ્થા.

Listened (લિસન) સાંભળી.

Attentively (ઍટેન્ટિવ્લિ) ધ્યાનથી.

Desire (ડિઝાયર) ઇચ્છા.

Quite willing=છેકરાજી.

A good deal=ઘણી.

Arrangement (અરેન્જમેન્ટ) ગોઠવણ.

Drawing near=પાસે ચાલતું.

The matter (ધ મેટર) બાબત.

Accordingly (અકોર્ડિંગ્લિ) એ પ્રમાણે.

Was chosen (ઉવૉઝ ચોઝન) પસંદ કરવામાં આવતું.

Casting lots (કાસ્ટિંગ લોટસ) ચિટ્ટી નાંખવી.

Was delivered (ઉવૉઝ ડિલિવર્ડ) સોંપી દેવામાં આવતું.

King of the beast=પશુ-ઓના રાજા.

A hare (એ હેર) સસલું.

The victim (ધ વિક્ટિમ) ભોગ, અલિદાન.

Accepted (અકસેપ્ટેડ) સ્વીકાર્યું, કબુલ કર્યું.

Fate (ફેટ) નસીબ.

Complaint (કમ્પ્લેઇન્ટ) તકરાર.

Can die (કેન ડાઇ) મરી શકું.

Need not worry=દુઃખી કરવી જરૂરનું નથી.

Set off=ચાલી નીકળ્યો.

Royal (રોયલ) શાહી, બાદશાહી.

To worry (ઉવરિ) પજવતો.

Did not arrive=આવી પહોંચ્યું નહિ.

In time=વખતસર.

Happend (હૅપ્પન્ડ) બન્યું.

Hungry (હંગ્રિ) ભુખ્યો.

Impatient (ઇમ્પેશન્ટ) અધીરો.

Waited (વેઇટેડ) રાહ જોઈ.

Restlessly (રેસ્ટલેસલિ) અશાંતિથી, વગર આરામથી.

Up and down=ઉપર અને નીચે.

Growls (ગ્રોલ્ઝ) ધુરડીયાં.

From time to time=વખતો વખત.

Meal (મીલ) ખાણું.

Angrier (અંગ્રિઅર) વધારે ગુસ્સાવાળો.

Roared (રોર્ડ) મજાના કરી.

What do you mean?= તારો શું ધરાદો છે.

Dare (ડેર) હીમત કરો છો.

Keep me waiting=મને જોડી કરવાને.

Explain (એક્સપ્લેઇન) સમજાવ; જવાબ આપ.

Must offer=આપવી જોઈએ, અક્ષવી જોઈએ.

Sincere (સિન્સઅર) અંતઃકરણપૂર્વકની.

Apologies (એપોલોજીઝ) માફી, કરગરવું તે.

Regret (રિગ્રેટ) દીક્ષગીર થાઉં છું.

Inconvenience (ઇન્કન્વિનિઅન્સ) અગવડ, મુશ્કેલી.

To blame (પ્રલેઇમ) ઠપકો આપવો.

Hither (હિથર) આ બાજુ.

To devour (ડિવાવર) ખાઇ જવાને, મારી ખાવાને.

Informed (ઇન્ફોર્મ્ડ) ખબર આપી.

Was intended (ઉવૈંઝ ઇન્ટેન્ડેડ) નક્કી કરવામાં આવેલો, ઇચ્છવામાં આવેલો.

Majesty (મેજેસ્ટી) નામદાર, (રાજાને કહેવાય.)

Scoffed (સ્કૉફ્ડ) હસી કાઢ્યું, મસ્કરી કરી.

Commanded (કમ્મન્ડેડ) આજ્ઞા કરી.

To swear (સ્વેર) સમ ખાવા.

To swear an oath=સમ ખાવાને, સપથ લેવાને.

Oath (ઓથ) સોગન.

Opened (ઓપન્ડ) ઉઘાડી.

Wide (વાઇડ) પહોળા.

Growed (ગ્રોવેડ) ધુરકયો.

Fiercely (ફિઅર્સલી) ભયંકર

Lead (લીડ) દોરી બ. [રીતે.

Impudent (ઇમ્પ્યુડન્ટ) ઉદ્દત.

Imposter (ઇમ્પોસ્ટર) ઠગારો, પાખંડી. [રાબ.

Monarch (મોનાર્ક) શહેનશાહ,

Edge (એજ) કોર.

Rival (રાઇવલ) પ્રતિસ્પર્ધા, દરિક. [ગયો.

Hastened (હૅસન્ડ) ઉતાવળે

Gazing down (ગેઝિંગ ડાઉન) નીચે જોધને. બિંબ.

Image (ઇમેઇજ) છબી, પ્રતિ-

Surface (સર્ફેઇસ) સપાટી.

Snorting (સ્નોર્ટિંગ) નાક વાટે અવાજ કરીને.

Fury (ફ્યુરિ) ગુસ્સો.

Pool (પુલ) ઝરો.

Leapt (લેપ્ટ) કુદ્યો.

Was attacking (એટકિંગ) હુમલો કરતો હતો.

Sank (સૅન્ક) (ડૂબી ગયો) ગરકી ગયો.

Could not swim (કુડ નૉટ સ્વિમ) તરી શક્યો નહિ.

Was drowned=ડૂબી ગયો.

What had taken place=

જે બ-યું હતું.

Praised (પ્રેષિત) વખાણ કર્યો.

Sharp (શાર્પ) તીક્ષ્ણ

Wisdom (ઉવિઝમ) ડહાપણ.

Mind (માઈન્ડ) મન, મગજ.

Salvation (સલ્વેશન) મુક્તિ, મોક્ષ.

પાઠ ૧૪ મા.

Bricks (બ્રિક્સ) ઘેટો.

Mortar (મોર્ટર) કોલ (ઘેટ
ચોટવાનો) છે.

A quarrel (કવોરલ) તકરાર,
કજીઓ.

I wonder (કિવન્ડર) અભયબ
થાઉં છું.

Builders (બિલ્ડર્સ) બાંધકામ
કરનારા.

Stuff (સ્ટફ) વસ્તુ, ચીજ.
(વચમાં મુકવાની)

In a rage=ગુસ્સામાં.

To crumble (ક્રમ્બલ) ભોંગીને
ખરી પડવું.

Pieces (પીસીઝ) ટુકડા.

Knocks (નોક્સ) અથડાય છે.

Knocks (નોક્સ) ધા.

Do not alter=ફેરવતા નથી.

Shape (શેપ) આકાર.

Clay (ક્લે) માટી.

Sought out (સૉટ આઉટ)
શોધી કાઢી.

Dug up (ડગ અપ) ખોદી કાઢી.

Mould (મોલ્ડ) બીજું.

Burnt (બર્ન્ટ) બાળી.

To swell (સ્વેલ) ફૂલવાને.

Pride (પ્રાઈડ) મગરૂરી.

But after all=પણ આટલું છતાં.

Mud (મડ) કાદવ.

Ages ago=યુગો પહેલાં.

I used to swim=તર્યા કરતો.

In the sea=સમુદ્રમાં.

Ages (એજીસ) યુગ, અનેક વર્ષો.

Used to swim=તર્યા કરતા.

Sink in (સિંક ઇન) અંદર
ડુબી જતાં.

To interrupt (ઇન્ટરપ્ટ)
વચ્ચે ખોલવું.

Formed (ફોર્મ્ડ) બ-ચો.

Creatures (ક્રીયર્સ) પ્રાણીઓ.

Swam (સ્વેમ) તર્યો.

About (અબાઉટ) આમતેમ.

Died (ડાઈડ) મરી ગયા.

Tiny (ટાઇનિ) નાના.

Shells (શેલ્સ) કોટલાં, છીપો.

Sank (સંક) ડુબ્યો.

Sank to the bottom=
તળીએ ડુબી ગયો.

Lay (લે) પડ્યો.

For ages and ages=યુગો
ને યુગો સુધી.

Weight (વેઇટ) વજન, ભાર.

Pressed (પ્રેસ્ડ) દબાવ્યાં.

Tightly (ટાઇટલી) મજબુત રીતે.

To-gether (ટુ ગેઠર) ભેગાં.

At times=કોઇ કોઇ વખત.

Curious (ક્યુરિઅસ) જાણવાને
આતુર.

Hardly (હાર્ડલી) ભાગ્યેજ.

Had been slowly rising=
ધીમે ધીમે ચઢ્યા કરતું હતું.

Remained (રિમેઇન્ડ) રહ્યાં.

Quite dry=તદ્દન સુકા.

Dropped (ડ્રોપ્ડ) નાંખ્યાં.

Greyish (ગ્રેઇશિ) ઝાંખાભૂરા.

Seeds (સીડઝ) બીજાં.

Blew us (બ્લુ અસ) અમારા
પર ઉડાવ્યાં.

Tool (ટુલ) હથિયાર, ઓળર.

He drove right into us
=અમારા ઉપર પાધરૂં ઘોડ્યું.

Threw (થ્રુ) ફેંક્યા.

A heap (હિપ) ઢગલો.

Next (નેક્સ્ટ) બીજું.

Too painful (ટૂ પેઇનફુલ)
ધણુંજ દુઃખદાયક.

Lime (લાઇમ) ચુનો; છો.

A sob (એ સોબ) નિસાસો.

Voice (વૉઇસ) અવાજ.

Fuss (ફસ) ફડફડાટ, ધમાધમ.

Hissed (હિસ્ડ) કુંકડા માર્યાં.

Swelled (સ્વેલ્ડ) ફુલ્યાં.

Steam (સ્ટીમ) વરાળ.

It was of no use=તે કંઈ
કામનું ન હતું.

Stirred (સ્ટર્ડ) હલાવ્યાં.

Sand (સંડ) રેતી.

What that means=એનો
શું અર્થ થાય છે.

Rafter (રાફ્ટર) ભારવટીઓ.

Ceiling (સીલિંગ) છત.

Have ended (હેવ ઍન્ડેડ)
પૂરો કર્યો છે, પતાવ્યો છે.

Needs (નીડઝ) જરૂર છે.

Would tumble down=
ગખડી પડત.

To hold them=તેમને પકડી
રાખવાને.

પાઠ ૧૫ મો.

Asoka (અશોક) બુદ્ધ સમયના
રાજાનું નામ.

Grandson (ગ્રેન્ડસન) પૌત્ર,
દીકરાનો દીકરો.

Chandragupta (ચન્દ્રગુપ્ત)
ચન્દ્રગુપ્ત.

Century (સેન્ચ્યુરિ) સૈકા.

Christ (ક્રીસ્ટ) ઈસુખ્રિસ્ત.

Important (ઈમ્પોર્ટન્ટ) જાણવા
જોગ, ઉપયોગી.

Emperor (એમ્પરર) શહેનશાહ.

Mauryan (મૌર્યન) મૌર્ય(વંશ).

Dynasty (ડિનેસ્ટી) વંશ.

Mighty (માઈટી) બળવાન.

Military (મિલિટરી) લશ્કરી.

Leader (લીડર) નાયક, આગેવાન.

In the ruling (ઇન ધ રૂલિંગ)
અમલ ચલાવવામાં.

Proved (પ્રૂવ્ડ) નીવડ્યો.

Happiness (હૅપિનેસ) સુખ.

Worked (વર્કડ) મહેનત કરી.

Lives (લાઇવ્ઝ) જીવન, જીવંતી.

Kingdom (કિંગડમ) રાજ્ય.

Extended (એક્સટેન્ડેડ) વિસ્તાર
પામ્યું.

As far south as Madras=
દક્ષિણમાં દૂર મદ્રાસ સુધી.

Beginning (બીગિનિંગ)
શરૂઆત.

Reign (રેઇન) રાજ્ય.

Kaling war (કલિંગ વૉર)
કલિંગ દેશ સાથેની લડાઈ.

Empire (એમ્પાયર) સામ્રાજ્ય.

Horror (હૉરર) ત્રાસ.

Sought (સૉટ) ઈચ્છ્યું, શોધ્યું.

To give up all warfare=
બધું લડાઈનું કામ છોડી દેવાને.

Warfare(ઉવૉરફેર)લડાઈનું કામ.

He turned=તેનું વલણ થયું.

Buddhism (બુદ્ધિઝમ) બૌદ્ધમત.

The way of peace=શાંતિનો
માર્ગ.

Monk (મન્ક) સાધુ, જતી.

Noblest (નોબલેસ્ટ) સૌથી ઉમદા.

The conquest (કૉન્કવેસ્ટ)
જીત, વિજય.

Duty (ડ્યુટી) કરજ, કર્તવ્ય.

To seeking (ટુ સીકિંગ)
શોધવાની.

Welfare (વેલફેર) કલ્યાણ.
 Chiefly (ચિફ્લી) ખાસ કરીને.
 Asok pillars=અશોકના સ્થંભો.
 Gracious (ગ્રેશિયસ) કૃપાળુ.
 Inscriptions (ઇન્સ્ક્રિપ્શન્સ) લખાણ; લેખ.
 Carved (કાર્વડ) કેતરેલાં.
 Rock which lay=જે ખડકો પડ્યા હતાં. [રસ્તા.
 Highways (હાઇવેઝ) જાહેર
 Travelled (ટ્રાવેલ્ડ) મુસાફરી કરી.
 To and fro=આમ તેમ.
 Wonderful (ઉવન્ડરફુલ) આશ્ચર્ય-જનક.
 Chief (ચીફ) મુખ્ય.
 Teachings (ટીચિંગ્ઝ) ઉપદેશો.
 Value (વેલ્યુ) કિંમત, જરૂરીયાત.
 Purity (પ્યુરિટી) પવિત્રતા.
 Conduct (કૉન્ડક્ટ) ચારિત્ર્ય, વર્તન.
 Cleanliness (ક્લીનલિનેસ) સ્વચ્છતા.
 Purity in conduct=ચારિત્ર્યની પવિત્રતા.
 Cleanliness of body=શરીરની સ્વચ્છતા.

Reverence (રેવરન્સ) માન.
 Where reverence is due=જ્યાં માન જરૂરનું હોય.
 To be patient (ટુ બી પેશન્ટ) ધીરજવાન થવાને.
 Rules (રૂલ્સ) નિયમો.
 Generous (જનરસ) ઉદાર.
 Desired (ડીઝાયર્ડ) ઇચ્છ્યા.
 Was not no content=સંતોષાયો નહોતો.
 Beliefs (બિલીફ્સ) માન્યતાઓ.
 Alone (ઍલોન) એકલા.
 Gathered (ગેઠર્ડ) એકઠા કર્યાં.
 Round him=પોતાની આસપાસ.
 Followers (ફોલોઅર્સ) અનુયાયીઓ.
 Ceylon (સિલોન) લંકા.
 Syria (સિરિયા) સિરિયા દેશ.
 Egypt (ઇજિપ્ટ) મિસર દેશ.
 Macedonia (મેસીડોનિયા) મેસીડોનિયા દેશ.
 Relatives (રિલેટિવ્ઝ) સગાં.
 Missionaries (મિશનરિઝ) ઉપદેશકો.
 Spread (સ્પ્રેડ) ફેલાવી.
 Gospel (ગૉસ્પેલ) પવિત્ર ઉપદેશ.

Good-will (ગુડવિલ) બાઈચારો,
અરસ્પરસ પ્રેમ.

Religion (રિલિજિઅન) ધર્મ.

Millions (મિલિઅન્સ) હજારો.

પાઠ ૧૬ મો.

Narcissus (નર્કિસસ) છાકરાનું
નામ, એક જાતનું ફૂલ.

Flowers (ફ્લાવર્સ) ફૂલો.

A fountain (ફાઉન્ટેન) ઝરો.

Sprang up=ફુટી નીકળ્યો.

Danced (ડૅન્સ) નાચ્યો, કુદાકુદ
કરતો હતો.

In the midst=મધ્યમાં.

Forest (ફોરેસ્ટ) અરણ્ય, જંગલ.

Sunbeams (સનબીમ્સ) સૂર્યનાં
કિરણ.

Crept (ક્રેપ્ટ) છુપાતાં પસાર થયાં.

Danced (ડૅન્સ) નાચ્યાં.

Bubbled (બબલ્ડ) પરપોટા
કાઢ્યાં.

Showers (શાવર્સ) ઝાપટાં.

Spray (સ્પ્રે) પાણીની ઝીણી છાંટ.

Farther down=નીચે દૂર.

Quiet (ક્વાયેટ) શાંત.

Sleeping (સ્લીપિંગ) ઉંઘતા.

Banks (બૅન્ક્સ) કિનારા.

Moss (મોસ) લીલ, સેવાળ.

Edge (એજ) કેાર.

A lad (એ લૅડ) છોકરો.

Had been hunting=શિકાર
કરતો હતો.

Lost sight=વિખુટો પડ્યો.

Shining (શાઇનિંગ) ચળકતો.

Sunlight (અનલાઇટ) સૂર્યના
પ્રકાશ.

Thirsty (થર્સ્ટી) તરસ્યો.

Sound (સાઉન્ડ) અવાજ.

A stream (એ સ્ટ્રીમ) ઝરો.

Stooped down (સ્ટૂપ્ડ ડાઉન)
નીચો નમ્યો.

To bathe (ટુ બેથ) ધોવાને.

Burning (બર્નિંગ) બળતું.

Forehead (ફોરહેડ) કપાળ.

To cool (ટુ કૂલ) ટાઢા પાડવાને.

Knelt (નેલ્ટ) ધુટણીએ પડ્યો.

Knelt over (નેલ્ટ ઓવર)
વાંકો વળ્યો.

Mossy bank=લીલવાળો કિનારો

Form (ફોર્મ) રૂપ, છબી.

As in a glass=કાચમાં દેખાય
તે માફક.

Lovely (લવલિ) મોહક.
 Fairy (ફેયરી) પરી.
 Curly (કર્લી) ગુંચળાવાળા.
 Cheeks (ચીક્સ) ગાલ.
 Fell in love=પ્રેમમાં પડ્યો.
 Image (ઇમેજ) છબી, મૂર્તિ,
 પ્રતિબિંબ.
 The longer he looked=
 જેમ તેણે વધુ જોયું.
 Longed (લોંગ્ડ) ઇચ્છ્યું.
 To embrace (એમ્બ્રેઇસ))
 ભેટવાને.
 Dipped (ડિપ્ડ) ડોળ્યા.
 Vanished (વેનિશ્ડ) અદૃશ્ય થયો.

પાઠ ૧૭ મો.

The youth (યુથ) જુવાન ઓકરો.
 Sad (સૅડ) દીલગીર.
 Owner (ઓનર) માલિક.
 Had fled (હૅડ ફ્લેડ) નાસી
 ગયો હતો.
 In vain=ફેલ.
 Smooth (સ્મુથ) સરલ રીતે.
 Was delighted (વૅઝ ડિલા-
 ઇટેડ) રાજી થયો.
 To appear (ઓપિઅર) દેખાતો.

Smiled (સ્માઇલ્ડ) મ્હેં મલકાવ્યું.
 As though speaking=
 જાણે બોલતા હોય.
 Sound (સાઉન્ડ) અવાજ.
 Moved (મુવ્ડ) હાલ્યા.
 Shall have=મળશે.
 With all my heart=અંતઃ
 કરણ પૂર્વક.
 Held out (હેલ્ડ) લંબાવ્યા.
 Image (ઇમેજ) તસ્વીર, પ્રતિમા.
 Arms (આર્મ્ઝ) હાથ.
 Dumb (ડમ્બ) મુગો.
 Tears (ટિઅર્સ) આંસુ.
 Fell upon=ઉપર પડ્યો.
 Ruffled (રફ્લ્ડ) ખળભળાવ્યું.
 Wrinkled (રિંકલ્ડ) કરચળીવાળો.
 Beautiful being=સુંદર વસ્તુ.
 Being (બિઇંગ) વસ્તુ; પ્રાણી.
 Hung over=લટક્યો.
 Forgot (ફર્ગૉટ) ભૂલી ગયો.
 The sun went down=
 સુરજ આથમ્યો.
 The moon shone = ચંદ્ર
 પ્રકાશ્યો.
 Thin and pale=પાતળો અને
 ફિણો.
 Dead youth=મરેલો ઓકરો.

Lovely face=મોહક ચહેરો.
 By the fountain=ઝરા પાસે.
 Dead (ડેડ) મરેલો.
 Sighed(સાઈડ) નિસાસો નાખ્યો.
 To make ready = તૈયારી કરવાને.
 Funeral (ફૂનરલ) દફનક્રિયા, અંત્યેષ્ટિ.
 To bear away=લઈ જવાને.
 Nowhere (નો વ્હેર) કોઈપણ ઠેકાણે નહિ.
 Has been changed=ફેરવાઈ ગયો છે.
 Named (નેઈમ્ડ) નામ પાડ્યું.
 In memory (મેમરી) યાદ-ગિરીમાં, સ્મરણમાં.

પાઠ ૧૮ મો.

Sir Sayad Ahmed Khan
 =સર સૈયદ અહમદખાન-મુસલ-માન સુધારકનું નામ.
 Of noble birth=ઉમદા કુટુંબનો.
 His people=તેના કુટુંબના લોકો.
 Noblo (નોબલ) ઉમદા.
 Birth (બર્થ) જન્મ. (કુટુંબ)

Was born (ઉર્બઝ બોર્ન) જન્મ્યો હતો.
 Had held=ધારણ કર્યા હતા.
 Moghul (મોઘલ) મુગલાઈ.
 Office(ઑફિસ)હોદ્દો,ઉંચી નોકરી.
 Had received=મેળવ્યાં હતાં.
 Honours (ઑનર્સ) માન અકરામ, ઈલકામ.
 Warm friend=ખાસ મિત્ર.
 Grandfather (ગ્રેન્ડફાધર) દાદા.
 Prime minister (પ્રાઈમ મિનિસ્ટર) મુખ્ય પ્રધાન.
 The court (ધ કોર્ટ) કચેરી, દરબાર.
 Titles (ટાઈટલ્સ) ઈલકામ.
 Spent (સ્પેન્ડ) ગાળ્યો.
 To make him repeat=તેને પાછો બોલાવતી.
 Yet (યેટ) પણ, છતાં.
 Lessons (લેસન્સ) પાઠો.
 Education (એડ્યુકેશન) કેળવણી.
 At the age=ઉંમરે. [વર્ણી.
 During the day = દિવસ દરમિયાન.
 Entered (એન્ટર્ડ) દાખલ થયો.
 Government service (ગવર્મેન્ટ સર્વિસ) સરકારી નોકરી.

Was posted (ઉવૉઝ પોસ્ટેડ) નીમવામાં આવ્યો.

Sheristadar (શેરિસ્ટદાર) શીરસ્ટદાર.

Gained (ગેઈન્ડ) મેળવ્યાં.

Rapid (રૅપિડ) ઝડપી, વહેલાં વહેલાં. [ના વધારા.

Promotion (પ્રોમોશન) પગાર-
Naib Munshi (નાયબ મુન્શિ) નાયબ મુન્શિ.

After a short time=થોડા વખત પછી.

Returned=પાછો ફર્યો.

Subjudge (સબજજ) મુન્સફ.

Mutiny (મ્યુટિનિ) બળવો.

Broke out=ફાટી નીકળ્યો.

Assistance (અસિસ્ટન્સ) મદદ.

Became rumn=બળીતું થયું.

Europeans (યુરોપિઅન્સ) યુરોપવાસીઓ. [શહેર.

Town (ટાઉન) કરમો, નાતું

Handful (હૅન્ડફુલ) મુઠીભર.

Was surrounded=ઘેરાયલું હતું.

Mutineers (મ્યુટિનીઅર્સ) બળવાખોરો.

Weapons (ઉવેપન્ઝ) હથિયારો.

Camp (કૅમ્પ) છાવણી.

Enemy (એનિમિ) દુશ્મન.

Promise (પ્રોમિસ) વચન.

Would be allowed to leave=જવા દેવામાં આવશે.

Without (વિધાઉટ) સિવાય.

Injury (ઈજરિ) ભેખમ, તુકસાન

Was surrendered (ઉવૉઝ સરન્ડર્ડ) તાબે કરવામાં આવ્યું, સોંપાયું.

Was kept=પાળવામાં આવ્યું.

In security (સિક્યુરિટિ) સહિસલામત.

Were allowed to go= જવા દેવામાં આવ્યા.

It had been retaken= પાછું લેવામાં આવ્યું હતું.

Services (સર્વિસિઝ) સેવા.

Reached (રીચ્ડ) પહોંચ્યો.

Rendered (રેન્ડર્ડ) બળવી.

Pension (પેન્શન) પેન્શન.

Were bestowed upon (બિસ્ટોડ) બક્ષવામાં આવ્યાં, આપવામાં આવ્યાં.

Real (રીઅલ) ખરેખરી.

Came to him=તેને મળી.

Fame (ફેઈમ) કીર્તિ.

On account of=ને લીધે.

In behalf (ઈન બિહાફ) ને ખાતર.
 The same religion = તેજ ધર્મ.
 Know (ન્યુ) જાણ્યું. [પડતા.
 Backward (બેકવર્ડ) પછાત
 Public life = જાહેર જીવન.
 Public (પબ્લિક) જાહેર.
 Talents (ટેલન્ટસ) શુદ્ધિ.
 Writer (રાઈટર) લેખક.
 Valuable (વેલ્યુએબલ) કિંમતી.
 Untiring (અનટાઈરિંગ) થાક્યા
 વગરના; સતત.
 Efforts (એફર્ટ્સ) પ્રયત્નો.
 Succeeded (સક્સીડેડ) ફતે-
 હમંદ થયો.
 Special (સ્પેશિયલ) ખાસ.
 Interest (ઈન્ટરેસ્ટ) રસ.
 Welfare (વેલફેર) કલ્યાણ.
 Result (રિઝલ્ટ) પરિણામ.
 Easier (ઈઝિયર) વધારે સહેલો.
 Higher (હાઈયર) વધારે ઉંચું.
 Standard (સ્ટાન્ડર્ડ) ધોરણ.
 Education (એડ્યુકેશન)
 કેળવણી.
 Could fit themselves =
 તેમની જાતને લાયક કરી શક્યા.
 Positions (પોઝિશન) સ્થિતિ,
 હોદ્દો.

Spare (સ્પેર) બચેલો; ફાળવ.
 Time (ટાઈમ) વખત.
 Believed (બિલીવ્ડ) માન્યું.
 Success (સક્સેસ) ફતેહ.
 Road (રોડ) માર્ગ, રસ્તા.
 Suitable (સ્યુટેબલ) અનુકૂળ,
 ફાવે તેવી. [મંડળ.
 A body of men = માણસોનું
 Educated (એડ્યુકેટેડ) કેળવાયેલો.
 Fit for his purpose = આ
 હેતુ માટે લાયકની.
 Wrote (રાઈટ) લખી. [કર્ચો.
 Translated (ટ્રાન્સલેટેડ) તરજુમા
 Chiefly (ચિફ્લી) મુખ્યત્વે કરીને
 Aligarh (અલિગર) અલીગઢ
 શહેર. [સાહેબ.
 Viceroy (વાઈસરૉય) વાઈસરૉય
 Presented (પ્રેઝન્ટેડ) એનાયત
 કર્યો, આપ્યો.
 Public Durbar = જાહેર દરબાર.
 Medal (મેડલ) ચાંદ.
 Inscription (ઈન્સક્રિપ્શન) લેખ.
 Loyal (લૉયલ) વફાદાર.
 The queen = વિક્ટોરીયા રાણી.
 Mohamadans (મોહમેડન)
 મુસલમાનો.

પાઠ ૧૯ મો.

In order to learn=શીખ-
વાને માટે.

Visited (વિઝિટેડ) મુલાકાત
લીધી.

Methods (મેથડ્ઝ) પદ્ધતિ, રીતો.

The honour (ઓનર) માન.

Companion of the order
of the star of India-
(હિંદુસ્તાનના તારાની વ્યવસ્થાનો
દોસ્ત) એ નામનો ખિતાબ.

Was greatly pleased-
ઘણોજ રાજી થયો.

Customs (કસ્ટમ્ઝ) રીતરિવાજો.

Entered (એન્ટર્ડ) દાખલ કર્યાં.

University (યુનિવર્સિટી)
વિશ્વવિદ્યાલય.

Justice (જસ્ટિસ) ન્યાયાધીશ.

Cambridge (કેમ્બ્રિજ) ઇંગ્લાં-
ડનું શહેર.

High court (હાઇકોર્ટ) વરિષ્ઠ
અદાલત.

Reformer (રિફોર્મર) સુધારક.

Official (ઓફિશિઅલ) સરકારી
હોદ્દાને અંગની.

Duties (ડયુટિઝ) ફરજો.

Ambition (અમ્બિશન)

મહત્વાકાંક્ષા; તૃષ્ણા.

To establish (એસ્ટાબ્લિશ)
સ્થાપવાની.

Got together=ભેગા કર્યાં.

Gentlemen (જેન્ટલમેન)
સહગૃહસ્થો.

Undertook (અન્ડરટુક) માથે
લીધું.

To collect (ટુ કલેક્ટ) ભેગા
કરવાનું.

Purpose (પર્પઝ) હેતુ.

At length=આખરે.

Anglo-Oriental (અંગ્લો-
ઓરિએન્ટલ) પૂર્વની અંગ્રેજી.

College (કોલેજ) કોલેજ; મહેશા.

Did not satisfy=સંતોષ
પામ્યો નહિ.

Could not continue=ભરી
રાખ્યો શક્યો નહિ.

Retired (રિટાયર્ડ) ફારેક થયો,
નિવૃત્ત થયો.

Laid (લેઇડ) નાખ્યો.

Foundation (ફાઉન્ડેશન) પાથો.

Rest (રેસ્ટ) બાકીનો વખત.

Collection (કલેક્શન) ભેગું
કરવું તે.

Funds (ફંડ્ઝ) નાણું, મુડી.	Provided (પ્રોવાઇડેડ) દાખલ
Wherever (ઉંહેરેવર) જ્યાં જ્યાં.	કરવાની ગોઠવણુ કરી.
Addresses (એડ્રેસિઝ) માનપત્રો.	Special (સ્પેશિઅલ) ખાસ.
Congratulation (કોન્ગ્રેચુલેશન) મુબારકબાદી, અભિનંદન.	Religious needs=ધાર્મિક જરૂરીઆતો.
Whenever (વહેનએવર) જ્યારે જ્યારે.	Careful (કેરફુલ) સાવધ.
Member (મેમ્બર) સભાસદ.	Provision (પ્રોવિઝન) દાખલ કરવાની સગવડ.
Legislative (લેજિસ્લેટિવ) કાયદાં બાંધનારી.	Modern (મોડર્ન) હાલના; આધુનિક.
A council (કાઉન્સિલ) સભા.	Studies (સ્ટડિઝ) અભ્યાસ.
North-Western (નોર્થવેસ્ટર્ન) વાયવ્યના.	Example (એક્ઝામ્પલ) દાખલો.
Provinces (પ્રોવિન્સિઝ) પ્રાંતો.	Self help (સેલ્ફહેલ્પ) સ્વાશ્રય, આપ બળ. [ત્વકાંક્ષા.
Was appointed=નીમાયો હતો.	Lofty ambition=ઉંચી મહત્ત્વની આશંકા.
Commission (કમિશન) તપાસ માટે નિમાયણ મંડળ, સમિતિ.	Keen interest=ઉંડો રસ.
Lord Ripon (લોર્ડરિપન) હિંદના વાઈસરોયનું નામ.	Learning=વિદ્યા.
Information (ઈન્ફર્મેશન) ખબર, માહિતી.	Could examine=તપાસતો.
Concerning (કન્સર્નિંગ) સંબંધી.	Question (ક્વેશ્ચન) પ્રશ્ન.
Knighthood (નાઈટહુડ) ઉમરાવપદ.	Appearance (એપિઅરન્સ) દેખાવ.
By founding=સ્થાપીને.	Could command(કુડ કમાન્ડ) દોરવી શકતો, આજ્ઞા કરી શકતો.
Highly valued=મૂલ્યવાન કિંમતી મનાતી.	Strength of will=મજબૂત ઈચ્છાશક્તિ.
	Keen sense (કીન સેન્સ) ઉંડી સમજ.

Humour (હ્યુમર) હાસ્યરસ,
To enjoy=ભોગવવાને. [રમુજ.
Enjoyed (એન્જોઇ) ભોગવ્યું.
To the regret=દીલગીરી સાથે.

પાઠ ૨૦.

Rosy cheeks (રોઝી ચીક્સ)
છોકરીનું નામ. (ગુલાબી ગાલવાળી)
Sandal (સેન્ડલ) પગની સપાટ.
Were busy (ઉવેર બિઝી)
કામમાં હતી.
A fountain (ફાઉન્ટેન) ઝરો.
Garlands (ગાર્લેન્ડઝ) માળા,
હાર.
War (વૉર) વિગ્રહ, લડાઈ.
Gay (ગે) આનંદી.
Prettiest (પ્રેટિએસ્ટ) સૈથી
Sweet (સ્વીટ) મધુર. [રૂપાળી.
Had taken off=કાઢી નાંખ્યો
હતો.
Richly dressed=મોંઘા કપડાં
પહેરેલી.
An eagle (ઇગલ) ગરુડપક્ષી.
Swooped down (સ્વુપ્ડ
ડાઉન) ઉડી ઉતર્યું.
Carried off (કૅરિડ ઓફ) દૂર
ઉપાડી ગયું.

Clasped (ક્લેસ્પ્ડ) જોડ્યા.
Stepmother (સ્ટેપમધર)
સાવકી મા.
Cross (ક્રૉસ) ધુધવાયલી, ગુસ્સે.
Lazy bones (લેઝી બોન્સ)
આખા હાડકાની.
Angrily (ઍંગ્રિલિ) ગુસ્સામાં.
Bought (બૉટ) ખરીદી.
The potter (પૉટર) કુંભાર.
Cracked (ક્રૅકડ) ભાંગેલી,
તરડવાળી.
Must complain (મસ્ટ કમ્પ્લે-
ઇન) ફરીઆદ કરવી જોઈએ.
Priest (પ્રિસ્ટ) ગુરૂ; પુજારી.
The war (ધ વૉર) લડાઈ.
Is over=પૂરી થઈ છે.
Alas (ઍલાસ) અરેરે.
Will choose=પસંદ કરશે.
Soldier (સોલ્જર) સિપાઈ.
Heaven (હેવન) ઈશ્વર (આકાશ)
A sign (સાઈન) નિશાની.
Just then=તરતજ.
A swoop (સ્વુપ) ફડફડાટ,
એકદમ નીચે ધસારો કરવો તે.
Wings (વિંગ્ઝ) પાંખો.
Something (સમથિંગ) કંઈક.

Fell at the feet=પગ આગળ
પડ્યું.

Picked (પિક્કડ) ઉંચકી લીધું.

Wonder (ઉવન્ડર) અનઅભી.

Will wed (વેડ) પરણીશ.

The court (કોર્ટ) દરબારી લોકો.

Rushed (રશ્ડ) ધસી ગયા.

To try it=પહેરી જોવાને
પ્રયત્ન કરવો.

Of no use=નકામું.

Came pushing (કેમ્પિશિંગ)
ધક્કા મારતી આવી.

Dragging (ડ્રૉગિંગ) ખેંચીને.

Forward (ફોર્વર્ડ) આગળ.

Where it lay=જ્યાં પડ્યો
હતો.

Easily (ઇઝીલી) સહેલાઈથી.

Slipped into=અંદર દાખલ
કર્યો.

Stood staring (સ્ટેરિંગ)
ટગર ટગર જોતા ઉભા.

Pocket (પૉકેટ) ગળવું.

Put on=પહેર્યો.

Grand (ગ્રેન્ડ) દબ્બદબાવાળી,
મહાન.

Bade (બેડ) ફરમાવ્યું.

The word (ધ વર્ડ) વચન.

To be quiet=શાંત થવાને.

Cannot be broken=તોડી
શકાશે નહિ.

The maid (મેઇડ) કુમારિકા.

Had kept his word=વચન
પાળ્યું હતું.

પાઠ ૨૧.

Wear (વેર) પહેરીએ છીએ.

Ramble (રૅમ્બલ) રખડવું તે,
આંટો મારવો તે.

Fields (ફિલ્ડ્ઝ) ખેતરો.

Are all torn=અધાં ફાટી
ગયાં છે.

A doctor (એ ડૉક્ટર) દાકતર.

A race (એ રેસિસ) સરત.

Could get back=પાછો
આવી શકે.

A short cut=ટુંકો રસ્તો.

Through a field=ખેતરમાં
થઇને.

Thorny (થોર્નિ) કાંટાવાળા.

Tore (ટોર) ફાડયાં.

Skin (સ્કિન) ચામડી.

Badly (બૅડલી) ખરાબ રીતે.

Warm (ઉર્વોર્મ) ગરમ.

Natural (નેચરલ) સ્વાભાવિક,
કુદરતી.

Heat (હીટ) ગરમી.

The body (ધ બોડી) શરીર.

Escaping (એસ્કેપિંગ) નાસી
જતી, જતી રહેતી.

Can show=ખતાવી શકું.

Quite easily=તદ્દન સહેલાઈથી

Thermometers (થર્મોમિટર્સ)
ગરમી માપક યંત્ર.

Put them=તેમને મૂક્યાં.

Boiling (બોઇલિંગ) ઉકળતા.

Mercury (મર્ક્યુરિ) પારો

The point (ધ પોઇન્ટ) જગા,
સ્થાન, બિંદુ.

Had risen=ચઢ્યો છે.

Wrapped (રૅપ્ડ) વીંટાળ્યું.

Flannel (ફ્લેનલ) ફલાનીનું
ઉતનું સુંવાળું કપડું.

Uncovered=ઉઘાડું.

At the end=છેડે, પુરી થતી.

Left (લેફ્ટ) રાખ્યું, મૂક્યું.

Examined (એક્ઝામિન્ડ)
તપાસ્યું.

Exposed (એક્સ્પોઝ્ડ) ખુલ્લું,

Exposed to the air=હવામાં
ખુલ્લું રહેલું.

Degrees (ડિગ્રીઝ) અંશો.

That had been covered=
જે ઢંકાયેલું રહ્યું હતું.

Prevented (પ્રિવેન્ટેડ) અટકાવી.

Rapid (રૅપિડ) એકદમ, ઉતાવળા.

Escape (એસ્કેપ) ચાલ્યું જવુંતે.

Bodies (બોડીઝ) શરીરો.

Rapidly=ઉતાવળે, ઝપાટાખંધ.

Sunshine (સનશાઇન) તડકો.

Woolen clothing =ગરમ
કપડાં.

Most useful=સૌથી વધારે
ઉપયોગી.

Healthy (હેલ્થિ) તંદુરસ્તી
આપનાર.

Replied (રિપ્લાઇડ) જવાબ
દીધો.

When you have been
playing hard=જ્યારે તમે
ખૂબ રમ્યા કરો છો.

Sweats (સ્વેટ્સ) પરસેવો.

Becomes cool=ઠંડું થાય છે.

Too quickly=ધણીજ ઝડપથી.

Evaporates (ઇવોપરેટ્સ)
વરાળ થઇ જાય છે.

May become ill=માંદા થાઓ.

Is sucked (ઇઝ સક્ડ) સુંસાય છે.

Is absorbed (ઍબ્સોર્બ્ડ)

અંદર સમાઈ જાય છે.

The inside=અંદરની બાજુ.

Passes through=માં થઇને
પસાર થાય છે.

Outer surface = બહારની
સપાટી.

Next to the skin=ચામડીની
લગેલગ.

Quite wet=તદ્દન ભીનું.

Would happen=અને.

Naked (નેકેડ) ખુલ્લું, નાગું.

Wet sheet (ઉવેટ શીટ) ભીની
ચાદર.

I should catch cold=મને
શરદી લાગવી જોઈએ.

Shirt (શર્ટ) ખમીશ.

A cold (એ કોલ્ડ) શરદી

Weather (વેધર) હવા.

Light (લાઈટ) હલકું.

Thin (થિન) પાતળું.

Safer (સેફર) વધારે સહીસલામત.

Twill (ટિવલ) એ જાતનું કાપડ.

Moisture (મોઇસ્ટર) ભેજ.

Costly (કૉસ્ટલિ) મોંઘું.

Quite a healthy practice
=તદ્દન તંદુરસ્તી આપવાની રીત.

Practice (પ્રેક્ટિસ) રીત; ઢબ.

Parts (પાર્ટસ) ભાગો.

Equally warm=એક સરખાં
ગરમ.

Should be spread=પથરાવું
જોઈએ.

Evenly (ઇવિનલિ) એક સરખું

Tight (ટાઈટ) સખત બંધબેસતું

પાઠ ૨૨ મો.

The prince (ધ પ્રિન્સ) રાજ
Lions (લાયન્સ) સિંહો. [કુમાર.

Named (નેમ્ડ) નાંમનો.

Persia (પર્શિયા) ઈરાન.

Fault (ફૉલ્ટ) ભૂલ, ખામી.

Coward (કાવર્ડ) બાયલો;

About=આસરે. [બીકલુ.

To be crowned (ક્રોન્ડ)

તાજ પહેરાવવાનો, રાજ્યાભિષેક
કરવાનો.

A Custom (કસ્ટમ) રીત, ધારો.

Wazir (વઝિર) વજીર, પ્રધાન.

Must fight=લડવું જોઈએ.

Huge (હુજ) જબરજસ્ત.

Was kept=રાખવામાં આવ્યો
હતો.

A cage (કેઈજ) પાંજરું.

The palace (ધ પેલેસ) મહેલ.

Was frightened=બીધો.

Made up his mind=

મનસુખો કર્યો. નિશ્ચય કર્યો.

That very night=તેજ રાત્રે.

Rose (રોઝ) ઉઠ્યો.

Secretly (સિક્રેટલિ) છાનોમાનો.

Dressed hastily=ઉતાવળે

કપડાં પહેર્યાં.

Mounted=સવારી કીધી.

Left (લેફ્ટ) તળ્યું.

The city (ધ સીટી) શહેર.

Travelled (ટ્રાવેલ્ડ) મુસાફરી

કીધી.

Thickly wooded country

=ઘાડા જંગલવાળો દેશ.

Feeding (ફીડિંગ) ચરતાં.

Tended (ટેન્ડેડ) રખવાળી

કરતાં.

Flute (ફ્લુટ) વાંશળી.

Was playing upon a

flute=વાંશળી યગાડતો હતો.

To go on playing=વગા-

ડયા કરવાને.

Greeted (ગ્રીટ્ડ) આવકાર

આપ્યો.

Begged him (બેગ્ડ હિમ)

તેની આજીજી કરી.

Sweet music=મીઠું સંગીત.

Listened (લિસન્ડ) સાંભળ્યું.

The slave (સ્લેવ) ગુલામ.

Wealthy (ઉવેલ્થિ) ધનિક,

પૈસાદાર.

A farmer (ફાર્મર) ખેડુત.

Oxus (ઑક્સસ) ખેડુતનું નામ.

Offered (ઑફર્ડ) માગણી કીધી.

To rest (ટુરેસ્ટ) આરામ લેવાને.

To lead (ટુ લીડ) લઈ જવાને

રસ્તો બતાવવાને.

Guide (ગાઈડ) ભોમીઓ.

Hearty=અંતઃકરણપૂર્વકનું.

Wel come (વેલ્કમ) આવકાર.

Food and drink=ખાવાનું

ને પીવાનું.

Were placed=મૂકવામાં આવ્યાં.

Satisfying his wants=

જરૂરીઆત પુરી પાડીને.

No doubt (નોડાઉટ) બેશક.

Wants (વૉન્ટસ) જરૂરીઆત.

Object (ઑબ્જેક્ટ) હેતુ.

Trouble (ટ્રાબલ) મુશ્કેલી.

Has driven=હાંકી કાઢ્યો છે.

Pardon (પાર્ડન) માફ કરો.
 Secret (સિક્રેટ) ખાનગી આખત.
 Will allow (ઉવિલ ઍલાઉ) રજા આપશે.
 Wealth (ઉવેલ્થ) ધન, દોલત.
 Will reward (રીવૉર્ડ) બદલો આપીશ, ઇનામ આપીશ.
 Well (ઉવેલ) સારી રીતે.
 Reward (રીવૉર્ડ) ઇનામ, બદલો.
 Waterfalls (વૉટરફૉલ્સ) ધોધ.
 Rocks and valleys=ખડકો અને ખીણો.
 Is fond of=નો શોખીન છે.
 Scenes (સીન્સ) દેખાવો, દસ્યો.
 Amidst (અમિડસ્ટ) અંદર, મધ્યે.
 Scenery (સિનરિ) દેખાવો.
 Played on the flute=વાંસળી વગાડી.
 Delightful (ડિલાઇટફુલ) આનંદદાયક, ખુશકારક.
 Pleasant (પ્લેઝન્ટ) ખુશકારક; ખુશનુમા.
 Dens (ડેન્ઝ) ગુફાઓ, બોડ.
 Sunset (સનસેટ) સૂર્યાસ્ત.
 Rolled up (રોલ્ડઅપ) ઉંચી ચઢાવી.

Sleeve (સ્લીવ) ઝાંઘ.
 Scar (સ્કાર) ચાકું, ચકામું.
 Turned pale=શીઝો પડી ગયો.
 Reached (રીચ્ડ) પહોંચ્યો.
 Had changed his mind=વિચાર બદલ્યો હતો.
 Intended (ઇન્ટેન્ડેડ) ઇરાદો રાખ્યો.
 To ride (ટુ રાઇડ) ઘોડે બેસી જવાને.
 Farther (ફાર્થર) આગળ.
 Bidding him farewell=જતી વખતની સલામ કરીને, વદાય લઇને.
 Bidding (બિડિંગ) કહીને, આપીને.
 Fare well (ફેરવેલ) સલામ.
 To bid farewell=છુટા પડતી વખતની સલામ કરવી.
 Galloped (ગૅલ્લપ્ડ) કુદકા મરાવતો ગયો.

પાઠ ૨૩ મા.

Travelled (ટ્રાવેલ્ડ) મુસાફરી કરી.
 Vast (વાસ્ટ) વિશાળ.

Desert (ડેઝર્ટ) રણ.

In the midst of which=જેની મધ્યમાં.

A camp (એ કૅમ્પ) ઢાવણી,
પડાવ.

Thankfully (થૅન્કફુલિ) આ-
ભાર સાથે.

Tents (ટેન્ટઝ) તંબુઓ.

Were tired=થાકેલા હતા.

The Sheikh (શેખ) આરબ
ટોળાનો નાયક.

Received (રીસીવ્ડ) સ્વીકાર્યા,
લીધા.

To remain (રીમેઇન) રહેવા.

To hunt with=શિકાર કરવાને.

The hunt (ધ હન્ટ) શિકાર.

A splendid soldier=કુશળ
યોદ્ધો.

To join (ટુ જોઇન) જોડાવાને.

Proof (પ્રુફ) સાબીતી.

Bravery (બ્રેવરિ) બહાદુરી.

A range (રેન્જ) હાર.

To trust (ટુ ટ્રસ્ટ) ભરોસો
રાખવાને.

Armed with sword=તરવાર
બાંધીને.

A spear (એ સ્પીઅર) ભાલો.

Can depend (કૅન ડિપેન્ડ)
ભરોસો રાખી શકીએ.

A battle (એ બૅટલ) લડાઈ.

Heard (હૅર્ડ) સાંભળ્યું.

Resolved (રિઝોલ્વ્ડ) નક્કી કર્યું.

To mount (ટુ માઉન્ટ) (ધોડે)
ચઢવાને.

The very night=તેજ રાત્રે.

Set off (સેટ ઓફ) ચાલી નીકળ્યો.

Opposite (ઓપોઝિટ) વિરુદ્ધ,
સામેની.

The direction (ધ ડિરેક્શન)
દિશા.

Pleasant (પ્લેઝન્ટ) ખુશકારક.

Splendid (સ્પ્લેન્ડિડ) ભવ્ય;
રોનકદાર.

The hall (ધ હૅલ) ઓરડો.

The Emir (ધ એમિર) અમીર,
હમરાવ.

A guest (એ ગેસ્ટ) મહેમાન,
પરોણો. [વાળી.

Golden haired=સોનેરી વાળ-

Was invited (વૉઝ ઈન્વાઇટેડ)
નોતરવામાં આવ્યો.

To prepare (ટુ પ્રિપેર)
તૈયાર થવાને.

Richly (રિચ્લી) કીમતી રીતે.
 Were decorated (વેર ડેકોરેડ) શણગારેલા હતા.
 Precious stones (પ્રેશિયસ સ્ટોન્સ) કીમતી પથર, હીરા માણેક વગેરે.
 Windows (વિન્ડોઝ) બારીઓ.
 Different (ડિફરન્ટ) જુદાજુદા.
 That evening = તે સાંજે.
 Was lit up (લિટ અપ) રોશની કરવામાં આવી.
 Merry company = આનંદી ટોળી.
 Guests (ગેસ્ટ્સ) મહેમાન, પરોણા.
 Were gathered = ભેગા થએલા હતા.
 Begged (બેગ્ડ) વિનંતી કરી.
 A vina (એ વિના) વીણા.
 Was startled (સ્ટાર્ટલ્ડ) ચમક્યો.
 Strange (સ્ટ્રેન્જ) વિચિત્ર.
 Loud (લાઉડ) મોટો.
 Sound (સાઉન્ડ) અવાજ.
 What it might be = તે શું હશે.
 A watch man (વૉચ મેન) પહેરેગીર.
 Yawning (યૉનિંગ) બગાસું ખાતો.

Lungs (લંઝ) ફેફસાં.
 A yawn (એ યૉન) બગાસું.
 The stairs (ધ સ્ટેર્સ) દાદરનાં પગથીયાં.
 By and by = વખતજતાં, ધીમે ધીમે
 To go to bed = સુઈ જવાનો.
 A marble (એ માર્બલ) આરસપહાણ.
 Was horrified (હૉર્રિફાઈડ) ગભરાઈ ગયો.
 Lying (લાઇંગ) પડેલો, સુતેલો.
 A top stair (ટોપ સ્ટેર) છેલ્લું પગથીયું.
 Tame (ટેમ) પાળેલો.
 Will not harm = ઈજા કરશે નહિ.
 Fierce (ફીઅર્સ) ઝનુની.
 Carefully (કેરફુલિ) સંભાળપૂર્વક.
 Locked (લૉક્ડ) તાળું દીધું.
 Fastened (ફાસન્ડ) બંધી કરી.
 Lay down (લે ડાઉન) સૂઈ ગયો.
 Terrible (ટેરિબલ) ભયંકર.
 Roar (રૉર) ગર્જના.
 Sprang (સ્પ્રેન્ગ) કુદ્યો.
 Fore paws (ફૌર પૉઝ) આગલ પંઝા.

Would burst open (ઉવુડ
બસ્ટ ઓપન) તુટીને ઉઘડશે.
Happened (હૅપન્ડ) બન્યું.
Upstairs (અપસ્ટેર્સ) માળ.
Lay thinking=વિચારતો પડી
રહ્યો.

It was clear=એ સ્પષ્ટ હતું.
In running away=નાસી
જવામાં.

The danger (ધ ડેન્જર) ભય.
Feared (ફીઅર્ડ) બીધો.

Things (થિંગ્ઝ) વસ્તુ, વાત.
Easier (ઇઝિઅર) વધારે સરળ,
સહેલી.

Resolved (રિઝૉલ્ડ) નક્કી કર્યું.
According to=પ્રમાણે.
To avoid (ટુ ઍવૉઇડ) દૂર
કરવાને.

પાઠ ૨૪ મો.

The whole truth=ખરેખરી
હકીકત, સત્ય વાર્તા.

The truth (ધ ટ્રુથ) સત્ય.
Right thing=ખરો રસ્તો,
ખરી રીત.

Blessing (બ્લેસિંગ) આશીર્વાદ.

Confessed (કન્ફેસ્ડ) કબુલ કીધું.
Enquired (એન્કવાયર્ડ) તપાસ
કીધી.

To hinder (ટુ હિન્ડર) અટ-
કાવવું.

Like a man=મરદની માફક.
Visited (વિઝિટેડ) મુલાકાત લીધી.

Intention (ઇન્ટેન્શન) ધરિદો.
Successful (સક્સેસફુલ) સફળ.

Inspite of=ના છતાં.
Wept tears of joy=હર્ષનાં
આંસુ પડ્યાં.

Arranged (ઍર્રેન્જ્ડ) ગોઠ-
વણ કરી.

The combat (ધ કૉમ્બેટ)
ઢંઢ યુદ્ધ.

In a week's time=એક
અઠવાડીયામાં.

The hour (ધ અવર) નક્કી
કરેલો સમય.

Entered (એન્ટર્ડ) દાખલ થયો.
The arena (એરીના) અખાડો,
યુદ્ધભૂમિ.

Gave a loud roar=મોટી
ગર્જના કરી.

Slowly (સ્લોલી) ધીમેથી.

Approached (અપ્રોચ) પાસે
આવ્યો.

Looks (લુક્સ) દેખાવ.

Advanced (અડવાન્સ) સામે
ધસ્યો.

Forward (ફોર્વર્ડ) આગળ.

Bounded (બાઉન્ડેડ) કુદ્યો.

Began licking = ચાટવા માંડ્યો.

Sign of love = પ્રેમની નિશાની.

Bade (બેડ) આજ્ઞા કરી.

Followed (ફોલોડ) પાછળ ગયો.

Have proved = સાબીત કરી છે.

Courage (કરેજ) હિંમત.

Readiness (રેડિનેસ) તત્પરતા.

Worthy to sit = બેસવા લાયક.

A throne (એ થ્રોન) રાજગાદી.

Fore fathers (ફોર ફાધર્સ)
વડાવાઓ.

To keep in mind = યાદ
રાખવાને.

Pushed (પુશ્ડ) ધકેલ્યો.

Heartily (હાર્ટિલી) અંતઃ
કરણપૂર્વક.

Skill (સ્કિલ) કુશળતા, હોશિ-
યારી.

Presently (પ્રેઝન્ટલિ) તરતજ.

A group (એ ગ્રુપ) ટોળું.

Was made up = બનેલું હતું.

Congratulate (કોન્ગ્રેચુલેટ)

અભિનંદન-મુબારકબાદી-આપુંછું.

To accept (ટુ અક્સેપ્ટ)

સ્વીકારવા.

Embraced (એમ્બ્રેસિડ) ભેટ્યો.

Was admired (ઉવૉઝ અડ્-
માયર્ડ) વખાણાયો હતો.

Followers (ફોલોઅર્સ) સેવકો,

નોકરો. ખીદમતગારો.

That belong to me = જે

મારી માલીકીનું છે.

I am crowned = મને તાજ

પહેરાવવામાં આવે.

Needless (નીડલેસ) બીનજરૂરી.

Veiled (વેઇલ્ડ) ધૂંધાવાળી.

Fled from duty = ફરજ

છોડી નાંડો.

Reigned (રેઇન્ડ) રાજકર્ત્યું,

Was recorded (ઉવૉઝ

રેકૉર્ડ્સ) નોંધવામાં આવી.

Command (કમાન્ડ) આજ્ઞા.

Letters (લેટર્સ) અક્ષરો.

પાઠ ૨૫ મો.

Mango Shivanath (મંગો શિવનાથ) એક ઘરડા માણસનું નામ છે.

Who lived=જે રહેતો હતો.

All alone=તદન એકલો.

World (વર્લ્ડ) દુનિયા.

Not at all=જરાએ નહિ.

Clever (ક્લેવર) હોશિયાર.

Money (મનિ) પૈસા.

Was thinking (ઉઘાઝ થિંકિંગ) વિચાર કરતો હતો.

Had thought=વિચાર્યું હતું.

Than ever=કોઈપણ વખત કરતા.

To earn (ટુ અર્ન) કમાવાને.

Bought (બૉટ) ખરીદી.

Ate (એટ) ખાધી.

Kernels (કર્નલ્સ) ગોટલા, ઠળીઆ.

Tied up in a bag=કોથળામાં બાંધ્યા.

Hung (હંગ) ભેરવ્યો.

A nail (એ નેઈલ) ખીલો, ખુંટી.

Wall (વૉલ) ભીંત.

Hut (હટ) ઝુંપડું.

Strong (સ્ટ્રોંગ) મજબુત.

Stick (એસ્ટિક) લાકડી.

Hole (હોલ) કાણું.

Planted (પ્લૅન્ટેડ) વાવ્યો.

A mango kernel=કેરીનો ગોટલો.

Are tired of sleeping=ઉઘવાથી થાકી ગયો.

Keep on=ચાલુ રાખો.

Growing (ગ્રોઈંગ) ઉગવાનું.

Quite empty=તદન ખાલી.

The next day too=બીજે દિવસે પણ.

Earned (અર્ન્ડ) કમાયો.

Mango season (મંગો સિઝન) કેરીની મોસમ.

Season (સીઝન) ઋતુ; મોસમ.

Came round=ફરી બેઠી.

Full of kernels=ગોટલાથી ભરેલી.

Set off=ચાલી નીકળ્યો.

Travels (ટ્રાવેલ્સ) મુસાફરી.

Began to know=ઓળખવા લાગ્યા.

Peeped into (પીપ્ડ ઇન્ટુ) ડોકીયું કર્યું.

Laughed (લાઈડ) હસ્યા.

It takes many years= ઘણાં વર્ષ લાગે છે.
 Will be dead=મરી જશે.
 To bear (બેર) ફળ આપવું.
 They bear fruits=તેઓ ફળ આપે.
 Stayed (સ્ટેડ) રહ્યા.
 Different (ડિફરન્ટ) જુદા જુદા.
 Merry (મેરિ) આનંદી.
 Stories (સ્ટોરિઝ) વાર્તાઓ.
 Everybody=દરેક જણ.
 Grew fond of=ને ચહાતો થયો, નો શોખીન થયો.
 Went by=પસાર થયાં, વીત્યાં.
 Died (ડાઈડ) મરી ગયો.
 As he closed his eyes=જ્યારે મરી ગયો, જ્યારે આંખ બંધ કરી.
 Many years ago=ઘણાં વર્ષ અગાઉ.

પાઠ ૨૬ મો.

Merchant (એ મર્ચન્ટ) શેઠ, વેપારી.
 Bagdad (બગડાડ) બગદાદ, મેસોપોટામીઆમાં બંદર.

Reign (રેઇન) રાજ.
 Caliph (કલિફ) ખલિફા.
 Haroun Alrasehid=(હરુન અલરશીદ) ખલીફાનું નામ.
 Abu Hassan (અબુહસન) વેપારીના છોકરાનું નામ.
 Left (લેફ્ટ) છોડી, વારસામાં મૂકી.
 Wealth (વેલ્થ) ધન, મિલ્કત.
 Divided (ડિવાઇડેડ) વહેંચ્યા.
 Equal (ઇકવલ) સરખા.
 Parts (પાર્ટસ) ભાગો.
 Put away=દૂર મૂક્યો.
 In feasting (ઇન ફીસ્ટિંગ) મીજબાની આપવામાં.
 Friends (ફ્રેન્ડઝ) મિત્રો.
 Was gone=ચાલ્યા ગયા, વપરાઈ ગયા.
 Notice (નોટિસ) દરકાર, સંભાળ.
 Offered (ઓફર્ડ) આવી.
 Help (હેલ્પ) મદદ.
 Heart (હાર્ટ) દીલ, હૃદય.
 Unkindness (અન્કાઇન્ડનેસ) નિર્દયતા, માયાળુપણનો.
 This is the way=આ રીત છે.
 False (ફોલ્સ) જુઠા.

Have spent=વાપરી નાખ્યું છે.

For the future (ફ્યુચર)

ભવિષ્ય માટે.

The stranger (ધ સ્ટ્રેન્જર)

અજ્ઞાતો માણસ.

The bridge (ધ બ્રિજ) પુલ.

Passed by=પાસેથી જતો.

Invited (ઈન્વાઇટેડ) નોતરતો.

Feast (ફીસ્ટ) ભક્ષત, ઉજાણી.

Sent him away=તેને મોકલી

દેતો, તેને રજા આપતો.

Would not salute=સલામ

પણ કરતો નહિ.

As usual=હંમેશ મુજબ.

Servants (સર્વન્ટસ) નોકરો,

સેવકો.

Passed by=પાસેથી ગયા.

Disguise (ડિસગાઈઝ) છુપો વેશ.

The custom (કસ્ટમ) રિવાજ,

રીત.

Partly (પાર્ટલિ) કેટલેક ભાગે.

Amusement (અમ્યુઝમેન્ટ)

આનંદ, મજા.

Was oppressed (ઓપ્રેસ્ડ)

જુલમ ગુજારાયો હોય.

Stopped=અટકાવ્યો.

Supper (સપર) રાતનું ખાણું.

Arrived (અર્રાઈવ્ડ) આવી પહોંચ્યો.

A slave girl=ગુલામડી, દાસી.

To sing=ગાવાને.

Singing=ગીત; ગાયન.

Pleased=પ્રસન્ન થયો.

May repay (મે રિપે) બદલો

પાછો વાળું,

Kindness (કાઈન્ડનેસ) માયા-

ળુપણું. [ખ્યાનું.

Excuse (એક્સક્યુઝ) કારણ,

Heard (હર્ડ) સાંભળી.

Strango (સ્ટ્રેન્જર) વિચિત્ર.

Conduct (કોન્ડક્ટ) રીતભાત.

Brought (બ્રૉટ) આણ્યો.

Rich food=ઉંચા પ્રકારનો ખોરાક.

Delightful drinks = ખુશ

કારક પીણાં. [રાત્રિ.

Midnight (મિડનાઈટ) મધ્ય

Dislike (ડિસ્લાઈક) ના પસંદ

કરે છે, ધિક્કારે છે. નારાજ છું.

Music (મ્યુઝિક) ગાયન. [કરે છે.

Complain (કમ્પ્લેઈન) ફરીઆદ

Wali(વલી)મુસલમાન ન્યાયાધીશ.

Am fined (અમ ફાઈન્ડ) દંડ

કરવામાં આવેલો છે.

Heavily (હેવિલિ) ભારે.

The power (ધ પાવર) સત્તા,
હકુમત.

Would punish=શિક્ષા કરે.

A thousand (એ થાઉઝન્ડ)
એકહજાર.

Strokes (સ્ટ્રોકસ) ફટકા.

Whip (વિહ્પ) ચાબુક.

May grant=અક્ષો; આપો.

Sleeping powder=ઉંધ આવે
એવું પાઉદર (ભૂકો)

Fell asleep=ઉંઘી ગયો, ઉંઘમાં
પડ્યો.

Slept (સ્લેપ્ટ) ઉંઘ્યો.

Mule (મ્યુલ) ખચ્ચર.

Reached (રીચ્ડ) પહોંચ્યો.

Palace (પેલેસ) મહેલ.

Jaffar (જાફર) હરૂનઅલ રશી-
દના વજીરનું નામ.

Chief (ચીફ) મુખ્ય.

Attendants (એટ્ટેન્ડન્ટસ)
હજુરીઆ; અનુચરો.

Was lying=સૂતેલો હતો.

What ever=જે કંઈ.

Female (ફીમેલ) સ્ત્રી.

Slaves (સ્લેવ્ઝ) ગુલામો.

To wait upon=ની ખીજમત
કરવાને; હજુરમાં રહેવાને.

Private (પ્રાઇવેટ) ખાનગી.
Room (રૂમ) ઓરડો.

પાઠ ૨૭ મો.

Awoke (અવોક) જાગ્યો.

Was surprised = અચંબો
પામ્યો; તાજુબ પામ્યો.

Surrounded by (સરાઉન્ડેડ
બાઇ) વીંટળાયેલો.

Richly dressed (રિચ્લી
ડ્રેસ્ડ) કિંમતી કપડાં પહેરેલા.

Must be dreaming=સ્વપ્નમાં
હોવો જોઈએ.

Paradise (પેરેડાઇસ) સ્વર્ગ.

Closed=બંધ કરી.

Prince (પ્રિન્સ) રાજા.

Of the faithful=આસ્તિકનો,
ધાર્મિકનો.

To arise (ટુ ઍરાઇઝ) ઉઠવાનો.

Bit (બિટ) કરડ્યો.

Finger (ફિંગર) આંગળી.

The pain (ધ પેઇન) દુઃખ.

Was awake=જાગતો હતો.

Raised (રેઇઝડ) ઉચું કર્યું.

At your service=આપની

Couch (કોચ) કોચ. [હજુરમાં.

Still more=તેથી પણ.

Was puzzled=મુંઝવણમાં પડ્યો.

Puzzled (પઝલ્ડ) ગુંચવાયેલો.

Guest (ગેસ્ટ) મહેમાન, પરોણો.

An enchanter (એન એન્ચે-
ન્ટર) જાદુગર.

Mad (મેડ) ગાંડો.

My lord=મારા સાહેબ.

Chief (ચિફ) મુખ્ય.

An attendant (એન એટ્ટેન્ડન્ટ)
સેવક, હજુરીઓ.

False (ફોલ્સ) જુઠું.

Really (રિઅલિ) ખરેખર.

Dressed=કપડાં પહેરાવ્યાં.

Robes (રોબ્ઝ) ઝબ્બા.

Dreamt (ડ્રીમ્ટ) સ્વપ્નું આવ્યું.

Dream (ડ્રીમ) સ્વપ્નું.

Lords (લોર્ડ્ઝ) ઉમરાવો.

Bowed (બાઉડ) નમ્યા, સલામ
કીધી.

Addressed (એડ્રેસ્ડ) સંબોધ્યો.

A hundred (એ હંડ્રેડ) એકસો.

A street (એ સ્ટ્રીટ) મહોલ્લો.

Pieces (પીસીઝ) સિક્કા.

With my salutation=મારા
પ્રણામ સાથે. [કરી છે.

Have complaind=ફરીયાદ

Strokes (સ્ટ્રોક્સ) ફટકા.

Asses (એસિસ) ગધેડાંઓ.

Put them on=તેમને ખેસાડો.

With their faces to the
tails=પુછડા તરફ મોં કરાવીને.

March them=ફેરવો.

Through the city=શહેરમાં
થઈને. [શિક્ષા.

Punishment (પનિશમેન્ટ)

Who trouble=જે દુઃખ દે છે.

Neighbours (નેબર્સ) પાડોશીઓ.

Was ordered=હુકમ કરવામાં
આવ્યો હતો.

Custom (કસ્ટમ) રિવાજ.

According to (એક્કોર્ડિંગ)
ના મુજબ

To finish (ટુ ફિનિશ) પૂરું કરવું.

Hungry (હંગ્રિ) ભૂખ્યો.

Eating room = જમવાનો
ઝોરડો.

Was waited on=ખીજમત
ઉઠાવાઈ.

Delicious (ડેલિશિઅસ) મધુર;
લહેજતદાર.

Drinks (ડ્રિંક્સ) પીણાંઓ.

Evil power=ભેલી વિદ્યા.

May deliver (મે ડિલિવર)
છુટો કરે.

Happily (હૃપિલિ) સુખી રીતે.
 Sherbet (શરબટ) શરબત.
 Drank (ડ્રૅન્ક) પીધું.
 Deep (ડીપ) ધાડી.
 Sleep (સ્લીપ) ઉંઘ.

પાઠ ૨૮ મો.

To carry (ટુ કૅરી) લઈ જવાને.
 Laid him (લેઈડ હિમ) તેને મુક્યો.
 Fast asleep=ધસધસાટ.
 Still (સ્ટિલ) હજી સુધી.
 Shouting (શાઉટિંગ) બૂમો
 Arose (ઍરોઝ) ઉઠી. [પાડતો.
 What is the matter ?
 શું થયું છે, શું છે.
 The lord (ધ લૉર્ડ) ધણી, માલીક.
 Lands (લૅન્ડઝ) દેશ, જમીન.
 Hush (હશ) ચૂપ.
 You will be killed=તમને મારી નાખવામાં આવશે.
 Charms (ચાર્મ્સ) મંત્રો.
 To drive away=હાંકી કાઢવાને.
 Evil spirit (ઇવિલ સ્પિરિટ)
 ભૂત, પ્રેત; સેતાન.
 Was afflicting (ઍફ્લિક્ટિંગ)
 દુઃખ દેતો હતો, કનડતો હતો.

Good news (ગુડ ન્યૂઝ) સારી વધામણી, ખબર.
 To beat=મારવાને.
 Used to trouble you=જે તમને દુઃખ દેતા.
 Sent me=મારા પર મોકલ્યાં.
 Seized (સીઝડ) પકડ્યો.
 Tied (ટાઈડ) બાંધ્યા.
 Mad house (મૅડ હાઉસ)
 પાગલખાનું, ગાંડાની ઇસ્પીતાલ.
 Beat (બીટ) માર્યા. [કાઢીને.
 Stripping (સ્ટ્રિપિંગ) ઉતારીને,
 The neck (ધ નેક) ગરદન.
 Chained (ચેઈન્ડ) સાંકળે બાંધ્યો.
 The truth (ધ ટ્રુથ) ખરી હકીકત.
 Forgive me=મને માફ કર.
 Had recovered (રીકવર્ડ)
 સારો થયો, તબીબેત સુધરી.
 Such evil=આવું મેલું કામ.
 I have been beaten=મને મારવામાં આવ્યો.
 Was caused (ઉવૉઝ કૉઝડ)
 કરવામાં આવ્યું.
 Best of my food=મારો સૌથી સારો ખોરાક.
 In return (ઇન રિટર્ન) બદલામાં.

પાઠ ૨૯ મો.

Trouble (ટ્રબલ) મુશ્કેલી.
 Has happened (હાઝ હાપન્ડ) બન્યું, થયું. [સુધી.
 First to last=પહેલેથી છેલ્લે
 Hid (હિડ) સંતાડ્યું, ઢાંક્યું.
 Laughter (લાફ્ટર) હસવું તે.
 Thank God (હું) ધન્યરતો
 આભાર માનું છું.
 Are over=પતી ગઈ છે; જતી
 રહી છે.
 Friends (ફ્રેન્ડ્ઝ) દોસ્તો.
 Let us be friends=ચાલો
 આપણે દોસ્ત થઈએ.
 Friendly (ફ્રેન્ડલિ) મિત્રતાવાળો.
 Proverb (પ્રોવર્બ) કહેવત.
 Stumbles (સ્ટમ્બલ્સ) અથડાઇ
 પડે છે.
 Against (અગેઇનસ્ટ) સામે.
 Returns (રીટર્ન્સ) પાછો
 જાય છે.
 Deserves (ડિઝર્વ્સ) લાયક
 થાય છે, ને ધટે છે.
 Whatever may happen
 જે કાંઈ બને.
 Will not remain=રહીશ નહિ.
 Since=કારણ કે.

Brought me=મને આણી આપ્યું.
 Last visit=છેલ્લી મુલાકાત.
 Bad fortune (બૅડ ફોર્ટ્યુન)
 કમનસીબ.
 Were punished=શિક્ષા કર-
 વામાં આવી.
 Pieces (પીસીઝ) સિક્કા.
 Received (રીસિવ્ડ) મેળવ્યા.
 Must swear (મસ્ટ સ્વેર)
 સોગનખાવા જોઈએ.
 By Suleyman's ring=
 સુલેમાનની વીંટીના.
 Feasted (ફીસ્ટેડ) જાફત આપી.
 To be carried=લઈ જવાને.
 Sound of music=સંગિતનો
 અવાજ.
 At thy service=તારી સેવામાં.
 Have I fallen into the
 power?=રસ્તામાં આવી પડ્યો છે.
 Evil one (ઇવિલવન) બૂત,
 પિશાચ.
 Can trust=ભરોસો રાખી શકું.
 Attendant (અટેન્ડન્ટ) હજી-
 રીઓ, સેવક.
 Bite (બાઈટ) કરડ,
 Asleep or awake=ઊંધતો કે
 જાગતો.

Met to gether=મેગા થયા.
Screamed out (સ્ક્રીમ્સ આઉટ)

ચીસ પાડી.

Loudly (લાઉડલિ) નેરથી.

Behind (બિહાઇન્ડ) પાછળ.

The curtain (ધ કર્ટન) પડદો.

Laughed (લાફ્ડ) હસ્યો.

Fell down (ફેલડાઉન) પડી ગયો.

Present (પ્રેઝન્ટ) હાજર.

Evil one=ભૂત; પિશાચ.

Will protect (ઉવિલ પ્રોટેક્ટ)

રક્ષણ કરશે.

Saluted (સેલ્યુટ્ડ) સલામ કરી.

A rich robe=મુલ્યવાન ઝબ્બો.

પાઠ ૩૦ મો.

Smile (સ્માઇલ) મ્હેં મલકા-
વાવું તે.

To visit (ટુ વિઝિટ) મુલાકાત
લેવાને.

The rain (ધ રેઇન) વરસાદ.

The earth (ધ અર્થ) પૃથ્વી.

Ought not to shine=પ્રકા-
શવું ન જોઈએ.

Are falling=પડે છે.

Tears (ટિઅર્સ) ટીપા, આંસુ.

Beautiful (બ્યુટિફુલ) સુંદર.

Shall not stay=(શેબીશ)
રહીશ નહિ.

A shower (એ શાવર) ઝાપડું.

Buds (બડ્ડ) કળીઓ.

Flowers (ફ્લાવર્સ) ફૂલો.

Hatched (હૅચ્ડ) કોટલું લાંગી

નીકળેલાં.

To welcome=આવકાર આપવાને

To leave=છેડવું. [કલાક.

The daytime=દિવસનો વખત,

The moon (ધ મુન) ચંદ્ર.

The stars (ધ સ્ટાર્સ) તારાઓ.

Clouds (ક્લાઉડ્ઝ) વાદળા.

Hiding (હાઇડિંગ) ઢાંકતા.

An hour (એન અવર)

Sleepy (સ્લીપિ) એદી; સુસ્ત.

To miss (ટુ મિસ) ભૂલી જવાને,
ચૂકી જવાનો.

Will droop (ફ્રૂપ) નમી પડશે.

Will fade (ફેઇડ) કરમાઈ જશે.

Will bend sadly (ઉવિલ
બેન્ડ સેડલિ) શોકથી નમી જશે.

Will stop singing=ગાતાં
અટકશે.

To refresh (ટુ રિફ્રેશ) તાજાં
કરવાને.

Hide (હાઇડ) સંતાઈ જા.

Dust and stains=ધૂળ અને ડાઘા.

Stubborn (સ્ટબ્બર્ન) જઝી.

Kept on shining=પ્રકાશવું
જારી રાખ્યું.

Sweet=મધુર.

Buds=કળીઓ.

Dainty (ડેઇન્ટિઃ) નાજુક.

Firm (ફર્મ) અચ્છડ.

Lifting (લિફ્ટિંગ) ઉંચાં કરતાં.

Drooping (ડ્રોપિંગ) નીચાં
નમતાં.

Every (એવ્રિ) દરેક.

Colour (કલર) રંગ.

Arch (આર્ક) કમાન.

Joyfully (જોયફુલી) આનંદ સાથે.

The rainbow (ધ રેઇનબો)
મેઘધનુષ.

POEMS.

કવિતા ૧.

Hath been dawning (હથ
ખીન ડોનિંગ) ઉગે છે, ઉગવાની
તૈયારી કરે છે.

To dawn (ટુ ડોન) ઝળઝળું
થવું, પ્રકાશનું જન્મવું.

Hath=Has (હથ)-ને છે.

Another (અનધર) બીજો.

Blue (બ્લુ) ભુરો, પ્રકાશિત.

To slip (ટુ સ્લિપ) સરકી જવું.

Useless (યુસલેસ) નકામો.

Let it slip away=વહી જવા
દેશે, સરકી જવા દેશે.

Out of=માંથી.

Eternity (ઇટર્નિટિ)અનંતપણું.

Is born (ઇઝ બોર્ન) જનમ્યો છે.

At night=રાત્રે.

Will return=પાછો જશે.

Behold (બિહોલ્ડ) જો.

A foretime (એફોરટાઇમ)
-પહેલાં.

For ever=હંમેશ માટે.

Is hid=સંતાઈ જાય છે.

કવિતા ૨.

The cock (ધ કોક) કુકડો,
મરઘો.

Is crowing (ઇઝ ક્રોઇંગ) કુકરે-
કુક કરે છે.

The stream (ધ સ્ટ્રીમ) ઝરો,
વહેજો.

Is flowing (ઇઝ ફ્લોઇંગ) વહે છે.

Twitter (ટિવટર) ચીંચી કરે છે.

The lake (ધ લેક) સરોવર.

Doth glitter=Does shine.

પ્રકાશે છે [ડાઓ.

The oldest=સૌથી વધારે ધર-

The youngest=સૌથી નાનાઓ.

Are at work=કામ કરે છે.

The strongest=સૌથી મજબૂત.

The cattle (કેટલ) પશુઓ.

Are grazing (ગ્રેઝિંગ) ચરે છે.

Are never raising=કદી

ઉંચાં ચતાં નથી.

Feeding=ખાતાં.

પાઠ ૩ બે.

What makes=કેણુ કરે છે.

Bright (બ્રાઇટ) ચળકતા.

The sun's=The sun is

Alight (એલાઇટ) પ્રકાશિત.

Horses (હોર્સિઝ) ઘોડા.

Legs (લેગ્ઝ) પગો. [ખાત્રી છે.

I'm sure=I am sure=મારી

Ceilings (સિલિંગ્ઝ) છત.

A fly (એ ફ્લાઇ) માખી.

Bees (બીઝ) માખીઓ.

Wasps (વૉસ્પ્સ) ભમરા.

Stings (સ્ટિંગ્ઝ) ડંખો.

Butterflies (બટરફ્લાઇઝ)

પતંગીઆ.

Powder (પાઉડર) પાઉડર

લગાવે છે, ભૂકો છાંટે છે.

Dreadful (ડ્રેડફુલ) દુઃખકારક,

ભયકારક. (ન સમજણ પડે એવું)

Lot of things (લોટ ઓફ

થિંગ્ઝ) વસ્તુઓનો જથ્થો. ઘણી

વસ્તુઓ.

પાઠ ૪ થો.

Children (ચિલ્ડ્રન) બાળકો.

Do you love ?=તમે ચાહો છો ?

Each other (ઈચ અધર) એક-

True (ટ્રુ) સાચા. [ખીનને.

Kind (કાઈન્ડ) માયાળુ.

As you'd=As you would;

as you wished.

Gentle (જેન્ટલ) નમ્ર.

Carefully (કેરફુલિ) કાળજીવાળાં.

Offence (ઓફેન્સ) દુઃખ થાય

એવું કામ, ગુન્હો.

By anything you say=

તમે જે કંઈ કહેો તે છે.

Actions (એક્શન્સ) કામો, કૃત્યો.

Never (નેવર) કદી નહિ.

Pain (પેઇન) દુઃખ.

Wrath (રૉથ) ગુસ્સો; ક્રોધ.

Anger (એન્ગર) ગુસ્સો.

પાઠ ૫ મો.

Clear (ક્લીઅર) ચોક્ખી, સ્પષ્ટ.
 Things (થિંગ્સ) વસ્તુઓ.
 Far and near=દૂર અને નજીક.
 The tree (ધ ટ્રી) ઝાડ.
 Bent over all=બધા ઉપર નમેલું.
 What may be said=જે કંઈ કહેવાય.
 Mild (માઇલ્ડ) નમ્ર, કોમળ.
 Be good and gentle=ભલા ને નમ્ર થાઓ.
 Use (યુસ) ઉપયોગ.
 Mouth (માઉથ) મોંઢું.
 Grip (ગ્રિપ) પકડે છે.
 Tight (ટાઇટ) ત્વેરથી, મજબૂત.
 Left (લેફ્ટ) ડાબો.
 Right (રાઇટ) જમણો.
 To hold=પકડવાને.
 Fingers (ફિંગર્સ) આંગળીઓ.
 To feel==સ્પર્શ કરી, ઓળખવાને
 To reach=પહોંચવાને.
 A deal of work=ધણુંજ કામ.
 At my command=મારા તાબામાં.
 Should tumble=ગબડી પડું.

Speed (સ્પીડ) ઉતાવળ, ઝડપ.
 Must jump (મસ્ટ જમ્પ) કુદી ઉઠવું જોઈએ.
 Boldly (બોલ્ડલિ) બહાદુરીથી, હિંમતથી.
 To march (માર્ચ) કૂચકદમથી ચાલવું.

પાઠ ૬ ઠો.

Farwell (ફેરવેલ) છુટા પડતી વખતની સલામ.
 Fairest (ફેરેસ્ટ) સૌથી સુંદર.
 A song (એ સૉન્ગ) ગીત, ગાયન.
 Lark (લાર્ક) એક પક્ષી, લાવરી, ચંકુલ.
 Could pipe (કુડ પાઇપ) પીપી વગાડી શક્યું, ગાઈ શક્યું.
 So dull=આટલું બધું આનંદ ન આપે એવું.
 Ere (એર) Before
 Can leave=મૂકી શકું, આપી શકું.
 Part (પાર્ટ) છુટાં પડીએ.
 Be good=ભલું થા.
 Sweet (સ્વીટ) વહાલી.
 Maid (મેઇડ) કન્યા, નાની છોકરી

Noble things=ઉમદા કામો.

Not dream (નોટ ડ્રિમ)

સ્વપ્નો લાવ્યા કર નહિ.

Life (લાઈફ) જીવન, જીંદગી.

Death (ડેથ) મરણ.

Vast (વાસ્ટ) વિશાળ થયા કરે છે.

For ever (ફોરએવર) હમેશાં.

Grand (ગ્રાંડ) ઉમદા, જાહોજ-લાલીવાળું.

પાઠ ૭ મો.

Lily (લિલિ) કમળની જાતનો છોડ.

By a stone=પથ્થર પાસે.

Drooping (ડ્રૂપિંગ) નીચે નમેલો.

Waiting (વેઇટિંગ) રાહ જોતો.

Till the sun shone=સૂરજ

પ્રકાશ્યો ત્યાં સુધી,

Has fed=ખવડાવ્યું છે.

Is lifting=ઉઠાડે છે. [નમે છે.

Droopeth-Droops=નીચો

Wet (વેટ) ભીનો.

Holdeth-Holds=પકડે છે.

A cup (એ કપ) પ્યાલું (કુલનું)

Is fast falling=ઝડપથી પડે છે.

Smells=વાસ આપે છે.

Thanks (થેન્ક્સ) આભાર,

ધન્યવાદ.

પાઠ ૮.

There's lots of time=પુષ્કળ વખત છે.

There's-There is.

Lazy (લેઝી) આળસુ.

Glancing (ગ્લેન્સિંગ) જોઇને.

His bed-room clock=

સુવાની ઓરડીમાંની ઘડિયાળ.

Tick-a-tock (ટિક-એ-ટોક)

ટિકટિક અવાજ.

One more turn (વન મોર ટર્ન) એક વધારે ફેરો.

Doze (ડોઝ) ઝાડું.

That will do=તેટલું બસ છે; તેટલું ચાલશે.

Up sir !=સાહેબ ઉઠો !

Duty (ડ્યુટી) ફરજ.

Wait (વેઇટ) રાહ જુઓ છે.

To leap (ટુ લીપ) કુદવું.

Does leap a head=આગળ

આગળ કુદી જાય છે.

I doze=હું ઝાડું ખાઉં છું.

A bit (એ બિટ) જરાવાર.

I've=I have

'T-It

Have lagged behind

(લેગ્ડ) પાછળ ધસડાયા છે.

પાઠ ૯.

Blind (બ્લાઇન્ડ) આંધળો.
 Each morning=દરેક સહવારે.
 The beggar (ધ બેગર)
 બિખારી.
 Too late=ખૂબ મોડો.
 The temple=દેવળ.
 The temple gate=મંદીરનો
 દરવાજો.
 No where (નો વ્હેર) બીજ
 કોઈ જગાએ નહિ; ક્યાંએ નહિ.
 Clanks (ક્લૅન્કસ) ખખડાવે છે.
 Begging (બેગિંગ) ભીખ
 માંગવાનું.
 Bowl (બોલ) પવાલું; વાસણ.
 Must not poke (પોક) ગોદો
 મારવો ન જોઈએ.
 Must not mock (મૉક)
 મસ્કરી કરવી ન જોઈએ.
 Tidy (ટાઇડિ) સુધક, સ્વચ્છ.
 The city (ધ સિટિ) શહેર.
 Domes (ડોમ્સ) ધુમટો.
 Cannot see me stand=
 ઉભેલો જોઈ શકતો નથી.
 Though (થો) જો કે.
 Hoarse (હોર્સ) કર્કશ, કંઠોર.
 As much as=જેટલું...તેટલું.

પાઠ ૧૦ મો.

Brothers (બ્રધર્સ) ભાઈઓ.
 Set out=બહાર ચાલી નીકળ્યા.
 To journey (ટુ જર્નિ)
 મુસાફરીએ.
 Livelong (લિવલૅંગ) આખો,
 લાંબો.
 Curious (ક્યુરિઅસ) વિચિત્ર.
 A carriage (એ કેરેઈજ) ગાડી.
 Leather (લેધર) ચામડું.
 Hurried (હરિડ) ઉતાવળે ગયા.
 Away=દૂર.
 Wee (વી) નાનકડો, બચુકડો.
 Sige (સાઈઝ) કદ.
 At all=જરાએ.
 Roomy (રૂમિ) સગવડવાળી,
 જગાવાળી.
 To pout(ટુ પાઉટ)મ્હોં ફફડાવવું,
 મ્હોં મચકોડવું.
 Whispered(ઉવ્હિસ્પર્ડ)કાનમાં
 બોલ્યો.
 Let's leave=Let us leave
 =ચાલો આપણે મૂકી દઈએ.
 Scampered (સ્કૅમ્પર્ડ) સટકી
 નાહા; નાસી ગયા.
 Sped (સ્પેડ) દોડી ગયા.
 Shook (શુક) હલાવ્યું.

'T was=It was.

A shoe (એ શુ) જોડો.

Toes (ટોઝ) પગનાં આંગળાં.

પાઠ ૧૧.

Pet (પેટ) લાડકું.

The Lamb (ધ લેમ્બ) ઘેટાનું
બચ્ચું.

The dew (ધ ડ્યુ) ઝાકળ.

Fast=ઝડપથી.

To blink (ટુ બ્લિન્ક) આંખ-
મીંચામણાં કરવાં.

Pretty creature=સુંદર પ્રાણી.

Drink (ડ્રિંક) પી.

O'er=Over=ઉપર થઇને.

The hedge (ધ હેજ) વાડ.

Espied (એસ્પાઇડ) જોયું.

Snow-white (સ્નો વ્હાઇટ)
બરફ જેવું ધોળું.

A mountain lamb (એ
માઉન્ટન લેમ્બ) પર્વતમાંનું ઘેટાનું
બચ્ચું.

Maiden (મેઇડન) કુમારિકા,
છોકરી.

Sheep (શીપ) ઘેટાં.

Kine (કાઇન) ગાયો.

Slender(સ્લેન્ડર)નાજીક, પાતળા.

The cord (ધ કોર્ડ) દોરી, દોરકું.

Was tethered (ટિથર્ડ)
બાંધેલું હતું.

Knee (ની) ઘૂંટણ.

Did kneel(નીલ) ઘૂંટણીએ પડી.

Evening meal (ઇવનિંગ
મીલ) સાંજનું ખાણું.

પાઠ ૧૨.

Decending (ડીસેન્ડિંગ) ઉતરતાં.

The west (ધ વેસ્ટ) પશ્ચિમ દિશા.

The evening star (ધ ઇવ-
નિંગ સ્ટાર) રાંજનો તારો.

Are silent (આર સાયલન્ટ)
શાંત છે.

The nest (ધ નેસ્ટ) માળો.

Must seek=શોધવા જોઇએ.

Flower (ફ્લાવર) ફુલ.

Heavens (હેવન્સ) આકાશના.

High (હાઇ) ઉંચા.

Bower (બાવર) મંડપ.

Silent delight=મુગો આનંદ.

Smiles(સ્માઇલ્સ) મોંમાં મલકાવે છે.

૧. સૂર્યના પ્રકાશ (તડકા).

૧. તે એપ્રિલ મહિનાનો પ્રકાશિત દિવસ હતો, અને સૂર્ય સ્વચ્છ આકાશમાંથી પ્રકાશ્યો ત્યારે બે છોકરાઓ તેમના બાપ સાથે એક રસ્તાપર ચાલ્યા જતા હતા. ઝાડની નીચે રસ્તાની કારણ પાસે તેઓ રહેવાને ખુશી હતા, કારણ કે ડાળીઓ સૂર્યનાં કિરણ અટકાવી તેમને છાંયડો આપતી હતી.

૨. “જે જગ્યાએ આપણે ચાલીએ છીએ, ત્યાં સૂર્ય કેમ પ્રકાશતો નથી?” અન્ડુલે પૂછ્યું.

૩. “કારણ કે તેનો પ્રકાશ સીધી લીટીમાંજ આપણી ઉપર આવી શકે છે,” તેના બાપે કહ્યું, “રસ્તાની આ બાજુએ આવતાં કિરણોને ઝાડો અટકાવે છે, અને તેથી છાંયડો કરે છે. પ્રકાશ એની મેજે વળી શકતો નથી.”

૪. “હું રાજી છું કે તે વળી શકતો નથી.” સદરૂટીને કહ્યું. ઝાડની છાયામાં ઠંડક છે પણ સૂરજમાં (તડકામાં) આજે ઘણી ઘણી ગરમી છે, જો કે ઉનાળો હજી હમણાંજ ખેડો છે,”

૫. “ત્યારે સૂર્ય, પ્રકાશ ઉપરાંત બીજું કંઈ પણ આપતો હોવો જોઈએ,” બાપે કહ્યું.

‘તે ગરમી આપે છે’ અને છોકરાઓએ કહ્યું.

૬. “એમજ છે. પ્રકાશ અને ગરમી સૂરજમાંથી આવે છે. તેની ગરમી વિના નાહો તો આપણે, પ્રાણીઓ કે છોડ જીવી શકીએ. તમે જાણો છો કે છોડવા સૂર્યને ચાલ છે, કારણ કે તેઓ તેમનાં પાન તથા ફૂલ તેના તરફ ફેરવે છે.

૭. “હા” અન્ડુલે કહ્યું, ‘મેં જોયું છે કે આપણી ઓસરીમાંના છોડવા તેમનાં બધાં પાન બહારની બાજુએ પ્રકાશ તરફ ફેરવે છે. પ્રકાશની સૌથી નજીકની બાજુએ તેઓ સૌથી વધતા જણાય છે.”

૮. “હું રાજ છું કે તમે આવી વસ્તુઓ ઉપર ધ્યાન આપો છો, અપ્રદુલ્લ. હવે જરાક રસ્તાની બાજુના ઘાસ પરથી પેલી ઇંટ ઉપાડ.” છોકરાએ તેમ કહ્યું, ન્યાં ઇંટ હતી ત્યાં ઘાસ પાતળું અને શીકડું હતું.

૯. “જુઓ છોકરાઓ” તેઓના બાપે કહ્યું. “તમે જુઓ છો કે ન્યાં ઘાસ પ્રકાશ ન મળે તેમ ઢંકાયેલું હતું ત્યાં પાન નબળાં અને લગભગ રંગ વિનાનાં છે સૂર્યના તડકામાં તે પાછાં લીલાં અને મજબુત ફરીથી વધે.

૧૦. “લોકો પણ—તેઓ તેમને તડકો ન પહોંચે ત્યાં લાંબો વખત કામ કરે તો શીકા અને નબળા થાય. એક જુની કહેવત છે ‘ન્યાં તડકો દાખલ ન થાય ત્યાં વૈદ્ય દાખલ થવોજ જોઈએ.’ તડકો હવા શુદ્ધ કરે છે માટે ઘર એવી રીતે બાંધવા જોઈએ કે જેથી તડકો આપણે દરેક ઓરડામાં દાખલ થવા દઈ શકીએ.”

૧૧. પણ ન્યારે ગરમ પવન વાય ત્યારે બારણાં અને બારી આપણે બંધ ન કરવાં જોઈએ ?” સદૃશીને પૂછ્યું.

૧૨. ‘હા જરૂર બંધ કરવાં જોઈએ,’ બાપે કહ્યું, “પણ ગરમ પવન વરસમાં થોડાં અઠવાડીયાંજ વાય છે આપણે ઘર એવી રીતે બાંધવાં જોઈએ કે તેઓ ગરમ પવન અને ધૂળ અટકાવવા બંધ કરી શકાય અને ગરમ પવન બંધ થાય ત્યારે તડકો અંદર લેવા ઉઘાડી શકાય.

૨. ચામાચીડીયાં.

૧. એકાદ સુંદર સાંજે, ન્યારે અંધારું થાય છે ત્યારે, એક નાનું પ્રાણી વારંવાર હવામાં ઉડતું નજરે પડે છે. તે એટલું બધું ઝડપથી ઉડે છે કે તે જાણે જોતાંની વારમાંજ જતું રહે છે. આ નાનું પ્રાણી ચામાચીડીઉં છે. ચામાચીડીઉં આખો દિવસ ક્રાંતિક અંધારી જગામાં સંતાઈ રહે છે, પણ ધુંધળું થતાં જીવડાં કે જેના ઉપર તે ગુન્જરો કરે છે તેનો શિકાર કરવા નીકળે છે.

૨. “ચામાચીડીઆ જેવું આંધળું” સાધારણ કહેવત છે. પણ ચામાચીડીઆ આંધળાં નથી. તેમની આંખો એવી અનેલી છે કે તે સૂર્યના પ્રકાશથી અંધવાધ જાય છે. રાત્રે ન્યારે આપણને દીવા અને ખત્તીની જરૂર પડે છે ત્યારે તેઓ એટલું અધું સારી રીતે જોઈ શકે છે કે તેઓ ઝીણાં જીવડાં કે જેમને આપણે બીલકુલ જોઈ શકતાં નથી તેમને પકડી શકે છે.

૩. આજ કારણ છે કે જેથી ચામાચીડીઓ અંધારી જગામાં તેમનાં ઘર બનાવે છે, જેવાં કે ગુફાઓ, પોલાં ઝાડો કે પડી ગયેલાં ઘરના ખુણાઓ, ઠંડા દેશોમાં શિયાળા દરમિયાન, તેમના પગવડે લટકતાં આવી જગામાં તેઓ માલમ પડે છે. ન્યારે વધારે ગરમ હવા આવવા માંડે છે ત્યારે તેઓ તેમની લાંબી ઉંઘમાંથી જાગે છે.

૪. જોકે ચામાચીડીઉં ન્યારે ઉડતું હોય છે ત્યારે પક્ષી જેવું જણાય છે પણ ખરેખર તે પક્ષી જેવું નથી. જાણે તે ઉડતા ઉંદર જેવું છે. જો તમે ચામાચીડીઆ તરફ બારીકાઈથી જોશો, તો તમને માલમ પડશે કે તેનો નાના ઉંદરના જેવોજ આકાર અને રંગ છે, પણ આગલા પંજ શરીર કરતાં અનેક ગણી મોટી પાંખોના જેટલા વધેલા છે.

૫. કેટલાક લોક એટલા મૂર્ખ હોય છે કે તેઓ ચામાચીડીઆંથી બીહે છે. કદાચ એનું કારણ એ છે કે આ નાનાં પ્રાણીઓ અંધારી જગામાં રહે છે કે જેને તેઓ પસંદ કરતા નથી.

૬. ઘણાં ચામાચીડીઆં ઘણાં નિર્દોષ પ્રાણીઓ છે અને ઉંદરની માફક આપણાથી બીહે છે. પણ કેટલાક ગરમ દેશોમાં એક જાતનાં ચામાચીડીઆં છે જે લોહી ચૂસનાર ચામાચીડીઆં તરીકે ઓળખાય છે, જે માણસ અને પશુઓ પર હુમલો કરે છે. તે લોહી ઉપર ગુજરો કરે છે, જે તે ઉંઘતાં ભોગ બનેલામાંથી ચૂસે છે. તે હંમેશાં જે માણસના ઉપર હુમલો કરે છે તે માણસના મોટા અંગુઠા ઉપર ચોંટે છે, અને પોતાની પાંખોવડે તેના પગપર

પવન નાખે છે. તેથી તેને ડંખતું દુઃખ લાગતું નથી. પણ સવારમાં ન્યારે તે જાગે છે ત્યારે તે લોહીની ખોટને લીધે નખજો અને થકેલો લાગે છે.

૭. આસ્ટ્રેલિઆ અને હિંદુસ્તાનમાં જે વનવાગોળ માલમ પડે છે. તે લોહી ચૂસનાર ચામાચીડીઆના જેવાજ કુકુંબની છે. આ ગ્રાણી લોંકડી જેવું દેખાય છે. કેટલાકની પાંખો સામસામી માપતાં કેટલાક શીટ જેવડી થાય છે.

૮. વનવાગોળ ફળની ઘણી શોખીન છે, અને વાંદરાના જેવીજ તોફાની ચોર છે. કેટલીક વખત ફળનું ઝાડ વનવાગોળથી છવાયલું દેખાય છે. દૂરથી તેઓ ફળના ઝુમખા જેવી લાગે છે. પણ ન્યારે કોઈ નજીક આવે છે ત્યારે તે જેમ નાનાં ચામાચીડીઆં અંધારી જગામાં લટકે છે તેમ પગવડે જથામાં લટકતી તેઓ માલમ પડે છે.

૩. કાગળ.

૧. હું ધારૂં છું કે તમે કદી અનુમાન નહિ કરી શકશો કે કાગળનો કકડો, આટલો પાતળો છતાં આટલો મજબુત, શાનો બનેલો છે. કાગળ ચીંથરાંમાંથી અગર પરાળ, લાકડું, જુનાં દોરડાં અને ખરબચડું ધાસ જેવી વસ્તુમાંથી બનાવવામાં આવે છે.

૨. ચીંથરાનો ઇતિહાસ કેવો વિચિત્ર છે ! બધાથી પહેલાં ૩ ખેતરોમાં કદાલામાં હતું, અને જે રેશાઓનું શણુનું કાપડ બને છે તે સુંદર શણુના છોડના સાંઠાનાં ઉગ્યા હતા. પછી ૩ કદાલામાંથી ઉપાડી લેવામાં આવ્યું અને ૩ની મીલોમાં કપડું બનાવવા મોકલવામાં આવ્યું. શણુ સાફ કરવામાં આવ્યું અને તેનું શણુનું કાપડ વણવામાં આવ્યું. પછી ન્યારે તે લાંબો વખત સુધી પહેરવામાં આવ્યાં ત્યારે સુતર અને શણુનાં કપડાં ચીંથરા તરીકે ફેંકી દેવામાં આવ્યાં.

૩. છતાંએ ચીંથરાં કાગળના રૂપમાં એકવાર ફરીથી આપણા ધરમાં આણવામાં આવ્યાં. અલબત્ત, તેમના કાગળ બનાવવામાં ઘણુંજ કરવું પડે છે.

૪. ચીથરાને કાગળની મીલમાં સારી રીતે છુટાં પાડવામાં આવે છે. ઘોળા કઢડા ખીજમાંથી લઇ લેવામાં આવે છે, અને શણનાં ચીથરાને એક ઢગલામાં મૂકવામાં આવે છે અને સુતરના ખીજમાં પછી તેમને ચંત્રમાં પસાર કરવામાં આવે છે જે તેમને આમતેમ અક્ષણે છે અને ઠોકે છે અને તેમાંની ઘણી ધૂળ બહાર કાઢી નાખે છે.

૫. સારી પેઠે ઉકાળવાથી તે એથી વધારે સાફ થાય છે ચુનો અને સોડા ચીકાશ અને રંગ કાઢી નાખવાને પાણીમાં નાખવામાં આવે છે. પછી તે પાણીમાં નાખવામાં આવે છે જેમાં તીણા દાંતાવાળું પૈડું ગોળ ગોળ અથડાય છે. દાંતા ન્યાં સુધી તે નરમ ઘોળી લુઘી જે માવો કહેવાય છે તે થાય ત્યાં સુધી ચીથરાં ફાડે છે. તેઓ કાગળ બનાવવા માટે તૈયાર થાય છે. લાકડું અને ઘાસ પણ કાગળ બનાવવા માટે માવાનારૂપમાં પણ બનાવી શકાય છે.

૬. ઘણાખરા કાગળ ચંત્રથી બનાવવામાં આવે છે, જે માણસો કરતાં વધારે ઉતાવળે કામ કરી શકે છે. ન્યારે તે લાથથી બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે છોકરો એક જાતની રકાબી લે છે, જેને સુંદર દોરીનું તળાઉ હોય છે અને તેને માવાથી ભરે છે. પાણી તારદ્વારા ગળી જાય છે અને પાતળું પડ કે માવાનું પડ પાછળ રહે છે.

૭. આ પડ બહાર કાઢી લેવામાં આવે છે અને ફેસ્ટ કપડાના બે પડ વચ્ચે મૂકવામાં આવે છે. પછી તે સખત દબાવવામાં આવે છે. ન્યારે કાગળ પ્રેસમાંથી આવે છે ત્યારે તે બ્લોટિંગપેપર જેવો ખરબચડો હોય છે. તેનાપર લખવા માટે લાયક કરવાને તેને સાઈઝમાં બોળવામાં આવે છે. સાઈઝ એ ચીકણો પાતળો પદાર્થ છે. ન્યારે કાગળ સૂકાય છે ત્યારે તેને ગરમ પોલાદનાં રોલર્સ દબાવે છે. અને તેને સુંવાળો અને ચળકાટવાળો બનાવે છે.

૮. ન્યારે કાગળ વર્તમાનપત્ર માટે વાપરવાનો હોય છે ત્યારે તે કેટલાક માઈલ લાંબા ટુકડાના રૂપમાં બનાવવામાં આવે છે. આ ટુકડા મોટી શીરકીપર વિંટાળવામાં આવે છે.

૯. કાગળ ધણું ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે, તેમાંના કેટલાક તમને વિચિત્ર દેખાશે. ધણી સુંદર રકાખી, હલકી અને મજબુત, અને લાકડા જેટલી સખત, કાગળમાંથી બનાવવામાં આવે છે. વળી હોડીઓ, ટાંકીઓ, પાણીની નળીઓ, અને આગગાડીનાં પૈડાં જેવી વસ્તુઓ કાગળમાંથી બનાવવામાં આવી છે. પણ આ માટે માવો જડા કટકાના રૂપમાં દબાવવામાં આવ્યો હતો, એટલો મજબુત અને સખત કે તે કાગળ કરતાં લાકડા જેવા વધારે દેખાય..

૧૦. જપાનમાં લોકો પોતાનાં ઘર મુખ્યત્વે કરીને હલકાં લાકડાના ચોકડાં સહિત કાગળનાં બાંધે છે. બહારની દીવાલ માત્ર ફરેડીઓ હોય છે જે દિવસના વખતમાં અજવાળું અને હવા અંદર લેવાને ઉધાડવામાં આવે છે. ઓરડાઓના કાગળના પડદા લટકાવીને ભાગ પાડવામાં આવે છે.

૧૧. જપાનીઝ લોકો પોતાનાં ઘર કાગળ અને લાકડાનાં બાંધે છે, કારણ કે ધરતીકંપ વારંવાર આપ્પા કર્યાઓ હલાવી પાડી નાખે છે. ન્યારે ઘરો પડી જાય છે ત્યારે દીવાને લીધે કે નાના સ્ટવ કાગળના કચરાને આગ લગાડે તેથી મોટી આગો લાગે છે. પણ કાગળનું ઘર જેટલું વહેલું બળી જાય છે લગભગ તેટલું વહેલું ફરી બાંધાય છે.

૪. ખોવાઈ ગયેલી રાજકુમારી.

૧. એક વખત ગુલ્લા અને સીતા નામની બે નાની રાજકુમારી હતી. તેઓ ઘેર સુખી નહોતી અને તેઓએ વિચાર કર્યો. કે તેઓ જંગલમાં રહેવાનો પ્રયત્ન કરે. તેથી એક દિવસ તેઓ ઘરમાંથી નાસી ગઈ અને થોડીવાર તેઓ એક ખાલી પડી રહેલા મહેલ આગળ આવી પુગી. અહીંયા તેઓ મહેલના મોટા ઓરડાઓમાં એકલી થોડો વખત સુખમાં રહી.

૨. એક દિવસ ન્યારે રાજકુમારી ગુલ્લા જંગલમાં ફળ શોધતી બહાર ગઈ હતી, ત્યારે એક રાજકુમાર મહેલમાં આવ્યો અને તેની

બેનને લઈ ગયો. ન્યારે તે પાછી આવી અને તેને તેની બેનને જતી રહેલી માલમ પડી ત્યારે ગુલ્લા એક ઓરડામાંથી બીજા ઓરડામાં “સીતા, સીતા,” એમ બૂમ પાડતી દોડી. પણ તેણી સીતાને ખોળી શકી નહિ. તેથી ગરીબ નાની રાજકુમારી નીચે બેઠી અને રડી. પછી તે જંગલમાં દોડી અને ત્યાં તેણે એક શિયાળ મળ્યું.

૩. “હું તમને સીતાને શોધવાને મદદ કરું?” શિયાળે કહ્યું.

“અરે, મહેરબાની કરીને કરો” ગુલ્લા બોલી ઉઠી અને તેઓએ તરતજ પગલાં શોધવાનું શરૂ કર્યું.

૪. થોડા વખતમાં તેમને રેશમી કંકડામાં બાંધેલું મોતી જડયું. પછી તેઓને બીજું અને ત્રીજું જડયું, સીતાએ પોતાની બેનને રસ્તો બતાવવા આ મોતી નાંખ્યાં હતા. ન્યાંસુધી તેઓ જંગલને છોડે આવ્યા ત્યાંસુધી એક પછી એક ગુલ્લા અને શિયાળને મોતી જડ્યાં.

૫. ‘હવે મારે તને છોડી દેવી જોઈએ,’ શિયાળે કહ્યું. “હવે તું જલદી ન્યાં તારી બેન છે ત્યાં જઈ પુગીશ. પરંતુ પ્રથમ તું તારી જાતને ઘરડી અને કુરૂપ દેખાય એવી કરે તો વધારે સાફ કે રખેને કોઈ જીવાન રાજકુમાર તને હરી જાય.

૬. તેથી ગુલ્લાએ પોતાનો અહેરો રંગ્યો, અને પોતાના પીળા રેશમી ઝબ્બા ઉપર ગંદા સુતરાઉ ઝબ્બો પહેર્યો. પછી તેણે શિયાળનો આભાર માન્યો અને એકલાં આગળ ચાલ્યાં કર્યું.

૭. મોતીઓ તેણીને થોડા દિવસ પછી મહેલના દરવાજા આગળ લઈ ગયા. ન્યારે તે તેણીના ગંદા કપડા સાથે અહીં ઉભી રહી ત્યારે એક ગરીબ બાઈ ત્યાં આવી. તેણીને ગુલ્લા માટે દીક્ષગીરી થઈ અને તેતેણીને પોતાની ઝૂંપડીએ લઈ ગઈ. તેના ઉપર તરતાં સુંદર કમળના ફુલવાળા સ્વચ્છ પાણીથી ભરેલાં આરસપાણુના તળાવની બાજુએ તે આવી રહી હતી. તળાવની પેલી બાજુએ રાજાનો સફેદ મહેલ હતો.

૮. બીજે દિવસે સવારમાં વહેલાં, ન્યારે આભુઆભુ કોઈ ન હતું ત્યારે ગુલ્લા તળાવમાં નહાવા ગઇ. પછી તેણે તેનાં પીળાં કપડાં પહેર્યાં અને પોતાના વાળમાં કમળનાં ફૂલ ખોસ્ત્યાં. પણ સુરજ ઉઘ્યો કે તરતજ તેણે પોતાનાં ગંદા કપડાં પહેર્યાં, કમળનાં ફૂલ કાઢી નાખ્યાં અને પોતાના સુંદર ચહેરાને કાળો રંગ્યો.

૯. એક દિવસે જેવો સુરજ ઊગતો હતો કે તરતજ મહેલમાંથી એક યુવાન રાજકુમાર તળાવ પર ઉતરી આવ્યો. તેણે રાજનાં કમળનાં ફૂલ કોણુ લેતું હતું તે શોધવાની ઇચ્છા કરી. તળાવને પગથીઆ પર તેને પીળાં રેશમી કપડાં પહેરેલી, અને વાળમાં કમળનાં ફૂલવાળી એક મનોહર રાજકુમારી જોઇ.

૧૦. ન્યારે ગુલ્લા ચમકી પાછી ખસી ત્યારે તેણે હસતાં કહ્યું, 'તું ચોર છે.' 'કેમ, તું મહેલ માંહેલા તારા સીતા જેવી દેખાય છે.'

"અરે, તમે મારી બેન સીતાને ઓળખો છો?" તે બોલી.

"હા, જરૂર," રાજકુમાર બોલ્યો. "તે હવે મારા બાઈની વડુ છે. પણ તું ગુલ્લા હોવી જોઇએ, જેને વિષે તે હંમેશાં વાત કરે છે."

૧૧. યુવાન રાજકુમાર ગુલ્લાને મહેલમાં લઈ ગયો. પોતાની નાની બેનનો પત્તો લાગવાથી સીતા બહુ ખુશ થઈ. થોડાં અઠવાડીયાં પછી તે વધારે સુખી થઇ કારણ કે ગુલ્લા જે રાજકુમારે તેણીને તળાવ આગળ જોઈ હતી તે યુવાન રાજકુમારની વડુ બની હતી.

પાઠ ૫. કુવામાં વીંટી.

૧. પૂર્વના દેશમાં એક રાજાને જેનાપર તે બરોસો રાખી શકે તેવા નોકરની એક વખત ઘણી જરૂર હતી. લાંબો વખત વિચાર્યા પછી તેણે એક યુક્તિ શોધી કાઢી જે વડે એક નોકર મેળવી શકશે એમ તેણે ધાર્યું.

૨. તેણે શહેરમાં ખબર કરી કે તેને માટે દિવસનું કામ કરવા કોઈ માણસ જોઇએ છે. તરતજ બે માણસ આવ્યા, અને બોલ્યા કે તેઓ કામ કરવાને તૈયાર છે.

૩. તેથી રાજાએ તેમને કહ્યું કે આખો દિવસ કામ કરવાને તેઓ શું મજૂરી (પગાર) લેશે, અને પછી તેમાંના દરેકને એક ટોપલી આપી. દરેક માણસે મહેલના બાગમાંના કુવાપર ટોપલી લઈ જવાની હતી અને તેને પાણીથી ભરવાની હતી.

૪. ખરેખર તે એક વિચિત્ર કામ હતું, કારણકે માણસો જેવા ડોલ્લવડે કુવામાંથી પાણી કાઢતા અને તેને ટોપલીઓમાં રેડતા કે તરતજ તે બધું નાનાં કાણાંમાંથી નીકળી જતું અને ટોપલીઓ ખાલી થઈ જતી.

૫. એક માણસ થોડીવારમાં થાકી ગયો. “આવું મૂર્ખ કામ કરવાનો શો ઉપયોગ ?” તે બોલ્યો.

૬. પણ બીજા માણસે કહ્યું, ‘કામનો ઉપયોગ એ રાજાએ વિચારવાની બાબત છે આપણે વિચારવાની નથી. આપણને તો આપણી મજૂરી બધી રીતે સરખીજ મળશે.”

૭ “બહુ સારૂ, હું એ કામ જરાએ વધારે કરવાનો નથી,” પહેલા માણસે કહ્યું. “એ માણસને મૂર્ખ બનાવે છે.” પોતાની ટોપલી ફેંકી દબને તે ચાલ્યો ગયો.

૮. બીજા માણસે કુવામાંથી પાણી ખેંચવાનું અને ટોપલીમાં રેડવાનું, લગભગ દિવસના અંત સુધી જારી રાખ્યું. પછી તેણે કુવામાં નીચે જોયું અને જોયું કે તે લગભગ ખાલી થયો હતો.

૯. પણ પેલું શું હતું ? તળીએ રૂપા કરતાં ચળકતી નાની વસ્તુ પડી હતી. તે તેણે ઉપર ખેંચી લીધી. અને પોતાના આશ્ચર્ય સાથે તેને માલમ પડ્યું કે તે એક સુંદર વીંટી હતી.

૧૦. “હવે મને ટોપલીમાં પાણી રેડવાનો ઉપયોગ માલમ પડે છે.” તેણે કહ્યું કુવા ખાલી થાય ત્યાર પહેલાં, જે વીંટી ડોલ્લમાં ઉપર આવી હોત તો પાણી સાથે તે ટોપલીમાં ગધ હોત, અને મને તે ત્યાં માલમ પડત. એ કામ એકંદરે એટલું બધું નિરૂપયોગી નહોતું.

૧૧. તે વીંટી મહેલમાં લઇ ગયો અને રાજા તેને જોઈને રાજી થયો. “તે મારી આસા એવી સારી રીતે આ વિચિત્ર કામમાં પાળી છે કે હું ધારું છું કે હું વધારે સારા કામમાં તારાપર ભરોસો રાખી શકું.

૧૨. આ વીંટી તારી પોતાની તરીકે રાખ અને આ વખતથી તું મારો નોકર થશે અને હું તારો મિત્ર થઈશ.

પાઠ ૬ માન (પુન્યભાવ)

૧. એક વખત એક ફકીર રહેતો હતો, જે જાહેરમાં ખુદાનું નામ બોલતો નહિ, એવું જાણવામાં આવ્યું. પવિત્ર લોકો આશ્ચર્ય પામતા અને દુઃખી થતા કારણ કે જે માણસ ધાર્મિક હોવાનો દાવો કરતો હતો તે આવી રીતે વર્તતો હતો. ખરાબ અને અવિચારી માણસો જ્યારે તેને મળતા ત્યારે ‘અદ્વાહ’ બોલવાનું કહી તેને ખીજવતા.

૨. તેનો જવાબ હમેશાં ‘લાહલા’ હતો, જે અરબી પુસ્તકનો પહેલો શબ્દ હતો જે જૂતપ્રેતથી રક્ષણ કરવાને અને તેમને હાંકી કાઢવાને વપરાતો. આવી અયોગ્ય રીતભાતને લીધે લોકોએ ફકીર વિષે વાતો કરી અને આખરે તેને મોટા મોગજ બાદશાહ અકબર આગળ હાજર થવાનું ફરમાવવામાં આવ્યું.

૩. જ્યારે ફકીર તેની આગળ હાજર થયો ત્યારે શહેનશાહે પૂછ્યું, “ફકીર સાહેબ, આપની આ રીતભાત કેવી છે?” “એમ કહેવાય છે કે તમે પોતાનીજાતને ધાર્મિક પુરુષ કહેવડાવો છો અને ખુદાનું નામ બોલવાની ના પાડો છો? ખરેખર, આતો કાફરની (અધાર્મિક) રીતભાત કહેવાય અને તેને મૃત્યુની શિક્ષા થાય. તમે પોતે શું કહેવા માગો છો?”

૪. ફકીરે પૂછ્યું, “મહાન બાદશાહ, શું મને ખરેખર શિક્ષા થઈ ગઈ છે કે આપ નામદાર મને સાંભળવા રાજી છો?”

૫. શહેનશાહે સખ્તાઈથી કહ્યું, “બોલો, હું સાંભળું છું.”

૬. “આપ નામદારના દરબારીઓમાં એવા કેાઇ માણસો છે કે જેમને તેમના માલીકવડે શરવીર અને ઉમદા વ્યક્તિ તરીકે ગણવાનું સહભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું હોય ?”

૭. “હા. ઘણા” ? શહેનશાહે જવાબ દીધો “પણ મારા સરદારોમાં હું માનું છું કે ચાર છે જેનો આખી વિશાળ દુનિયામાં શરવીરપણામાં નોટો મળે તેવો નથી.”

૮. “અને એ ચારમાં એક એવો છે કે જેને આપ સરકાર ખીજાઓ કરતાં આખર અને માનને વધારે લાયક અને મનુષ્યોમાં પહેલાજ વર્ગમાં મૂકવા લાયક ગણો છો ?”

૯. “હા, વીરપુરુષોના ટોળું કે જે મારી પાસે છે જેને માટે હું મગરર છું તેમાં એક સૌથી પહેલા દરજ્જાનો વીરપુરુષ પણ છે.”

૧૦. “મહાન રાજા, આ બહાદુર પુરુષની સાથે હું બાબુએ વાત કરું, અને તેને હું જેમ કરવાનું કહું તેમ કરવાની આપની મહેરબાની પૂર્વકે રજા છે ?”

૧૧. “હા, તમે યોગ્ય અને લાયક જે કાંઈ કરવાનું તેને કહો તે કરવાની હું તેને છુટથી રજા આપું છું.”

૧૨. ફકીર તે ઉમદા ઉમરાવને દરબારના ખુલામાં લઈ ગયો, અને તેને ગાદીપર બેઠેલા શહેનશાહની નજીક જઈ માત્ર આને આજ શબ્દો બોલવાનું કહ્યું. “અકબર, હું તમારી પાસે ઉભો રહું એમ ફકીરની ઈચ્છા છે.”

૧૩. તે મોટા ઉમરાવે તેની ચરજ અમલમાં મૂકવા ના પાડી, અને થોડા વખત પછી શહેનશાહ પાસેની પોતાની જગ્યાએ પાછો ફર્યો.

૧૪. “સાહેબ, મહાન ઉમરાવને પૂછો કે આપ નામદારની પરવાનગીથી મેં તેને જે કરવાનું કહ્યું છે તે તેણે કર્યું છે ?”

૧૫. આ બાબત ઉપર સવાલો પૂછતાં દરબારીઓને કણુલ કરવું પડતું કે તેણે ફકીરની ઈચ્છા અમલમાં મૂકી નહોતી. ‘શા માટે,’ તેણે કહ્યું, “ફકીરે હું ભર દરબારમાં આગળ આવું અને આપણા માલિક શહેનશાહને ધરવટ હોય તેવી રીતે તેના નામથી બોલાવું એમ ઈચ્છ્યું.”

પાઠ ૭. લુચ્ચા કાગડાઓ.

૧. દરેક છોકરાએ મહોલ્લામાં કે પોતાના ઘર પાસે, અહીં તહીં ફૂદતા, કર્કશ બૂમો પાડતા, અને ખોરાક શોધતા કાગડાઓ જોયા છે.

૨. કાગડો એ ઘણું બહાદુર, લુચ્ચું અને લોભી પંખી છે. તે ભયંકર ચોર છે. જો કે તેને ઉપયોગી હોય કે ન હોય છતાં તે જે કંઈ ચોરી શકે તે ચોરી જાય છે. તે પૈસા, કલમ, સાકર અને સાણુ પણ લઇને નાસી જતો જાણવામાં આવેલો છે.

૩. એક બાઈ જેણે હિંદુસ્તાનમાં મુસાફરી કરી છે, તેણે એક વખત જે જોયું તે નીચેની વાર્તામાં કહે છે કે કાગડાઓ કેવા હિંમતવાન અને લુચ્ચા હોય છે.

૪. એક દિવસે તેણીએ કેટલાક કાગડાને એક ઉંચા ઝાડ ઉપર બેસીને એક કુતરો જે નીચે એક માંસનો મોટો ટુકડો ખાતો હતો તેને જોતા જોયા.

૫. “કુતરા શેઠ, એ તમારે માટે ધણોજ વધારે પડતો છે.” તે કાળા બદમાસો કહેતા હોય એમ જણાયું. પૂછીને ઉંચી કરીને, અને ‘કા’ એમ ચેતવણી સાથે તેઓ નીચે ઉડ્યા અને માંસને ચાંચ મારવા ગયા. કુતરાશેઠ ધુરંધરા લાગ્યા અને પોતાના દાંત બતાવ્યા. પણ તમે ધારો છો કે કાગડા ખીધા? તેઓ નહિજ ખીધા. ‘કા’ ‘કા’ તે બોલ્યા. અમને અમારું બોજન જોઇએ છે.

૬. પણ કુતરાને પણ પોતાનું ખાણું જોયતું હતું, અને માંસને એક પળ પણ છોડે એમ હતું નહિ તેથી સૌથી મોટો કાગડો ચુપકીથી

છાનોમાનો સરકી આવ્યો અને એકદમ ધસારા સાથે માંસનો નાનો ખુણો તોડી લેવાની ગોઠવણ કરી શક્યો., જે તે ઝાડ ઉપર લઈ ગયો.

૭. ખીજ કાગડાએ તેને અનુસર્યાં અને તરતજ તેઓએ એવું કાકા કરવું શરૂ કર્યું. તેમણે જરાએ ખાધું નહિ. ના, તેમને તો આખો માંસનો કટકો જોયતો હતો. તેઓ હવે પછી ખીજું શું કરવું તે વિષે વાતો કરતા હતા.

૮. આખરે તેઓએ વિચાર નક્કી કર્યો હોય એમ જણાયું અને કા. કા. બંધ થયું. ફરીથી તેઓ સીધા નીચે કુતરા તરફ તેની નજીક જેટલું જઈ શક્યા તેટલે સુધી ઉડ્યા. પછી લુચ્ચા કાગડાએ કુતરાના નાકની બરાબર સામેજ તેની પાસેનો માંસનો નાનો કટકો નાખ્યો. જાણે કહેતો હોય કે “કુતરાશેઠ, આ રહ્યો તમારો માંસનો ટુકડો. મારે તે જોયતો નથી.”

૯. હવે, પેલો કુતરો પણ લોભી પ્રાણી હોવો જોઈએ. તેણે મોટાં કકડો જે તે ખાતો હતો તે છોડી દીધો અને કાગડાએ પાછા આણેલા નાના કટકાપર ડાકું મારી તેને ખાઈ ગયો.

૧૦. “કા, કા ! શાખાશ.” કાગડા બોલ્યા કારણકે જે પજો કુતરાંએ મોટો ટુકડો પડતો મૂક્યો તેજ પજો તેમાંના એ તેના તરફ કુદ્યા. તેમણે તેમની ચાચોવડે તે પકડ્યો અને તેની સાથે તેમના ઝાડની ટોચ તરફ ઉડી ગયા. પછી ખીજાએ તેમની સાથે જોડાયા અને તેઓએ તેમની મીજબાની શરૂ કરી. વારે ધડીએ તેમણે બૂમ પાડી “કા, કા” જાણે કુતરાની મરકરી કરતા હોય, કે જે ગુસ્સાથી ઝાડને તળીએ બસતો હતો.

પાઠ ૮. દેવો

૧. “તારો મિત્ર રામચંદ્ર કેવો સુંદર છોકરો છે !” વેણીમાધવ નામના છોકરાને તેના બાપે કહ્યું. રામચંદ્ર વેણીમાધવ સાથે નિશા-જયી ચોપડી ઉછીની લેવા ઘેર આવ્યો હતો, અને વેણીમાધવનો બાપ તેની વિનયભરી અને આનંદકારી રીતભાતથી તાજુબ પામ્યો હતો.

૨. વેણીમાધવ બોલ્યો, “અરે હા, મને રામચંદ્ર ધણો ગમે છે.”
“ખીજ કટલાક છોકરા ધારે છે કે તે ધણો મગર છે. કટલો શાંત
છે તે તમે જોયું?”

૩. “હા, પરંતુ એની શાંત નત્ર બોલવાની રીત મેં બહુ
ધ્યાનથી જોઈ છે. વેણીમાધવ, એ ટેવ તું પાડે એમ હું ઈચ્છું છું.
તારી બોલવાની રીત જરાક મ્હોટેથી અને તોછડી છે.”

“જે તમે ઈચ્છો છો તો હું તરતજ તે બદલીશ.” વેણીમાધવે કહ્યું.

૪. “અરે, મારા છોકરા !” વેણીમાધવના આપે કહ્યું, “તું
ધારે છે તેના કરતાં એ તને વધારે અઘરું થઈ પડશે. ટેવો પાડવી
સહેલી છે પણ છોડવી અઘરી છે મેં એક વખત એક જુની વાત
વાંચી છે જે તને હું શું કહેવા માંગું છું તે બતાવશે.

૫. “એક જુવાન માણસ સુકકા અને ધૂળવાળા રસ્તે ચાલ્યો
જતો હતો. સૂરજ એના માથાપર ખુબ જોરથી (પ્રચંડ રીતે) તપતો
હતો. તેનું મોં તાપથી અને ધૂળથી એટલું સુકાઈ ગયું હતું અને
એના પગ એટલા થાકી ગયા હતા કે તે એક પછી બીજો એમ
ભાગ્યેજ ખેંચી શકતો.

૬. તેણે જાયા અને આરામ માટે ઘણી ઈચ્છા થઈ પણ એકે
ઝાડ કે એકે છોડવો રસ્તાની બાજુએ ઉગ્યો નહોતો.

૭. “એકાએક તેણે રસ્તાથી થોડે દૂર, મેદાનપર ઉંચી આવી
રહેલો એક મોટો ખડક જોયો. તે તેની તરફ ઉતાવળે ગયો, અને
તેના નીચલા ભાગમાં તેણે એક ગુફા જોઈ. એક આનંદના ઉંડા
નિસાસા સહિત તે તેના ઠંડા છાંયડામાં આરામ લેવા આગળ વધ્યો.

૮. “તે દાખલ થવાની તૈયારીમાં હતો એટલામાં તેના અચંબા
સાથે ત્યાં તેણે રેંટીઆ આગળ બેઠેલી એક રૂપાળી સ્ત્રી જોઈ. ન્યારે
તેણી કાંતતી હતી ત્યારે સૌથી સુંદર કરોલીઆના જળા જેવી સુંદર
દોરીઓ સૂરજના પ્રકાશમાં સોનાની દોરીની માફક ચળકતી હતી.

૬. ન્યારે તે જુવાન માણસ તેણીની આગળ ઉભો રહ્યો ત્યારે તેણીએ તેના તરફ મોં મલકાવ્યું અને તેણે વિચાર્યું કે તેણે આવું રૂપાળું કોઈ કદી જોયું નહોતું. બાઈ સાહેબ, તેણે કહ્યું, “હું કંટાળેલા અને થાકેલા છું. જ્યાં સુધી મારા અવયવોને આરામ મળે ત્યાં સુધી આ ઠંડી જગામાં હું પોતે સુઈ જાઉં ?”.

૧૦. તે સુંદર સ્ત્રીએ કહ્યું, ‘જો તમે તમારી આસપાસ થોડીક આ રેશમી દોરી વીટાળવા દો તો જરૂર તમે સુઓ.’ હું તમારી પાસે જે બધું માગું છું તે આજ છે, મારી તે એક ઇચ્છા છે !’

૧૧. ‘ખરેખર બાઈ સાહેબ, કોણ એટલી નાની વસ્તુ પણ નહિ કરે ?’ જુવાન માણસે જવાબ દીધો. ‘ન્યારે હું સુઈ જાઉં ત્યારે તમારી દોરી મારાપર વીટાળજો. ન્યારે હું આરામ લઈ રહીશ ત્યારે હું તે તોડી નાખીશ અને મારે રસ્તે ચાલ્યા જઈશ.’

૧૨. “તે બાઈએ ફરી મોં મલકાવ્યું અને જુવાન માણસ સુઈ ગયો. ઠંડી ઢાયા આનંદજનક હતી, અને ન્યારે તેણે તેણીની ચપળ આંગળીઓને તેની આસપાસ દોરી વીટાળતી જોઈ, અને તેણે જે મધુર ગીત ગાયું તે સાંભળ્યું ત્યારે તે ઉઘવાને શાંત થયો.

૧૩. “ધારે ધારે તે જાગ્યો, અને પોતાને રસ્તે જવાને ઉઠવા પ્રયત્ન કર્યો. ન્યારે તેને માલમ પડ્યું કે તે હાથ કે પગ હલાવી શકતો નથી ત્યારે તેને ઘણુંજ આશ્ચર્ય લાગ્યું. તેણે પોતાના શરીર તરફ જોયું અને તેને માલમ પડ્યું કે તેની આસપાસ હજારો આંટામાં પાતળી દોરી લપેટવામાં આવી હતી. હવે તે સોના જેવી પ્રકાશિત નહોતી. તેનો રંગ ઝાંખો અને સખત (આંખને ખૂંચે તેવો) હતો, અને તેણે ન્યારે ઉંચું જોયું ત્યારે ત્રાસ સાથે માલમ પડ્યું કે દરેક આંટો જાડો ને વધારે જાડો થતો જતો હતો.

૧૪. ‘તેણે તે સુંદર સ્ત્રીને તેને છુટો કરવાને મોટેથી બૂમ પાડી. તેનો જવાબ માત્ર નિર્દય મશ્કરી કરતું તેણીનું હાસ્ય હતું. તેણે

પોતાનું માથુંનું ફેરવ્યું અને જોયું કે તે સ્ત્રી હવે કાંઈ સુંદર નહોતી. તેણી ધરડી કુરૂપ ડાકેણ થઈ ગઈ હતી.

૧૫. “વેણીમાધવ, આપણી ટેવની બાબતમાં પણ એમજ છે.” તેના આપે કહ્યું. “તેઓ એટલી બધી ધીમી વધે છે કે ન્યાંસુધી આપણે તેને છોડી શકીએ નહિ એટલી બધી મજબુત થાય છે ત્યાંસુધી તે કેટલી મજબુત થાય છે તે આપણે જોઈ શકતા નથી. તારી ટેવો સારી હોય, કે જેને તું છોડવાની ઈચ્છા કરે નહિ અને ન્યાંસુધી સારા માણસનું ચારિત્ર્ય ઘડે ત્યાંસુધી તેમને તું માત્ર મજબુત કરવાને ઈચ્છે.

પાઠ ૯ મા. ખેડૂતની બકરી ભાગ ૧.

૧. કોઈએક ખેડૂત, જે કેટલાક ઉંચા ડુંગરોની તળેટીમાં રહેતો, તે પોતાની બકરીઓના સંબંધમાં હમેશાં કમનસીબ હતો. તેણે તે બધી ગુમાવી અને હમેશાં એકજ રીતે. એકાદ સુંદર દિવસે તે પોતાનાં દોરડાં તોડતી, અને ટેકરીઉપર દોડી જતી અને ત્યાં વરૂ તેમને ખાધ જતું. તેઓ ઘેર રહેતી નહિ. તેઓ તેમના શેઠની માયાળુ પણાનો વિચાર કરતી નહિ, તેમજ વરૂથી બીહતી નહિ, તેમને ખુશી હવા અને સ્વતંત્રતા જોયતાં હતાં.

૨. લોકો ખેડૂત તેનાં પશુઓની વિચિત્ર રીતભાત સમજી શકે નહિ. “એ કાંઈ કામનું નથી” તેણે કહ્યું, બકરાં અહીં સુસ્ત અને દુઃખી છે હું તેમાંના એકને કદી રાખીશ નહિ.

૩. જો કે તેમ છતાં તેણે બધી આશા છોડી ન દીધી, અને એકજ રીતે જ બકરાં ખોધને તેણે સાતમું ખરીદ્યું. આ વખતે તેણે ન્યારે તે તદ્દન નાનું હતું ત્યારે તેને મેળવવાની કાળજી રાખી, જેથી કરીને તેને તેની સાથે રહેવાની ટેવ પડે.

૪. આહ, તેણીની નંત્ર આંખો, ટુંકી દાઢી, ચળકતા કાળા પગ, વળેલાં શીંગડાં અને લાંબા ધોળા વાળ કે જેણે તેણીનું શરીર

ઝબ્બાની માફક ઢાંકયું હતું, તે સાથે તે કેવી મઝાની નાની બકરી હતી. તે નત્ર અને વહાલસોઈ (માયાળુ) પણ હતી અને દાઢ્યા વગર અને ડોલ પર લાત માર્યા વગર તેણી દોહવા દેતી.

૫. ઘર પછવાડે છુટા ખરબચડાં પથ્થરની દીવાલ વડે ઘેરાયલું એક ખેતર હતું. અહીંઆ ખેડુતે પોતાની નવી બકરી મૂકી. તેણીને પુષ્કળ લાંબું દોરડું આંધીને, સાથી લીલી જગામાં ખીલા સાથે આંધી અને તે સહીસલામત હતી તે જોવાને વારંવાર આવતો,

૬. બકરી સુખી જણાઈ અને સંતોષી દેખાઈ. ખેડુત રાજ થયો. “આખરે”, ગરીબ માણસે વિચાર્યું, કે મારી પાસે બકરી છે, જેન (પોતે) સુસ્ત અને દુઃખી એમ લાગશે નહિ. પણ તેમાં તેની ભૂલ હતી તે બધાથી બકરી ઘણીજ કંટાળી ગઈ.

૭. એક દિવસ જેવું તેણે ટેકરી તરફ જોયું, તેવું તેણે પોતાના મનમાં ધાર્યું, “પણ ઉપર હોવું કેવું આનંદજનક હોવું જોઈએ!” આ ખરાબ દોરડું, જે તેની ગરદન છોલ્યા કરે છે, તે સિવાય આમતેમ કુદવું કેવું આનંદજનક છે! ખેતર બળદ કે ગધેડાને ચરવા માટે પુરતું છે. બકરાને વધારે જગ્યા જોઈએ છીએ.

૮. તેજ ક્ષણથી તેના ખેતરમાંનું ઘાસ તેને સ્વાદ વગરનું લાગ્યું. તે ઘણીજ દુઃખી હતી. તે પાતળી થવા લાગી અને તેનું દૂધ ઓછું ના ઓછું થતું થયું. આખો દિવસ તેણીને દોરડા આગળ ખેંચાતા, તેના કુંગરો તરફના માથા સાથે, તેણીનાં ધ્રૂજતાં નસકોરાં સાથે અને મોંવડે શોકદાયક ‘બા’ બોલતી જેવી તે દયાજનક હતું.

૯. ત્યારે ખેડુતે પણ જોયું કે કાંઈક બન્યું હતું, પણ તે શું હતું તે એ સમજી શક્યો નહિ.

પાઠ ૧૦. ખેડુતની બકરી. ભાગ ૨.

૧. એક સવારે, ત્યારે ખેડુત દોહતો હતો ત્યારે બકરી તેના તરફ ફરી અને પોતાની ભાષામાં બોલી, “સાંભળ, વહાલા ખેડુત હું તારા ખેતરમાં મુંઝાતી જાઉં છું, મને કુંગરોમાં જવાદે.”

૨. ‘ઓ વદાલી, તે બીજી બકરીઓ જેવી છે.’ ખેડુત લોટો મડી જવા દબને અચંબામાં બોલી ઉઠ્યો. પછી બકરી પાસે ઘાસ પર બેસીને તેણે બોલવું શરૂ કર્યું.

“નાની વ્હાઈટકોટ તું મને છોડી જવા માંગે છે?”

“હા, મહેરબાન, શેઠ.”

૩. “તારે માટે પુરતું ઘાસ અહીંયાં નથી?”

“અરે, એ તે બાબત નથી, શેઠ.”

“કદાચ તારી પાસે પુરતી જગા નથી. હું દોરકું લાંબુ કરું તેમ તું ધરિછે છે?”

“શેઠ, તે બાબત મહેનત લેવા લાયક નથી.”

“ત્યારે તારે શું જોઈએ છે? તું શું પસંદ કરશે?”

“શેઠ, હું ડુંગરોમાં જવા માગું છું.”

૪. પણ ઓ મૂર્ખ પ્રાણી, તને ખબર નથી કે ડુંગરની બાબતે વર છે? તે આવે તો તું શું કરીશ?

“શેઠ, હું એને મારા શીંગડાંથી મારીશ.”

૫. વર તારાં શીંગડાની મજાક કરશે. તારા કરતાં વધારે મજબુત શીંગડાંવાળાં મારાં બકરાં તે ખાઈ ગયો છે. એક ગરીબ ઘરડી બ્લેક કોટ હતી. જે બકરી ગયે વર્ષે મારી પાસે હતી. તે લયંકર બકરી હતી, ઘણી મજબુત અને ખરાબ સ્વભાવની. ડીક. તે એક આખી રાત સુધી વર સાથે લડી અને સવારમાં વર તેને ખાઈ ગયું.”

૬. ગરીબ પ્રાણી, ગરીબ બ્લેકકોટ, તેથી મારામાં (વિચારમાં) ફેરફાર થતો નથી શેઠ મને ડુંગરામાં જવા દે.”

“અરે, મારી વદાલી,” ખેડુત કહ્યું “એવું શું છે કે જે મારી બકરીઓને મૂર્ખ બનાવે છે? આ રહ્યું વરને ખાવા માટે એક વધારે. ના, ના, તારી જાતની આડે આવીને હું તને બચાવીશ, અને વખતે તું દોરકું તોડશે તો હું તને તબેલામાં પૂરીશ અને તું હંમેશાં ત્યાં રહેશે.

૭. તેથી ખેડુત અંધારા તખેલામાં બકરી લઈ ગયો. અને બારણું બંધ કર્યું ને સાંકળ વાસી. દૈવયોગે તે બારી બંધ કરવાની બૂલી ગયો. અને ભાગ્યે તેણે પીઠ ફેરવી એટલામાં બકરી કુદીને બહાર ગઈ અને દોડી ગઈ.

૮. ન્યારે વ્હાઈટકોટ ટેકરીની બાજુએ આવી ત્યારે ત્યાં એનો આનંદનો આવેશ ખૂબ હતો. જીનાં ફરનાં ઝાડોએ આવી સુંદર કોઈ ચીજ જોઈ ન હતી. બધાં ઝાડો તેમની ડાળીઓના છેડા વડે તેને પંપાળવાને જમીન તરફ નીચાં નમ્યાં. ફ્લોએ તેમની અત્યુત્તમ સુવાસ ફેલાવી. આખી ટેકરીની બાજુ તેને આવકાર આપતી જણાઈ.

૯. નાની સફેદ બકરી કેવી સુખી હતી ! હવે દોરડું, ખીસો, નહોતાં, ન્યાં ઇચ્છે ત્યાં આમતેમ કુદવાને અને ચરવાને રોકવાને કાંઈ ન હતું.

૧૦ ઘાસ કેટલું બધું મીઠું હતું અને કેટલું બધું લાંબું હતું ! તે એના શીંગડાંની અણીઓ કરતાં પણ વધારે ઉંચું ઉંચેલું હતું.

પાઠ ૧૨. ખેડુતની બકરી ભાગ ૩.

૧. વ્હાઈટકોટ તેણીના પગવડે પાંદડાં અને ડાળીઓનાં જડાં પડ હલાવીને હવામાં આમતેમ ગબડી. પછી એક કુદકે પાછું પોતાના પગપર ઉભી. અહીંતહીં તે ઝાડીમાં અને ઝાંખરામાં, ઘડીમાં ટેકરી પર તો ઘડીમાં ખાડીને તળાએ, ઉપર, નીચે, દરેક જગ્યાએ કુદતી. તમે લગભગ વિચાર્યું હોત કે ટેકરીની બાજુએ દશ જંગલી બકરાં હતાં.

૨. નાની વ્હાઈટ ગોટ જરાએ બીધી નહોતી. પહોળા ઝરાની ઉપરથી તે એકી ફાળે કુદી, કે જેમણે ન્યારે તે પસાર થઈ ત્યારે તેણીને પાણીનાં ફેરાંથી છાંટયું. પછી આખે શરીરે પાણીથી ટપકતી કોઈક સપાટ ખડકપર તે લાંબી થઈ, અને પોતાની જાતને સૂર્યનાં કિરણમાં સૂકવી.

૩. એકવાર તેણે મેદાન તરફ નીચે જોયું, જ્યાં દૂર, દૂર નીચે ખીણમાં તેના શેઠનું પાછળ ખેતરવાળું ઘર હતું. તેણી આંસુ આવ્યાં ત્યાં સુધી હસી.

૪. “તે કેટલું નાનું છે” તે બોલી. “મને તેમાં કદી કેવી રીતે જગા મળતે?”

ગરીબ પ્રાણી, હવે તે એટલે ઉંચે ચઢી બેઠી હતી કે તેણીએ વિચાર્યું કે તે દુનિયા જેવડી મોટી હતી.

૫. બપોર થતાં, આ અને પેલે રસ્તે દોડતાં, મીઠો સ્વાદ આપતી ઝાડીનાં પાંદડાં લોભથી ખાતાં કેટલાંક હરણોને તે મળી. અજાણી વ્હાઈકોટને જોઈને તેઓ ખૂબ ખૂશ થયાં, અને તેમણે તેને તેમની સાથે ખાવા દીધી.

૬. એકાએક પવન ઠંડો વાયો. એક કાળી છાયા પર્વત ઉપર સરકી આવી. તે રાત્રિ હતી.

“શું રાત પડી ચુકી?” નાની બકરી બોલી. અને મોટા અચંબામાં તે તદ્દન શાંત બિભી.

૭. નીચે ખેતરો ધુમસથી છવાયાં હતાં. ખેડૂતના ઝુંપડાનું છાપરું અને જરાક ધૂમાડા સિવાય કંઈ દેખાતું નહોતું. વ્હાઈકોટે તેમને ઘેર જતાં રસ્તાપરનાં ઘેટાંનાં ટોળાંને ઘંટનો રણકાર સાંભળ્યો અને તે એકાએક દુઃખી થયું. એક બાજપક્ષીએ તેના માળા તરફ ફરતાં, તેની પાંખો તેના પર ઘસી. તે ધૂજ. પછી પર્વતની પેલી બાજુથી ધુધવાટ સંભળાયો. “હ, હ!”

૮. તેણે વરૂનો વિચાર કર્યો. આખો દિવસ મૂખ પ્રાણી તેને બૂલી ગઈ હતી. એજ ક્ષણે ખીણમાં દૂર નીચે સીસોટી વાગી. ખેડૂત તેને ઘેર બોલાવતો હતો. “હ, હ” વરૂએ ગર્જના કરી.

“ઘેર આવ, ઘેર આવ,” સીસોટી વાગી.

૬. વ્હાઇટ કોટે અડધું પડધું ઘેર જવા વિચાર્યું. પછી તેણે ખીસો અને દોરડું અને ખેતરની આસપાસની પથ્થરની દીવાલ યાદ કરી, અને તેણે વિચાર્યું કે તે પાછી જઈ શકતી નથી; તે જ્યાં હતી ત્યાં તેણે રહેવું જોઈએ.

પાઠ ૧૨. ખેડૂતની બકરી ભાગ-૪.

૧. વ્હાઇટકોટે તેની પાછળ પાંદડામાં ખડખડાટ સાંભળ્યો. તે ફરી અને અંધારામાં, એ ચકચકિત આંખો સાથે સીધા ઉભા રહેલા એ ટુંકા કાન જોયા. તે વર હતું !

૨. મુગું અને શાંત તે મોટું પ્રાણી, તે નાની ઘોળા બકરી તરફ લોભથી જોતું. અને તેણીને ખાઇ જવા માગે છે એમ જાણીને હોઠ ચાટતું બેઠું. તેને ઉતાવળ નહોતી, પણ જ્યારે તે ફરી ત્યારે તેણે ખરાબ રીતે દાંતીયાં કર્યાં.

૩. “ હા, હા ! ખેડૂતની નાની બકરી ! ” તેણે કહ્યું તેણે પોતાની રાત્રી મોટી જીભ પોતાના મખમલ જેવા હોઠ ઉપર ફેરવી.

૪. વ્હાઇટકોટને લાગ્યું કે તે મરી ગઇ. તેણીને ઘરડી બ્લેકકોટની વાત યાદ આવી. જે આખી રાત લડી હતી અને સવારમાં ખવાઇ ગઇ હતી. પછી તેણીએ પોતાની જાતને કહ્યું “ કદાચ, હું મારી જાતને એકદમ ખવાઈ જવા દઉં એ વધારે સારું છે.” પછી ખીજ વિચારે, તે નાની બકરી જે બહાદુર હતી તે, માથું નીચું નમાવીને અને શીંગડાં સીધાં ફરીને, રક્ષણ કરતી ઉભી.

૫. તેણીને વરને મારી નાખવાની આશા ન હતી. બકરાંએ વર માર્યાં નથી. પણ તે જ્યાં સુધી બ્લેકકોટ વર સામે લડી શક્યું તે જાણે તેણી જેવા માંગતી હોય.

૬. પછી તે મોટું પ્રાણી પાસે આવ્યું, અને વ્હાઇટકોટે પોતાનાં શીંગડાનો ઉપયોગ કરવો શરૂ કર્યો. નાની બહાદુર બકરી, તે કેટલું સખત લડી ! દસ વખત દમ ખાવાને માટે પાછા હાવાને તેણે

વડને ફરજ પાડી, ન્યારે તેણે આમ કર્યું ત્યારે ભૂખી બકરીએ ઉતાવળથી મીઠાં ધાસનાં થોડાંક પાંદડાં ખાધાં. પછી તે ભરેલા મોં સાથે લડાઈ કરવા પાછી ફરી.

૭. એ પ્રમાણે આખી રાત ચાલ્યું. વખતોવખત બ્લાઈટકોટે સ્વચ્છ આકાશમાં ચક્રચક્રતા તારા તરફ જોયું ને પોતાની જાતને કહેતી, “ઓહ, જો હું માત્ર મળસ્કું થતા સુધી લડી શકું !”

૮. એક પછી એક તારા ચાલ્યા ગયા. બ્લાઈટકોટ પોતાનાં શીંગડાથી હજુ વધારે સખત મારવા લાગી. વડએ તેના દાંતવડે હજુ વધારે ભયંકર રીતે ડાકાં માર્યાં. પૂર્વ આકાશમાં ઝાંખો પ્રકાશ દેખાયો. નીચેના દૂર ખેતરના વાડામાંથી કુકડાનો ટર્કશ અવાજ આવ્યો.

૯. “આખરે,” ગરીબ પ્રાણી બોલ્યું. તેણી માત્ર દિવસના પ્રકાશની રાહ જોતી હતી. તેણી તેના સુંદર ઘોળાં લોહીના ડાઘાવાળાં ઢાકણ સાથે પોતાની પુરીપુરી લંબાઈમાં જમીનપર લંબાઈ પડી.

૧૦. પછી વડ નાની બકરી પર કુદ્યો અને તેણીને ખાઈ ગયો.

પાઠ ૧૩. સિંહ અને સસલું.

૧. એક વખત એક ઝનુની સિંહ હતો, કે જે પર્વતની ગુફામાં રહેતો હતો.

૨. તે જેટલો જંગલી હતો તેટલોજ લોભી હતો, અને તે નાનાં ઘણાં નિર્દોષ પ્રાણીઓને ફાડી ખાતો એટલુંજ નહિ પણ તેમની મોટી સંખ્યાને મારી નાખતો કારણકે તેને કતલ કરવાનું ગમતું.

૩. જેમ વખત જતો ગયો તેમ, તેની ખરાબ ટેવો વધારે ખરાબ થઈ અને તેણે સારી ટેવો પાડવાનો ચત્ન કર્યો નહિ.

૪. બધાં જંગલી પ્રાણીઓ તેને ત્રાસ આપનારો ગણતાં અને આખરે શું કરવું જોઈએ તે વિચારવા તેમણે એક સલાહ બરી.

૫. લાંબા વાદવિવાદ પછી નીચેની અરજ સિંહની આગળ રજુ કરવાની ગોઠવણ કરવામાં આવી.

“અમે નમ્રતાપૂર્વકે આપ નામદારને તમારી ટેવો બદલવાની અરજ કરીએ છીએ. આપ શા માટે આટલી બધી બીન જરૂરી કતલ કરો છો?”

“દરરોજ આપને એક પશુ અમને અર્પણ કરવાની રજા આપો, કે જેથી અમે જે તમારી પાસે રહીએ છીએ અને તમારી સેવા કરીએ છીએ તે અમે અમારી ફરજ સમ્યક્તા ને વ્યવસ્થાથી બજાવવા શક્તિમાન થઈએ.

૬. સિંહે અરજ ધ્યાનપૂર્વક સાંભળી અને કહ્યું, “ઘણું સારું, જો તમારી એવી ઈચ્છા છે તો હું આ નવી ગોઠવણ કબુલ કરવાને તૈયાર ખુશી છું. તે મારી ઘણી મહેનત બચાવશે.

૭. તેથી, બાબત એ પ્રમાણે ગોઠવવામાં આવી. દરરોજ ચિટ્ટી નાખીને એક પ્રાણી પસંદ કરવામાં આવતું, અને સિંહને સોંપી દેવામાં આવતું. પશુઓનો રાજ સારી રીતે રાજ થયો.

૮. આખરે એક દિવસ આવ્યો કે ન્યારે એક ઘરડો સસલો કે જેનું નામ લાંગઘઅર્સ હતું તે ભોગ (બળદાન) તરીકે પસંદ કરવામાં આવ્યો. ફરીઆદ કર્યા વગર તેણે પોતાનું નસીબ સ્વીકાર્યું અને કહ્યું, “હું માત્ર એકજ વખત મરી શકું છું. તેથી મારે મારી જાતને મુંઝાવવી જોઈએ નહિ. અને ન્યારે સિંહ મને મારી નાખવા કરતાં બીજું વધારે ખરાબ કાંઈ કરી શકે તેમ નથી તો મારે વખતસર જવાની શી જરૂર છે?”

૯. પછી સસલો ધીમે ચાલતો અને જો તેનાથી વખતસર ન આવી શકાય તો તેથી મુઝાયા વગરનો દેખાતો, બાદશાહી ગુફા તરફ ચાલી નીકળ્યો.

૧૦. તે દિવસે એવું બન્યું કે સિંહ ઘણો બૂખ્યો થયો. બૂખ્યો હોવાથી તે ગુસ્સે હતો અને ગુસ્સે હોવાથી તે અધીરો થયા વગર

રહી શક્યો નહિ. અશાંતિથી ગુફાની ઉપર અને નીચે ચાલતો અને વારેવારે ધીમાં ધુરડીયાં કરતો તે પોતાના ભોગની રાહ જોતો હતો.

૧૧. જ્યારે સસલાને તેણે પાસે આવતાં જોયો ત્યારે તે કદી નહિ થયો હોય તે કરતાં વધારે ગુસ્સે થયો, કારણકે તેનું ખાણું માત્ર એટલું નાનું હતું એટલુંજ નહિ પરંતુ વધારામાં તે એટલો બધો ધીમો ચાલ્યો આવતો હતો.

૧૨. “તું શું સમજે છે ?” તેણે ગજના કરી.

“જ્યારે હું બૂખ્યો હોઉં ત્યારે મને રાહ જોવડાવ્યા કરવાની તું કેમ હિંમત કરે છે ? તારો જવાબ આપ.”

૧૩. સસલો બોલ્યો, “મારે આપ નામદારની ખરેખરી અંતઃકરણપૂર્વક માફી માગવી જોઈએ. મેં જે કંઈ અગવડ આપને કરી તે માટે હું ધણો દીલગીર થાઉં છું. પણ ખરું જોતાં, હું ઠપકાને પાત્ર નથી.

૧૪. “અહીં આવતા મારા રસ્તામાં મને બીજો સિંહ મળ્યો. તેણે મને ખાઈ જવા ઈચ્છા કરી, પણ મેં તેને ખબર આપી કે હું તો આપ નામદારને માટે નિર્માણ થયેલો છું. તે આ બાબત હસ્યો, અને મને સોગન ખાવાને હુકમ કર્યો કે હું આવીશ અને આપને ખબર આપીશ કે તે મને ખાઈ જવા ઈચ્છે છે. અને જ્યારે હું એ પ્રમાણે કરી રહું ત્યારે તેની તરફ પાછો ફરું.”

૧૫. સિંહે પોતાની આંખો પહોળી કરી, લયંકર રીતે ગજના કરી, અને કહ્યું, “મને એકદમ તે ઉદ્ધત ઠગારાની પાસે લાઇ જા. હું એને બતાવીશ કે પર્વતનો રાજા કેાણુ છે.”

૧૬. ખડકની કોરપર ઉભા રહી લાંગઘડ્યસેં કહ્યું, “આ રહ્યો આપનો હરિક, પર્વતના રાજા આવો અને એને જીઓ.”

૧૭. સિંહ સસલાની બાજુએ ઉતાવળે ગયો અને નીચે જોતાં સ્વચ્છ પાણીની પાટી ઉપર પોતાનો પડછાયો (છબી) જોયો.

૧૮. ગુસ્સાથી નાકવાટે અવાજ કરતાં, તે પોતાના હરિકપર હુમલો કરતો હોય એમ વિચારી, તે ઝરામાં એકદમ કુદી પડ્યો. પણ તે પાણીમાં કુપ્પ્યો અને ડૂબી મુઓ કારણકે તે તરી શક્યો નહિ.

૧૯. પછી સસલો પોતાના દોસ્તદારો તરફ પાછો ફર્યો અને શું બન્યું હતું તેની તેમને ખબર આપી. તેમણે બધાએ તેના ડહાપણ માટે તેના વખાણ કર્યા અને સસલો બોલ્યો, “તીક્ષ્ણ મગજ એ સસલાની મુક્તિ (સમાન) છે.”

પાઠ ૧૪ મો. ઇંટો અને છો.

૧. એક વખત એક ધરની ઇંટો અને છો (કાલ) વચ્ચે તકરાર થઇ. ઇંટોમાંની એક ઇંટે ગુસ્સામાં કહ્યું “મને આશ્ચર્ય થાય છે કે બાંધનારાઓએ તારા જેવો માલ આ ધરમાં શા માટે મુક્યો. તું મારા જેવી સખત નથી. જો તારી સાથે કોઈ ચીજ અથડાય છે તો તારા કકડે કકડા (ભૂકેભૂકો) થઈ જાય છે અને તારો આકાર સારો નથી. અથડાવા છતાં પણ મારું સુંદર રૂપ ફેરવાતું નથી.

૨. મારી જે સંભાળ લેવામાં આવી છે તેનો વિચાર કર. ન્યારે હું માટી હતી ત્યારે માણસોએ મને શોધી કહાડી. તેઓએ મારો આકાર બનાવ્યો અને પછી ધણો વખત સુધી મને બાળી, કે જેથી કરીને હું સખત થાઉં અને મારો રંગ સારો થાય.” મગરૂરીથી કુલાઇ જઇને ઇંટે ધણીજ મહેનત કરી.

૩. છોએ કહ્યું “એમ છતાં પણ પહેલાં તો તું માત્ર કાદવ હતી. હવે ધણા યુગો પહેલાં હું દરિયામાં તરતી.” ઇંટ બોલી ઉઠી “ખરેખર તું દરિયામાં તરે છે. તું એમ કહેવા માગે છે કે તું તેમાં ડૂબેલી રહે છે.

૪. છો બોલી “ન્યારે હું બોલતી હોઉં ત્યારે મને અટકાવ નહીં (વચમાં બોલ નહીં) હું એમ કહેતી હતી કે હું કેટલાક સુંદર નાના પ્રાણીઓનો એક ભાગ હતી કે જે દરિયામાં તરતાં હતાં.

ન્યારે તેઓ મરી ગયાં ત્યારે તેમની નાની છીપોલીઓ—જે મારો ભાગ હતો—તળાએ કુખી ગઈ, અને યુગોના યુગો સુધી ત્યાં પડી રહી. હમારી ઉપરના પાણીના વળને હમને સખત રીતે સાથે ડાખી દીધી. કેટલીક વખત ધણું અંધારું હતું અને ધણું સાફ ન હતું.”

૫. આટલા વખતમાં ઇટ ધણી આતુર થઈ ગઈ હતી. તેણે પૂછ્યું “તું કેવી રીતે ફરીથી ઉપર આવી?”

“વારૂ, એક દિવસે મેં પ્રકાશ જોયો ત્યાં સુધી ભાગ્યેજ મને ખબર પડી કે હું ઉપર આવતી હતી. ધણો વખત સુધી દરિયાનું તળાયું ધીમે ધીમે ઉંચે આવતું હતું, અને હવે પહેલી વખત મેં સ્પષ્ટ રીતે સ્પર્શને અને ભૂરા આકાશને જોયાં.”

૬. ઇટે પૂછ્યું “તું ફરી પાછી જવાને ઇચ્છતી હતી?”
“ના હમે તદન સુકાઈ ગયાં ત્યાં સુધી હમે પાણીપર રહ્યાં. પછી નાનાં પક્ષીઓએ અમારા પર ખીચ્યાં નાખ્યાં. પવને હમારા તરફ ખીચ્યાં ખીચ્યાં ઉડાડ્યાં અને વખત જતાં સુંદર લીલા ઘાસથી હમે લગભગ ઢંકાઈ ગયાં.”

૭. ઇટે કહ્યું, “પરંતુ તે વખતે તું કોલ હતી નહીં? તું હતી?”

“અરે ના, તે દિવસમાં હમે સુંદર હતી. હમારામાંની કેટલીક સફેદ હતી અને કેટલીક રાખોડી રંગની સફેદ હતી.”

૮. એક દિવસે એક માણસ આવ્યો. તેના હાથમાં તેની પાસે પાસે એક તીણું ઓળર હતું, જે તેણે હમારામાં સીધું ઘોંચી દીધું. તેણે અને ખીજ માણસોએ પછીથી હમારા નાના નાના કકડાઓ ખોદી નાખ્યાં અને હમારો ઢગલો કર્યો. ત્યારપછી તરત તેઓએ અમને શું કર્યું તેનો વિચાર કરવો હજી પણ વધારે દુઃખદાયક છે ઇટે પૂછ્યું, “તે શું હતું?”

૯. અવાજમાં કુસકા સાથે છોએ કહ્યું, તેઓએ અમને ખાળી. ઇટ ખોલી ઉઠી “તમને ખાળી?”

૧૦. હા, ઘણા દિવસ સુધી તેઓએ અમને બાળી, અને બાળવાનું કામ ન્યારે પૂરું થયું ત્યારે, હમે એટલી બધી સુંદર ન હતી કે હમારાથી તરફ જોઈ શકાય. તેઓએ અમને ચુનો કહ્યો. પછી તેઓએ અમારા પર પાણી રેડ્યું. હમે ઘણો ગડબડાટ કર્યો. હમે ગરમ થઇ અને સુસવાટભરેલો અવાજ કર્યો, અને ફૂલી અને વરાળ બહાર કાઢી, પરંતુ તે કાંઈ કામમાં આવ્યું નહીં.

૧૧. માણસે હમને આમતેમ હલાવી, હમારા પર રેતી નાંખી, અને હમે અમારી જાતને ઝોળખી નહીં ત્યાં સુધી હમને ફરી ફરીને ઉથલાવી (ફેરવી) પછી તેઓ અમને કોલ કહેવા લાગ્યા, અને કહેવા લાગ્યા કે જો કે હમે સુંદર નહતી છતાં પણ હમે ઉપયોગી હતી. આનો શું અર્થ થાય છે તે તું જાણે છે, ઇટ ?”

૧૨. ઇટ તેણે શું કહેવું તેનો ન્યારે વિચાર કરતી હતી ત્યારે જાજમાંથી એક વળી બોલી ઉઠ્યો. “હું આશા રાખું છું કે તમે બે જણાએ તમારા કજીઆનો અંત આણ્યો છે. દુનીઆમાં કાંઈપણ ઉપયોગી થવામાં તમારામાંના દરેક બીજાની મદદની જરૂર છે. કોલ (છો અથવા ચુનો અને રેતીની મેલવણી) જાતે ધર બનાવી શકે નહીં અને તેમને પકડી રાખવાને તેમની વચમાં કોલ ન હોય તો ઇટો નીચે પડી જાય. માટે તમે મીત્ર થાઓ એ વધારે સારું છે.”

પાઠ ૧૫ એ. અશોક.

૧. ચંદ્રગુપ્તનો પૌત્ર અશોક ઇ. સ. પૂર્વે ત્રીજા સૈંકામાં થઇ ગયો. તે મૌર્ય વંશનો સૌથી વધારે અગત્યનો રાજા હતો અને હિંદુસ્તાનના ઇતિહાસમાં સૌથી મહાન થઈ ગયેલા પણ રાજાઓમાંનો એક હતો.

૨. અશોક ખરેખર એક પ્રતાપી પુરુષ હતો. તે એક મહાન લશ્કરી સરદાર હતો. તેના સામ્રાજ્યપર રાજ્ય કરવામાં તેણે પોતાની જાતને એક ડાઘા રાજા તરીકે સિદ્ધ કરી. તે એક મહાન શિક્ષક (ઉપદેશક) પણ હતો અને પોતાની પ્રજાના જીવનમાં સુખ લાવવાને (પોતાની પ્રજાનું જીવન સુખી કરવાને) પ્રયત્ન કરતો.

૩. જે કે તેણે આખા હિંદુસ્તાનપર રાજ્ય કર્યું નહીં છતાં પણ તેનું સામ્રાજ્ય દક્ષિણમાં મદ્રાસ સુધી ફેલાયલું હતું. પછીના કેાઈપણ રાજ્યકર્તાએ તેનાં કરતાં વિશાળ (મહાન) પ્રદેશપર રાજ્ય કર્યું નથી.

૪. તેના રાજ્યની શરૂઆતમાં તેના રાજ્યની દક્ષિણમાં થયેલાં મહાન કલિંગ વિગ્રહે તેને એટલો બધો હાનિગીત બનાવી દીધો કે અશોકે બધી લડાઈ છોડી દેવાનો પ્રયત્ન કર્યો. તે યૌદ્ધર્મ તરફ વધારે ને વધારે વળ્યો કે જે શાંતીના રસ્તાનો ઉપદેશ કરતો હતો. ન્યારે માત્ર ચૈાદ વર્ષની ઉમ્મરનો હતો ત્યારે તે સાધુ થયો હતો અને હવે ચક્રવર્તી રાજ તરીકે તેને લાગતું હતું કે સૌથી ઉમદામાં ઉમદા જીત ધર્મ અથવા પોતાની ફરજ બજાવવી તે હતી. તેથી જીત મેળવવાને બદલે પોતે જે સર્વ કરતો તે સર્વમાં પોતાની પ્રજાનું ભલું કરવા તરફ વળ્યો.

૫. આખા હિંદુસ્તાનમાં જેવામાં આવતા “અશોકસ્તંભ”વાળા કૃપાળુ રાજ તરીકે આજે હિંદુસ્તાનના લોકોને અશોક ખાસ કરીને જાણીતો છે. તે તેમનાપર કેાતરી કાઢેલા શિલાલેખવાળા પત્થરના થાંભલાઓ છે. રાજ્યના મોટા રસ્તાઓપર આવેલા ખડકોપર પણ શિલાલેખો કેાતરવામાં આવેલા. ન્યારે લોકો આમ તેમ મુસાફરી કરતા હતા ત્યારે તેમના ડાહ્યા રાજના આશ્ચર્યજનક ઉપદેશો વાંચતા અથવા તે વિષે તેમના કેહવામાં આવતું.

૬. અશોકને પ્રાણીઓપર હેત હતું અને તેમના પ્રત્યે માયાળું થવું એ તેનો એક મુખ્ય ઉપદેશ હતો. આચારની પવિત્રતાનો અને શરીરની સ્વચ્છતાની ઉપયોગીપણાનો તેણે લોકોને ઉપદેશ કર્યો.

૭. ન્યાં આગળ પૂજ્યભાવ બતાવવો યોગ્ય હોય ત્યાં પૂજ્યભાવ બતાવવો, સર્વે જોડે નમ્ર અને ઉદાર થવું, જેને આપણે ચાહતા ન હોઈએ તેની જોડે પણ તેવા થવું, વિગેરે નિયમો સૌએ જાણવા જોઈએ એમ તે ઈચ્છતો હતો.

૮. એકલી પોતાની પ્રજાને પોતાની માન્યતાઓથી (પોતાના સિદ્ધાન્તો) વાકેફ કરીને અશોકને સંતોષ થયો ન હતો. તેની આજુ બાજુ તેણે ધણા અનુયાયીઓ એકઠા કર્યા હતા અને લાંકા, સિરીઆ, ઇજીપ્ત, અને મેસેડોનીઆમાં પણ તેમને મોકલ્યા હતા. શાંતી અને શુભેચ્છાનો તેનો મન્ત્રનો પ્રચાર કરનાર આ પ્રચારકોમાં તેના પોતાના કેટલાક સગાંઓ હતાં.

૯. આ શરૂઆતથી યૌદ્ધ ધર્મ દુનિઆનો એક મુખ્ય ધર્મ થયો છે. આજે તેના કરોડો અનુયાયીઓ છે.

પાઠ ૧૬. નાર્સિઅસની વાતો.

૧. ધણા લાંબા સમય પર, ન્યારે પક્ષીઓ અને પુખ્તો અને વૃક્ષો વાત કરી શકતાં હતાં, ત્યારે એક જંગલના મધ્ય ભાગમાં એક સુંદર ઝરો કુટી નિકળ્યો હતો. પાંદડાઓમાં થઈને નાનાં સૂર્યનાં કિરણો આવતા હતાં અને ન્યારે તે ઝરા પર પડતા હતા ત્યારે તેઓ તેને રૂપાના જેટલો પ્રકાશિત કરતાં હતાં.

૨. પાણીની નાની નાની સેરો ઉડાડતો તે ખડકો પર તે આમતેમ વહેતો અને ખળખળ વહેતો. વધારે નીચે તે નીંદ્રાં લેતા બાળકના જેટલો શાંત હતો અને કિનારાઓ ઉપર પાણીની ધારપર ઠંડી લીલી લીલ (શેવાળ) આવી રહી હતી.

૩. એક દિવસે એક છોકરો જે જંગલમાં શિકાર કરતો હતો તે જંગલમાં શિકાર કરતો તેના મીત્રોથી વિખુટો પડ્યો. તેમને શોધતો હતો ત્યારે વૃક્ષોમાંથી આવતા સૂર્યના પ્રકાશમાં પ્રકાશતા ઝરાને તેણે જોયો.

૪. તે એકદમ તેના તરફ ફર્યો, કારણકે તેને તાપ લાગ્યો હતો અને તેને તરસ લાગી હતી. ન્યારે તે પાસે ગયો ત્યારે પડતા પાણીનો અવાજ તેણે સાંભળ્યો અને સ્વચ્છ પાણીનો એક ઝરો જોયો, અને ખુશ થયો.

૫. તપીજતા તેના કપાળને ઠંડુ (બીનું) કરવાને અને તેના સુકાઈ ગયેલા ગરમ હોઠને ઠંડા કરવાને તે વાંકો વળ્યો. પરંતુ ન્યારે દીલવાળા કિનારા પર તે ઘૂંટણીએ પડ્યો અને પાણીપર વાંકો વળ્યો ત્યારે આરસાની માફક તેમાં તેણે તેની આકૃતિ જોઈ.

૬. તેણે ધાર્યું કે તે ઝરામાં રહેતી કોઈ સુંદર પાણીની અપ્સરા હોવી જોઈએ, અને ન્યારે તેણે જોયું ત્યારે તે પાણી પીવાનું ભુલી ગયો.

૭. પ્રકાશિત આંખો, વાંકડીયા બાલ, ગોળ ગાલ અને રાતા હોઠ તેને સુંદર લાગ્યા, અને તે પોતાની પ્રતિકૃતિ (પડછાયો) જોડે પ્રેમમાં પડ્યો પરંતુ તેને ખબર ન હતી કે તે તેની પોતાની પ્રતિકૃતિ હતી.

૮. જેમ જેમ તે વધારે જોતો ગયો તેમ તેમ તે વધારે ને વધારે સુંદર દેખાવા લાગ્યો અને તેને ભેટવાને માટે તેને ઇચ્છા થઈ. પરંતુ ન્યારે તેણે પાણીમાં તેના હાથ ઓળ્યા અને તેના હોઠથી તેને અડક્યો ત્યારે તે સુંદર મુખ અદૃશ્ય થઈ ગયું.

‘ પાઠ ૧૭. નાશીંઅસની વાર્તા. ભાગ બીજો.

૧. ફરીથી તે સુંદર મુખને નહીં જોઈ શકે એવી બીક લાગવાથી તે યુવાન દીલગીર થયો. તેનો માલીક ક્યાં નાસી ગયો હતો તે શોધી કહાડવાને તે આમ તેમ જોવા લાગ્યો, પરંતુ તેણે ફેકટ આમ તેમ જોયું.

૨. ફરીથી તે પાણી તરફ ફર્યો કે જે હવે અગાઉની માફક સરખી રીતે વહી જતું હતું. એક વખત ફરીથી તે મુખને દેખાતું જોઈને તે ખૂશ થયો.

૩. ન્યારે તે હસ્યો ત્યારે તે હસવા લાગ્યું અને ન્યારે તે ઓળ્યો ત્યારે ઓલતા હોય તેમ મુખના હોઠ હાલવા લાગ્યા જો કે તેમાંથી કાંઈ પણ અવાજ આવ્યો નહીં.

૪. છોકરો બોલ્યો, “હું મારા પૂર્ણ અંતઃકરણથી તને ચાહું છું. જો તું ઝરાની બહાર આવશે અને મારી જોડે રહેશે તો મારું સર્વસ્વ તને મળશે.

૫. તે પ્રતિકૃતિ (છાયા, પડછાયા) હસી અને તેના હાથ તેણે લાંબા કર્યા પણ હજી સુધી તે મુગી રહી. ફરીફરીને છોકરો તેને કહેવા લાગ્યો અને કાંઈપણ જવાબ ન મળવાથી, છેવટે તેણે રડવા માંડ્યું.

૬. આંસુઓ પાણીપર પડ્યાં અને તેને હલાવ્યું, જેથી કરીને તે મુખ કરચલીવાળું દેખાયું. ફરીથી તે ચાલ્યું જતું હતું એમ ધારીને તેણે કહ્યું. “સુંદર માણસ, માત્ર થોભ અને હું તને સ્પર્શ ન કરું છતાં પણ મને તારા તરફ જોવા દે.

૭. તેથી તે પાણીની કોર પર વાંકો વળ્યો અને તે સુંદર મુખ સિવાય દરેક વસ્તુને જૂલી ગયો.

૮. સૂર્ય અસ્ત પામ્યો અને ચંદ્ર પ્રકાશવા લાગ્યો, તેમ છતાં પણ તે છોકરો ઝરાની પાસે બેસી રહ્યો. પાતળો અને ફિક્કો થઈ ગયો ત્યાં સુધી દિવસોના દિવસો અને રાતની રાત તે ત્યાં આગળ બેસી રહ્યો અને આખરે મૃત્યુ પામ્યો.

૯. ત્યાં આગળ ઝરાની પાસે તેના મિત્રાએ મરી ગયેલા ખીચારા જીવાન છોકરાને જોયો. તેઓ દિલગીર થયા અને તેના મરણ પછીની ક્રિયાની તૈયારી કરવાને માટે ગયા ત્યારે તેઓએ નિસાસો મુક્યો. પરંતુ તેના શરીને લઈ જવાને માટે જ્યારે તેઓ પાછા આવ્યા ત્યારે તે કોઈપણ ઠેકાણે માલમ પડ્યું નહીં (જડ્યું નહીં).

૧૦. જ્યાં આગળ તે છોકરો મરી ગયો હતો ત્યાં આગળ બરાબર પાણીની કોરપર એક વિચિત્ર નાનું કુલં તદ્દન એકલું ઉગેલું હતું.

૧૧. તેમણે કહ્યું “તે પુષ્પમાં ફેરવાઈ ગયો છે. પછીથી જ્યારે આ નવા કુલને માટે નામની તેમને જરૂર પડી ત્યારે તેઓએ કહ્યું.

“આપણે તેને આપણા મૃત્યુ પામેલા મીત્રના નામથી ઓળખીશું. (મૃત્યુ પામેલા મીત્રનું નામ આપશું).” તેથી તેની યાદગીરીમાં તેઓએ તે કુલનું નામ નાસીઅસ પાડ્યું અને આજ સુધી પણ તે નાસીઅસ કહેવાય છે.

પાઠ ૧૮. સર સૈયદ અહમદખાન. કે.સી.એસ.આઇ. કે.બી.
ભાગ ૧.

૧. ૧૮૧૭ના ઑક્ટોબરની ૧૭મી તારીખે સૈયદ અહમદખાન દિલ્હીમાં જન્મ્યા હતા. તે ઉમદા (કુટુંબમાં) જન્મેલા હતા. તેના (વંશના) માણસોએ મોગલ શહેનશાહના હાથ નીચે મોટી જગ્યાઓ પર નોકરી કરી હતી, અને તેમની પાસેથી ઘણાં માન પણ મેળવ્યાં હતાં. તેના પિતા, સૈયદ મહમદ તક્કી, દિલ્હીના શહેનશાહ ખીજ અકબરના ખાસ મીત્ર હતા અને તેના દાદા ખ્વાજા ફરિદુદ્દીન મુખ્ય પ્રધાન થયા હતા.

૨. જ્યારે ખ્વાજા ફરિદુદ્દીન મૃત્યુ પામ્યા ત્યારે શાહઆલમ શહેનશાહે, ખ્વાજા જે માન બોગધતો હતો તે માન સૈયદ મહમદ તક્કીને આપવા ઇચ્છા કરી. પરંતુ સૈયદે તે માન સ્વીકાર્યું નહીં કારણ કે શહેનશાહના દરબારમાં રહેવાની તેની ઇચ્છા ન હતી. છતાં પણ જ્યારે તેના પિતા મૃત્યુ પામ્યા ત્યારે આ ઇલ્કાબો સૈયદ અહમદખાનને આપવામાં આવ્યા.

૩. યુવાન અહમદે ઘણો વખત પોતાની માતા જોડે ગાળ્યો. જે પાઠો તે દિવસે શીખી ગયા હોય તે પાઠો રાત્રે તેણી તેણીના આગળ તેની પાસે પાઠા બોલાવતી. જે કે તે નિશાળે ઘણું અંગ્રેજી શિખ્યા નહીં, છતાં પણ તે સારી ડેળવણી પામ્યા હતા.

૪. વીસ વર્ષની ઉંમરે તેણે શાળા છોડી. પછી દિલ્હીમાં શિરસ્તેદાર તરીકે તે સરકારી નોકરીમાં દાખલ થયા. જે વર્ષ પછી કમીશનરની ઑફીસમાં (કચેરીમાં) નાયબ મુન્શી તરીકે તેને આગ્રા

મોકલવામાં આવ્યા હતા. પછી તે મુન્સફ તરીકે ફતેપુર સિદ્ધી ગયા. થોડો વખત પછી તે દિલ્હી પાછા આવ્યા, અને ત્યાંથી રાહતકમાં સખજજ તરીકેની જગાપર તેને મુકવામાં (નિમવામાં) આવ્યા.

૫. ન્યારે હિંદુસ્તાનનો મોટો બળવો ફાટી નીકળ્યો ત્યારે તે બિજનોર હતો. અહીંયાં એણે બ્રિટીશને એવી મદદ આપી કે તેનું નામ આખા હિંદુસ્તાનમાં જાણીતું થયું. તે વખતે બિજનોરમાં આશરે વીસ યુરોપીયનો હતા. એક રાત્રીએ, તેમાં મુઠ્ઠીભર અંગ્રેજો સાથે આ શહેરને આશરે ૮૦૦ બળવાખોરો ઘેરો ઘાટ્યો હતો.

૬. સૈયદ અહમદ કોઇપણ જાતના હથિયારો વગર તદ્દન એકલા દુશ્મનની છાવણીમાં ગયા. ત્યાં તેણે વચન મેળવ્યું કે અંગ્રેજોને સહીસલામત રીતે શહેર છોડી જવા દેવામાં આવશે. તે વખતે શહેરને તાબે કરવામાં આવેલું હતું. બળવાખોરોનું વચન પાળવામાં આવ્યું હતું, અને અંગ્રેજોને સહીસલામત રીતે જવા દેવામાં આવ્યા હતા.

૭. સૈયદ અહમદ જાતે દિલ્હી ગયા, કે ન્યાં તેઓ અંગ્રેજોએ તેનો ફરીથી કબજો લીધા પછી પહોંચ્યા. બળવા દરમ્યાન તેણે જે સેવા કરી હતી તેને લીધે તેને અને તેના છોકરાને સરકાર તરફથી પેન્સન મળ્યું. તેને બીજાં માન પણ આપવામાં આવ્યાં.

૮. પરંતુ તેનાજ ધર્મના જે માણસો હિંદુસ્તાનમાં હતા તેમને બદલે તેણે કરેલા તેના કામને લીધે સૈયદ અહમદને ખરેખરી કીર્તિ મળી તે જાણતો હતો કે મુસલમાનો પાછળ હતા, અને હિંદુસ્તાનના જાહેર જીવનમાં તેઓ ઉચ્ચ સ્થાન મેળવે એમ તે ઇચ્છતો હતો.

૯. બળવા દરમ્યાન મુસલમાનોએ કરેલી સેવા કેટલી કીમતી હતી તે બતાવવાને લેખક તરીકેની તેની બુદ્ધિ તેણે વાપરી અને સરકારને તેઓના બલમાં ખાસ રસ લેતી કરવામાં તે સફળ નીવડ્યો. એનું પરિણામ એ હતું કે કેળવણીની ઉચ્ચકક્ષાએ ચઢવાને માટે તેમને માટે રસ્તો સહેલો કરવામાં આવ્યો હતો, આ પ્રમાણે

હિંદુસ્તાનની સેવ.માં વધારે ઉચ્ચ દરજ્જાને માટે તેઓ પોતાને લાયક બનાવી શક્યા.

૧૦. હવે પોતાનો નવરાશનો સધળો સમય તે આ કામમાં ગાળવા લાગ્યા. તે એમ માનતા હતા કે સાઈ' શિક્ષણ જીવનમાં સફળતાનો ઉત્તમમાં ઉત્તમ રસ્તો હતો. પરંતુ ઉર્દુમાં ફાવટ આવે એવી ઘણી ચોપડીઓ નહતી. તેથી સાથી પહેલાં તેણે સારી કેળવણી પામેલા માણસોની સમિતિ (ટોળા) એકઠી કરી. આ માણસોએ તેમના કામને યોગ્ય આવે એવી ચોપડીઓ ઉર્દુમાં લખી; વળી તેઓએ ઘણી કીમતી અંગ્રેજી ચોપડીઓનું ઉર્દુમાં ભાષાંતર કર્યું. આ કામ ખાસ કરીને અલીગઢમાં કરવામાં આવ્યું હતું.

૧૧. ૧૮૬૬ના નવેમ્બરમાં વાઈસરોયે જાહેર દરબારમાં સોનાના ચાંદની ભેટ આપી તેના પરનું લખાણ એમ બતાવતું હતું કે તે રાણીનો વફાદાર, કીમતી સેવક હતો, મુસલમાનોમાં તેણે જે સાઈ' કામ કર્યું હતું તેને માટે તેને ચાંદ આપવામાં આવ્યો હતો.

સર સૈયદ અહમદખાન કે. સી. એસ. આઈ. કે. બી.
ભાગ બીજો.

૧. યુરોપની શિક્ષણ પદ્ધતીઓ વિષે વધારે શિખવા સાઈ, ૧૮૬૮માં સૈયદ અહમદ ઇંગ્લાંડ ગયા. ત્યાં સરકાર તરફથી “કેમ્પે-નિઅન ઓફ ધી ઓરડર ઓફ ધી સ્ટાર ઓફ ઇન્ડિઆ” (હિંદુસ્તાનના તારક કમના સાથી)નું માન તેમને મળ્યું.

૨. ઇંગ્લાંડમાં તેમણે લોકો, તેમના રિવાજો અને કાયદાઓ વિષે ખૂબ જોયું. તેમણે જે જોયું તે સર્વથી તેઓ ખૂબ ખુશ થયા. તેઓ હિંદુસ્તાન પાછા ફર્યા તે પહેલાં, પોતાના પુત્રને કેમ્બ્રીજના વિશ્વવિદ્યાલય (યુનિવર્સિટી)માં દાખલ કર્યો. આ પુત્ર પછીથી અલ્લાખાદ હાઈ કોર્ટના જસ્ટિસ (જજ) મહમદ થયા.

૩. હિંદુસ્તાન પાછા આવ્યા પછી સૈયદ અહમદે ફરીથી સુધારક તરીકેનું તેમનું કામ હાથપર લીધું. તેમની મોટી આકાંક્ષા (આશા) મુસલમાનોને માટે કેમ્પ્રીજની માફક કૉલેજ સ્થાપવાની હતી. તેણે કેટલાક માણસોને એકઠા કર્યા કે જેઓએ આ કામને માટે પૈસા એકઠા કરવાનું માથે લીધું. છેવટે ઍંગ્લો-ઓરીએન્ટલ કૉલેજ કહેવાતી (નામની) એક નાની કૉલેજ તેમણે અલીગઢમાં ઉઘાડી.

૪. આથી તેની મહત્વકાંક્ષાને સંતોષ મળ્યો નહીં, તેમને લાગ્યું કે તેઓ સરકારી નોકરી ચાલુ રાખીને સાથે સાથે પોતે જે કરવા માંગતા હતા તે બધું તેઓ કરી શકશે નહીં. તેથી તેઓ જાહેર સેવામાંથી નિવૃત્ત થયા, અને પોતાના જીવનના મહાન કાર્યમાં પોતાનો બધો સમય અર્પવા લાગ્યા. અને તેને ઘણો સમય થયો નહીં તે અગાઉ હિંદુસ્તાનના વાઇસરૉય લોર્ડ ક્રિટને અલીગઢમાં નવી મોહોમેડન ઍંગ્લો-ઓરીએન્ટલ કૉલેજનો પાયો નાંખ્યો.

૫. સૈયદ અહમદનું બાકીનું જીવન નવી કૉલેજને માટે ફંડ એકઠું કરવામાં ગાળવામાં આવ્યું હતું. જ્યાં જ્યાં તેઓ જતા ત્યાં ત્યાં અભિનંદનના ભાષણોથી તેમનું સ્વાગત કરવામાં આવતું. પરંતુ તેઓ આ કરતાં વધારે ઈચ્છતા હતા. તેઓ નવી કૉલેજને માટે પૈસા માંગતા હતા અને જ્યારે જ્યારે તેનાથી બનતું ત્યારે તેઓ આ (પૈસા) એકઠા કરતા.

૬. સૈયદ અહમદ નૈઋત્ય ઈલાકાની ધારાસભાના અને વાઈસરૉયની ધારાસભાના પણ સભ્ય હતા. લોર્ડ રિપને નીમેલા કેળવણીના કમિશનના સભ્ય તરીકે મુસલમાનની કેળવણી સંબંધી ઘણી કામતી માહિતી આપી. ૧૮૮૮માં હિંદુસ્તાનના તારક ક્રમમાં (નાઈટ હુડનું) સરદારપદનું વધારે ઉચ્ચ માન તેમને મળ્યું.

૭. અલીગઢમાં તેમની કૉલેજ સ્થાપીને મુસલમાનોને માટે સર સૈયદ અહમદે જે કર્યું તે હવે સારી રીતે જાણીતું છે અને તેની

ઉચ્ચ કીંમત થયેલી છે. તેણે મુસલમાન યુવાનોને માટે ખાસ ધાર્મિક જરૂરીઆતો પૂરી પાડી એટલુંજ નહીં પણ આધુનિક અભ્યાસ માટે સગવડ કરવા સાથે તેણે દરકાર રાખી હતી. કૉલેજ આખા હિંદુસ્તાનને સ્વમહેનત (સ્વાગામ) અને ઉચ્ચ મહત્વાકાંક્ષા, બન્નેનું એક ઉમદા દૃષ્ટાંત છે.

૮. સર સૈયદ દરેક વસ્તુમાં ધણેજ રસ લેનાર માણસ હતા. તે ખરેખરી વિદ્વતાવાળા માણસ હતા અને એક પ્રશ્નને દરેક બાજુથી તપાસી શકતા.

૯. દેખાવમાં તેઓ ધણી મજબુત ઇચ્છાશક્તિવાળા અને માણસોપર અમલ ચલાવી શકે એવા માણસ દેખાતા હતા. છતાં તેઓ માયાળુ હતા અને વિનોદની તીવ્ર લાગણી ધરાવતા હતા.

૧૦. દશ વર્ષ સુધી પોતાનું સરદારપદ ભોગવવાને સાથે તેઓ જીવ્યા અને હિંદુસ્તાનના લોકોની દીલગીરી સાથે તેમની ૮૧ વર્ષની ઉંમરે મૃત્યુ પામ્યા.

પાઠ ૨૦ એ. રોઝીચીક્સ અને તેની ચંપલ.

૧. એક દિવસે કેટલીક છોકરીઓ એક ઝરા પાસે બેઠેલી હતી અને વાતો કરતી હતી. તેઓ કુલની માળાઓ કરવાના કામમાં હતી કારણકે રાજા હમણાંજ લડાઇમાંથી પાછા ફર્યા હતા અને તેઓ શહેરને શણગારવા માગતી હતી.

૨. કુલોમાં તેઓ ધણી સુંદર દેખાતી હતી. પરંતુ સૌથી સુંદર તો રોઝીચીક્સ નામની એક છોકરી હતી. તેણીએ ખીજની માફક કીમતી કપડાં પહેરેલાં નહતાં પરંતુ તેઓ તેણીને તેણીની મધુરી મુખાકૃતિ (ચહેરો) માટે ચાહતી હતી. તેણે તેની એક ચંપલ કાઢી નાંખી હતી અને ઝરામાં તેનો પગ ઘોતી હતી. (બોળતી હતી)

૩. જ્યારે તેઓ વાત કરતી હતી ત્યારે, આણધારી રીતે એક ગરૂડ જલદીથી નીચે આવ્યું અને ચંપલ લઇ ગયું. રોઝીચીક્સ

કહી પડી અને તેણે પોતાના હાથ જોડી દીધા. તેણી બોલી ઊઠી.
“અરે, મારી સાવકી માતા શું કહેશે ?”

૪. તેજ વખતે ઘણી આડી દેખાતી તેની સાવકી માતા સિવાય બીજું કાણુ આવી રહે. તેણીએ ગુસ્સાથી કહ્યું, “આજસુ હાડકાની (છોકરી) ચાલ.” “હુમ્, કુંભાર પાસેથી તું જે ખરણી ખરીદી લાવી તે ભાગેલી હતી. આપણે જવું જોઈએ અને રાજાને ફરિયાદ કરવી જોઈએ.”

૫. એક ધરડા ધર્મગુરુ જોડે વાત કરતો રાજા તેના બાગમાં બેઠેલો હતો, અને દરબારની સ્ત્રીઓ આજુબાજુ બેઠેલી હતી.

ધરડો ધર્મગુરુ કહેતો હતો “આહ, રાજા, હવે લડાઈ સમાપ્ત થઈ છે અને તમે ધેર રહી શકો એમ છે. તેથી તમારે માટે પત્ની કરવાનો સમય છે.”

રાજાએ કહ્યું, “અફસોસ, મને કાણુ પસંદ કરશે ? હું માત્ર લડવૈયો છું અને લડવૈયાની જીંદગી જાણું છું જે પરમાત્મા મને માત્ર કાંઈ નિશાની આપે તો.”

૬. તેજ વખતે પાંખોનો ફડફડાટ થયો અને રાજાના પગ આગળ કંઈ પડ્યું. અજાણેબીમાં તેણે તે ઉંચકી લીધું. તે એક નાની ચમ્પલ હતી. તે બોલી ઉઠ્યો “ધન્ય તારી નિશાની. જેમ હું ચોક્કસ ધન્ય રાજા છું તેમ હું જે કન્યા આ નાની ચમ્પલ પહેરી શકશે તેને પૂછીશ.

૭. તે પહેરી જોવાને સાર દરબારની બધી સ્ત્રીઓ આગળ ધસી આવી. તેમણે બધાંએ પ્રમત્ન કર્યો પરંતુ તે નકામું ગયું. નસારે તેઓ રોઠાયેલી હતી, ત્યારે પોતાની સાથે એક છોકરીને ખેંચતી એક બાઈ ટાળામાંથી રસ્તો ફરીને આવી. તે રોઝીચીકસ અને તેની સાવકી માતા હતાં.

૮. રોઝીચીકસ જુમ પાડી ઊઠી “અરે, મા, પેલી રહી મારી ચમ્પલ” ન્યાં તે પડેલી હતી ત્યાં તેણી દોડી ગઇ અને સહેલાઈથી

તેણીનેા નાનો પગ તેમાં ધાલી દીધો. પછી જ્યારે બધા લોકો ટગર ટગર જોઇ રહ્યા હતા ત્યારે તેણીના ખીસામાંથી તેણીએ ખીજ અંપલ ખસાર કઢાડી અને તે પણ પહેરી દીધી.

૯. મોટી સ્ત્રીઓ બહુ ગુસ્સે થઈ, પરંતુ રાજાએ તેમને શાંત થવા ફરમાવ્યું. જ્યારે તેણે રોઝીઝીકસનેા હાથ પકડ્યો ત્યારે તેણે કહ્યું “ધજીપ્તના શહેનશાહનું વચન ખોટું પડે નહીં; હું આ કન્યાને પરણીશ, અને જ્યારે તેણે તેણીની ગધુરી આકૃતિ જોઈ ત્યારે તે નાખુશ થયો નહિ, કે તેણે પોતાનું વચન પાળ્યું હતું.

પાઠ ૨૧ મો. આપણે શા માટે કપડાં પહેરીએ છીએ.

૧. ખેતરોમાં ભટકીને અબદુલ હમણાંજ આવ્યો હતો. તેના પિતા જે એક ડાકટર હતા તે બોલ્યા “તું ક્યાં ગયો હતો.” તારા કપડાં તદ્દન ફાટી ગયાં છે.

૨. અબદુલે કહ્યું “અરે,” શહેરમાં પહેલું કાણુ આવે છે તે જોવાને સારૂં હું મારા મિત્ર શિવનાથ જેડે શરત બક્યો હતો અને અમે એક ખેતરમાં થઇને ટૂંકો રસ્તો લીધો કે જે (ખેતર) માં કાંટાવાળા ધણુ છોડવાઓ હતા અને તેથી મેં મારાં કપડાં ફાડ્યાં.”

૩. તેના બાપે કહ્યું “વારૂ, જે તેં કપડાં ન પહેર્યા હોત તો તે તારી ચામડી ખરાબ રીતે ચીરી નાંખી હોત.” અબદુલે પૂછ્યું “બાપા તેટલા માટે આપણે કપડાં પહેરીએ છીએ ? હું ધારતો હતો કે આપણે આપણી જાતને ગરમ રાખવા સારૂં કપડાં પહેરીએ છીએ.”

૪. તેના બાપે કહ્યું “તે ખોટું છે.” જે કે તેઓ આપણને તેવા રાખે છે, પરંતુ કપડાં આપણને ગરમ કરતા નથી. લોકો કહે છે કે કપડાં ગરમ છે કારણકે તે શરીરની કુદરતી ગરમીને ચાલી જવા દેતાં નથી. હું તને તદ્દન સહેલાઈથી બતાવી શકું છું કે કપડાં આપણને માત્ર ગરમ રાખી શકે છે.

૫. ડાક્ટરે બે ઉષ્ણતામાપક યંત્રો (Thermometer) લીધાં અને તેમને ઉકળતા પાણીમાં મુક્યાં. થોડી વારમાં તેણે તેમને બહાર કાઢ્યાં, અને દરેકમાં ન્યાંમુઘી પાસે ચઢેલો તે બિંદુ ધ્યાનમાં રાખવા કહ્યું. પછી તેણે એકને ઢિનના કપડામાં (ફલાલીન) લપેટી દીધું અને બીજું ખુલ્લું રાખ્યું. દશ મીનીટ પછી તેણે તેમને ફરીથી તપાસ્યાં અને અબદુલને બતાવ્યું કે જે હવામાં ખુલ્લું મુકવામાં આવેલું તેમાં જે ઢોકેલું હતું તેના કરતાં પાસે ધણી ડીઝી નીચે ઉતરેલો હતો.

૬. ડાક્ટરે કહ્યું “હવે તું સમજી શકે કે ગરમ કપડાંએ ગરમીને જલદીથી ચાલી જતી અટકાવી. તેજ પ્રમાણે આપણાં કપડાંએ આપણે માટે કરે છે. તે આપણા શરીરની કુદરતી ગરમીને હવામાં ધણી જલદીથી ચાલી જતી અટકાવે છે. કપડાં ગરમી રાખે છે એટલુંજ નહીં પરંતુ ન્યારે આપણે સૂર્યના પ્રકાશમાં બહાર જઈએ છીએ ત્યારે ચામડીથી સૂર્યના તાપને દૂર રાખે છે.

૭. અબદુલે પૂછ્યું “આપણાં કપડાંને માટે કયું કપડું સૌથી ઉત્તમ વાપરવા જેવું છે ?” ડાક્ટરે જવાબ આપ્યો “ગરમ કપડું સૌથી વધારે ઉપયોગી અને તંદુરસ્ત કપડું છે. તમે ન્યારે કોઈ રમત ખૂબ રમ્યા હો ત્યારે ત્યારે તમારા શરીરમાં ખૂબ પરસેવો થાય છે. આ પરસેવો સુકાઈ જાય છે, અથવા આપણે કહીએ છીએ તે પ્રમાણે તે વરાળ થઈ ઉડી જાય છે. ન્યારે તે ઉડી જાય છે ત્યારે તમારું શરીર ઠંડું થાય છે. જો તે ધણો જલદી ઉડી જાય છે તો તમારું શરીર ધણું ઠંડું થાય છે. અને તમે કદાચ માંદા પડો.

૮. હવે જો તમે ગરમ કપડાં પહેરો તો, પરસેવો ચુસી લેવામાં આવે છે. અથવા કપડાની અંદરની બાજુથી ચુસી લેવામાં આવે છે, અને પછી બીજા ભાગ (સપાટી) પરથી પસાર થાય છે અને ઉડી જાય છે (તેની વરાળ થઈ ઉડી જાય છે). જો તમે ચામડીની

લગોલગ સુતરાઉ અથવા શણું કપડું પહેરે તો આ (પ્રમાણે) બનતું નથી; અને કપડાં તદ્દન બીનાં થઈ જાય છે. અને જો તમે તમારા ખુલા શરીરને બીના કપડાથી લપેટો તો શું થાય છે તે તું જાણે છે.

૯. અબદુલે કહ્યું “હા, મને શરદી થાય.” ડાક્ટરે કહ્યું “તદ્દન ખરૂં, અને પરસેવાથી બીનું થયેલું સુતરાઉ ખમીશ ચામડીની લગોલગ પહેરવાથી પણ તમને શરદી થશે.

૧૦. ઠંડી હવામાં દરેક માણસે જાડા ઉનનાં કપડાં ચામડીની લગોલગ પહેરવાં જોઈએ. ગરમ હવામાં કપડાં હલકાં (આછાં) અને પાતળાં હોવાં જોઈએ. ત્યારે પણ ચામડીની લગોલગ આછું ગરમ ગરમ કપડું પહેરવું વધારે સલામતીવાળું છે. જો સુતરાઉ કપડું પહેર્યું હોય તો, તે ટવીલનું (સળીવાળું કપડું) બનાવેલું હોવું જોઈએ. આ કપડું સુતરમાંથી એવી રીતે બનાવવામાં આવે છે જો કે તે ઉન જેટલું ગરમ નથી છતાં ઉનની માફક તે બીનાશ ચુસી લે છે. ગરમ હવાને માટે રેશમના કપડાં પણ સારાં છે પરંતુ તે ઘણું કીમતી છે.

“હિંદુસ્તાનના કેટલાક ભાગમાં, ત્યાં કદી પણ વધારે ઠંડી પડતી નથી, ત્યાં બહુ ઓછાં કપડાં પહેરવામાં આવે છે. આ તદ્દન આરોગ્યકારી રિવાજ છે કારણ કે ચામડીમાંની બીનાશ જલદી ઉઠી જાય છે.

૧૧. કપડાં ખરીદતી વખતે દરેક માણસે વિચારવા જેવી કેટલીક વસ્તુઓ અહિંયાં (કહેલી) છે.

“પ્રથમ, કપડું એવું હોવું જોઈએ કે શરીરના બધા ભાગને સરખી રીતે ગરમ રાખે.

“બીજું, તે જલદીથી ગરમી ચુસી લે એવું હોવું જોઈએ.

“ત્રીજું, તેનું વજન શરીરપર સરખી રીતે ફેલાયલું હોવું જોઈએ.

“ચોથું, તે સખત ન હોવું જોઈએ.”

પાંડ રૂઢ માઃ
રાજકુમાર અને સિંહો.

૧. ઘણા વર્ષ પર ઈરાનમાં અઝગુડ નામનો એક યુવાન રાજકુમાર રહેતો હતો. તે હોશિયાર અને ભલો અને દયાળુ હતો, પરંતુ તેનામાં એક એક મોટી ખોડ હતી. તે ખીકણ (આયલો) હતો.

૨. ન્યારે તે લગભગ વીસ વર્ષનો હતો ત્યારે તેના પિતા મરણ પામ્યા અને તેનો રાન્યાભિષેક કરવાનો હતો. પરંતુ તે દેશમાં એક જુનો રિવાજ હતો, કે કોઈપણ માણસનો રાન્યાભિષેક થાય તે પહેલાં, તેણે એક મોટા સિંહ જેડે લડવું જોઈએ કે જેને મહેલમાં એક પાંજરામાં રાખવામાં આવ્યો હતો.

૩. ન્યારે વજરે અઝગુડને આ કહ્યું ત્યારે, તેને એટલી બધી ખીક લાગી કે તેણે નાસી જવાનો નિશ્ચય કર્યો. તેજ રાત્રે છાનો માનો તે તેની પથારીમાંથી ઉઠ્યો, જલદીથી કપડાં પહેર્યાં, તેના ઘોડાપર સ્વાર થયો, અને શહેરને છોડી રીધું.

૪. તેણે ત્રણ દિવસ મુસાફરી કરી ત્યાર પછી, તે ગાઢા જંગલ-વાળા એક દેશમાં આવ્યો. ત્યાં આગળ, પોતાની વાંસળી વગાડતા એક જુવાન માણસથી સંભાળ રખાતાં ઘણાં ઘેટાં તેણે જોયાં. યુવાન રાજકુમારે તેને અભિનંદન આપ્યું, અને તેને વાંસળી વગાડવા આજીજી કરી, કારણકે પહેલાં કદીપણ તેની જીંદગીમાં તેણે આવું મધુર સંગીત સાંભળ્યું ન હતું.

૫. તે યુવાન માણસે અઝગુડને કહ્યું કે ઑકસસ નામના એક પૈસાદાર ખેડૂતનો તે ગુલામ હતો, અને ખેડૂતને ઘેરે તેને લઈ જવાને, માટે તેણે કહ્યું. કે જે ઘર ઘણે દૂર ન હતું. રાજકુમાર આરામ લેવાને માટે ખુશી થયો, અને પોતાના ભોમીયા (માર્ગદર્શક) જેડે ઑકસસને ઘેર ગયો જેણે તેને અંતઃકરણપૂર્વક આવકાર આવ્યો. ખાવાનું અને પીવાનું તેના આગળ મુકવામાં

આવ્યું. પછી, પોતાની જરૂરીઆતોને સંતોષ આપ્યા પછી, તે કેવી રીતે ત્યાં આવ્યો તે ખેડૂતને કહેવા લાગ્યો.

૬. હું કેાણુ છું અને અહીં આવવામાં મારો શો ઉદ્દેશ છે તે વિષે તમને આશ્ચર્ય થાય તેમાં કાંઈ શંકા નથી. હું એક રાજકુમાર છું કે જેને વિપત્તિઓએ ઘેરથી બહાર હાંકી મુક્યો છે. જે હું તમને મારું નામ ન કહું તો મને માફ કરશો. તે ગુપ્ત છે જે મારે મારા મનમાં રાખવું જોઈએ. જે તમે મને રહેવાદો તો આ સુંદર જગ્યાએ રહેવાનું મને મન છે. મારી પાસે પુષ્કળ દ્રવ્ય છે અને તે માયાળાપણાને માટે હું તમને સારો બદલો આપીશ.”

૭. એકસસે કહ્યું, “ત્યાં સુધી તમારી ઈચ્છા હોય ત્યાંસુધી જે તમે અહીંઆં રહેશો તો હું ઘણો ખુશ થઈશ, પરંતુ તમારે મને બદલો આપવાનો કાંઈપણ વિચાર કરવો (જોઈએ) નહીં.” પછી તેના ગુલામ તરફ ફરીને તેણે કહ્યું, “ઈઝીલીસ, રાજકુમારને આપણા કુવારાઓ, અને ઘોઘો, અને આપણા ખડકો અને ખીણો બતાવો, કારણકે હું બાણુ છું (જોઈ શકું છું) કે તે એક સુંદર દેખાવના શોખીન માણસ છે.”

તેથી ઈઝીલીસે તેની વાંસળી લીધી અને રાજકુમારને રૂંડે બહાર ગયો. કેટલોક સુંદર સ્થિતિના દેખાવમાં ચાલ્યા પછી, એક છાંયડાવાળી ખીણમાં એક ખડકપર આરામ લેવાને તેઓ બેસ્યા. તે ગુલામ વાંસળી વગાડવા લાગ્યો અને તે રમણીય સ્થાનમાં પોતાનો બધો સમય ગાળવો કેટલો બધો આનંદદાયક હોય એમ વિચાર કરવા લાગ્યો. પરંતુ પોતાના પગપર એકદમ ઉભા થઈને ગુલામે કહ્યું, “આપણે માટે જવાનો વખત થયો છે.”

૮. રાજકુમારે પુછ્યું, “આ સુંદર સ્થાનને આપણે શા માટે આટલું બધું જલદી છોડી દેવું જોઈએ?” ઈઝીલીસે જવાબ આપ્યો, “કારણકે અહીંઆં ઘણા સિંહો છે, અને સુર્યાસ્ત વખતે તેઓ તેમની ગુફામાંથી બહાર આવે છે. માટે વહેલા ઘેર જવું એ સારું છે. એક વખત મને મોડું થયું અને મને શું થયું તે જાણ્યો!!

૧૦. તે બોલ્યો ત્યારે, તેણે તેની બાંધ લપેટી, અને તેના હાથપર મોટો ધા બતાવ્યો. અઝગુડ ફિક્કો થઈ ગયો. ન્યારે તે ઘેર પહોંચ્યો ત્યારે, તેણે ઑકસસને કહ્યું કે તેણે તેનો વિચાર ફેરવી નાંખ્યો હતો, અને હવે આગળ ઘોડાપર જવાનો ધરિદો રાખતો હતો. તેથી તેણે ઑકસસને આભાર માન્યો, અને તેની રજ લઇને, અને તેનો ઘોડો તેને જોડ્યો જલદી લઈ જઈ શકે એટલો જલદી તે ઘોડો કુદાવતો ચાલ્યો ગયો.

પાઠ ૨૩ મો. રાજકુમાર અને સિંહો ભાગ બીજો.

૧. ફરીથી રાજકુમારે ત્રણ દિવસ સુધી મુસાફરી કરી. પછી તે એક મોટા રણ આગળ આવ્યો કે જેની મધ્યમાં તેણે આરબની એક છાવણી જોઈ. આભાર દર્શાવતો તે કાળા તંબુ તરફ ગયો કારણકે તે અને તેનો ઘોડો બંને થાકી ગયા હતા અને ભૂખ્યા થયા હતા.

૨. શેખે તેને માયાળુ રીતે આવકાર આપ્યો, જે પ્રમાણે તેણે ઑકસસને કહ્યું હતું તે પ્રમાણે અઝગુડે તેને શા માટે તે મુસાફરી કરતો હતો તે કહ્યું, અને ઘોડો વખત સુધી તેને આરબ લોકોની જોડે રહેવા દેવામાં આવે એમ કહ્યું. (રજ માગી); શેખે તેને કહ્યું કે તે તેમ કરે, અને શિકાર કરવાને માટે તેને તેનો કિતમ ઘોડો આપ્યો.

૩. શિકારમાં રાજકુમારે એવું સાફ કર્યું, કે શેખે વિચાર કર્યો કે તે સરસ લડવૈયો બનશે, અને તેથી તેના લડવૈયાઓની ટૂંકડીમાં સામેલ થવા તેને કહ્યું.

૪. તેણે કહ્યું “પરંતુ, તમને તેમનામાં સામેલ થાઓ તે પહેલાં, તમારે તમારી બહાદુરાર્ધની કાંઈ સાબીતી આપવી જોઈએ, કે જેથી કરીને તેઓ તમારા પર વિશ્વાસ રાખી શકે. દક્ષિણમાં ઘોડેક માઈલ દૂર, ટેકરીઓની એક હાર આવેલી છે કે જેમાં ત્રણ

સિંહો રહે છે. તેથી સવારમાં વહેલા, તમારા ઘોડાપર બેસીને, તમારી તલવાર અને લાલા સાર્થે સજ્જ થઇને, જાઓ. આમાંના એક સિંહને મારી નાંખજો અને તેની ચામડી અહીં લાવજો. ત્યારે હમે જાણીશું કે લડાઈના દિવસે હમે તમારાપર આધાર રાખી શકીશું.

૫. હવે જ્યારે અઝગુડે આ સાંભળ્યું ત્યારે, તેજ રાતે પોતાના ઘોડાપર સ્વાર થવાનો નિશ્ચય કર્યો, પરંતુ જ્યાં સિંહો હતા તે ટેકરીઓ આગળ નહિં જવાનો નિશ્ચય કર્યો. રાત પડી ત્યારે તે સામેની દિશામાં નીકળી પડ્યો, અને બીજો દિવસે સાંજે, તે પોતે એક સુંદર દેશમાં આવી પુગ્યો.

૬. થોડીવારમાં તે એક સુંદર મહેલ આગળ આવી પુગ્યો, કે જેના દિવાનખાનામાં અમીર અને તેની સુનેરી વાળવાળી પુત્રી પેરિઅન બેઠેલાં હતાં. રાજકુમારને માયાળુ રીતે આવકાર આપવામાં આવ્યો, અને તેની મરજી હોય ત્યાં સુધી તેને રહેવા માટે નિમંત્રણ કર્યું. કેટલાક મિત્રો તેને મળવાને આવવાના હતા ત્યાં જવાને તૈયારી કરવાને તે અમીરે પોતાના મહેમાનની રજા લીધી.

૭. રાજકુમારીએ અઝગુડને મહેલના ઘણા ઓરડાઓ બતાવ્યા. તે સોનાથી અને કીમતી હીરાઓ (પત્થરો)થી ભભકામય શણ-ગારવામાં આવ્યા હતા, અને બારીઓ જાત જાતના રંગના કાચની હતી.

૮. તે દિવસે સાંજે મહેલના દરેક ઓરડામાં દિવા કરવામાં આવ્યા હતા, અને મહેમાનોની એક મોટી અને આનંદી ટોળી ત્યાં એકઠી થઈ હતી. રાજકુમારે પેરિઅનને વીણા વગાડવા કહ્યું, અને જ્યારે તેણીએ તેમ કર્યું ત્યારે, એક મોટા અવાજથી તે ચમક્યો. તેણે પૂછ્યું કે તે શું હતું (હોઈ શકે). હાસ્ય સાથે તેણીએ જવાબ આપ્યો. “અરે, તે તો અમારો કાળો ચોકીદાર, બુલક (બોલક) બગાસુ ખાય છે.” અઝગુડે કહ્યું, તેનાં ફેફસાં કેટલાં મોટાં હોવાં જોઈએ મેં પહેલાં કદી પણ આવું મોટું બગાસું સાંભળ્યું નથી.

૯. બીજાં મહેમાનો ચાલ્યા ગયા પછી પેરિબન સુધી ગઈ અને
ગયા પછી અમીર અને રાજકુમાર કેટલોક વખત સાથે વાતચીત કરી.
વખત જતાં તેઓએ પણ ધાર્યું કે સુધી જવાનો વખત થયો હતો.
આરસપહાણના બનાવેલા મોટા દાદરના પગથીયા આગળ તેઓ આવ્યા
ત્યારે ઉંચે જોઈને, સાથી ઉંચા (ઉપરના) પગથીયા પર એક મોટા
કાળા સિંહને સુતેલો જોઈ તે ઘણો બીધો. (ગભરાઈ ગયો.)

૧૦. તેણે કહ્યું “ પેલું શું છે ?” અમીરે કહ્યું “એ અમારો
રખેવાળ (ચોકીદાર) બુલક છે” તે કેળવાયેલો સિંહ છે અને જો તમે
તેનાથી બીજો નહીં તો તે તમને ઈજા કરશે નહીં. ત્યારે કાંઈ
માણસ તેનાથી બીજો છે ત્યારે તે જાણે છે, અને પછી ઘણો વિકાળ
થાય છે. “રાજકુમાર બોલી ઉઠ્યો” મને તેની બહુ બીક લાગે છે.
“અને અઝગુડ પગથીયાં પર ગયો નહીં, પરંતુ જે ઓરડો તેણે
છોડ્યો હતો તે ઓરડામાં ત્યાં આગળ કોચપર સુવા સાડ પાછો ગયો.

૧૧. અમીરે તેને છોડી દીધો, (તેની રજા લીધી) ત્યાર પછી,
સંભાળ પૂર્વક અઝગુડે આરણું બંધ કરી દીધું અને બારીઓ સખત
બંધ કરી દીધી, પછી તે સુઈ ગયો પરંતુ તે ઉઘી શક્યો નહીં. તે
સિંહને આમતેમ દરતો સાંભળી શક્યો. એક વખત જનાવર આરણા
આગળ આવ્યું, અને ભયંકર ગર્જના કરીને તેના આગલા પંજા
વડે તેની સામે કુદકો માર્યો.

૧૨. બિચારા રાજકુમારને ખાત્રી લાગી કે આરણું તુટીને
ઉઘડી જશે અને તેને મારી નાંખવામાં આવશે. છતાં પણ, કાંઈ
વધારે થયું નહીં. થોડીક મીનીટમાં ‘બુલક’ ઉપર ચાલ્યો ગયો,
અને તે રીતે ફરીથી નીચે આવ્યો નહીં.

૧૩. અઝગુડ વિચાર કરતો સુઈ રહ્યો. તે સ્પષ્ટ હતું કે જે
ભયની તેને એટલી બધી બીક લાગતી હતી તે ભયમાંથી નાસી
જવામાં, તેણે વસ્તુઓ સહેલી બનાવી નહતી. દરેક ઠેકાણે સિંહો

હતા. તેથી હવે જરાપણ વધુ વખત તેની ફરજનો ત્યાગ નહીં કરવાનો પરંતુ ઘેર પાછા જવાનો, અને જુના રિવાજ પ્રમાણે તેણે જે કરવું જોઈએ તે કરવાનો નિશ્ચય કર્યો.

પાઠ ૨૪ મો. રાજકુમાર અને સિંહો-ભાગ ત્રીજો.

૧. સવારમાં રાજકુમારે અમીરને બધું સત્ય કહ્યું. તે માયાળુ ધરડા માણસે તેને કહ્યું કે પોતાની ફરજ બજાવવા તરફ પાછા વળવું એ કામ કરવું ખરું હતું, અને તેને પોતાનો આશીર્વાદ આપ્યો. પરંતુ અઝગુડે સુંદર રાજકુમારી (બાળા) પેરિઅન વિષે કાંઈ જોયું નહીં.

૨. પછી તે અરબની છાવણી તરફ પાછો ઘોડે બેસીને ગયો, અને શેખ આગળ બધું કષ્ટ કર્યું જે ઘોડો તેણે પાછળ મુક્યો હતો તે ઘોડા વિષે પણ તેણે પૂછપરછ કરી (ખબર કાઢી) અને તેને કહેવામાં આવ્યું કે જો તે ત્યાં રહેવા દરકાર કરતો હોય તો તે ઘોડો તેનો થાય. શેખે કહ્યું “પરંતુ તમને અટકાવવા એ ખોટું થાય. તમારે ઘેર પાછા જાઓ અને મરદની માફક તમારી ફરજ બજાવો.

૩. પછી ત્યારપછી અઝગુડે ઑકસસની મુલાકાત લીધી અને તેને પણ તેણે આખી વાર્તા કહી. તેણે તેની બૂલો કસુલ કરી, અને તેના મિત્રને તેના ઈરાદાથી વાકેફ કર્યો. ઑકસસે કહ્યું “જાઓ, અને સફળ થાઓ (નિવડો) “રાજકુમારે કહ્યું “હું તમારી રજા લઉં છું, અને ઈસડ્રીલ પાસેથી મારે બદલે રજા લેજો. તેને કહેજો કે હું કોઈ દિવસ પાછા આવવાની અને સિંહો હોવા છતાં પણ તેનું મધુરું સંગીત સાંભળવાની આશા રાખું છું.

૪. પછી રાજકુમાર સીધો ઘેર ગયો, અને વઝીરને કહ્યું કે તે સિંહની જોડે લડશે. તેનો રાજકુમાર પાછો આવવાથી તે ધરડા માણસને હર્ષનાં આંસુ આવ્યાં, અને એક અદવાડીયામાં દંદ યુદ્ધ થવાની તૈયારી કરી.

૫. જ્યારે વખત થયો, અને રાજકુમાર અખાડામાં દાખલ થયો, ત્યારે સિંહે મોટી ગર્જના કરી અને વિકરાળ ચહેરે (વિકરાળ દેખાતો) તેની પાસે ધીમે ધીમે આવ્યો. તેણે સિંહની સામે સીધી નજરે જોયું, અને હાથમાં લાલા સાથે આગળ ધસ્યો. અણુધારી રીતે સિંહે આગળ તરાપ મારી, અને બીજી ગર્જના સાથે બરાબર રાજકુમારના માથાપર કુદકો માર્યો. પછી તે તેના તરફ દોડી ગયો, અને પ્રેમની દરેક નીશાનીથી તેનો હાથ ચાટવા લાગ્યો.

૬. વજીરે રાજકુમારને કહ્યું કે તે જીત્યો હતો, અને તેને અખાડો છોડી દેવા ફરમાવ્યું. કુતરાની માફક સિંહ તેની પાછળ પાછળ ગયો. ઘરડા વજીરે કહ્યું “તમે હવે જોઇ શકો છો તે પ્રમાણે સિંહ પાળેલો (વશ કરેલો) સિંહ છે; પરંતુ તમે આ જાણુતા ન હતા તેથી, તમારી તૈયારીથી તમારી કિંમત સિદ્ધ કરી છે. હવે બધા જાણુશે કે તમે તમારા બહાદુર પૂર્વજોની ગાદીપર બેસવાને લાયક છો.

૭. બે માણસો—એક ઘરડો અને બીજો જુવાન—આગળ આવ્યા. તે ઑકસસ અને ઇઝડીલ હતા. ઑકસસે કહ્યું, “રાજકુમાર આજનો સુખી દિવસ યાદ રાખવાને સારૂ મને તમને ભેટ આપવા દો.” તેમ કહીને તેણે તેના ગુલામ ઇઝડીલને આગળ કયો.

૮. રાજકુમારે કહ્યું, હું અંતઃકરણપૂર્વક તમારો આભાર માનું છું.” તેણે ઇઝડીલને કહ્યું, તું હવેથી જરા વધુ સમય માટે પણ ગુલામ નથી. આ ક્ષણથી તું મુક્ત છે. તું મારો મિત્ર થશે, અને વાંસળી વગાડવામાં તારી હોંશિયારીથી તું મને ખૂશ કરશે.

૯. તરતજ બીજું નાનું ટોળું દેખાયું. તે જે જલદ ઘોડાને અઝગુડ ચાલવા લાગ્યો હતો તે ઘોડા સાથે તેના કેટલાક આરબો અને શેખનું બનેલું હતું. શેખે કહ્યું, “અઝગુડ, હું તમને અભિનંદન આપું છું અને આ ઘોડો સ્વીકારવાને વિનંતી કરું છું.” રાજકુમારે આભાર માન્યો અને શેખને ભેટયો; ઇઝડીલ ઘોડાને દોરી લઈ ગયો કે જેનાં સાથી વખાણુ કરવામાં આવ્યાં

૧૦. પછી ઘણા અનુમાયીઓ સાથે અમીર આગળ આવ્યો. તેણે કહ્યું, રાજકુમાર, હું તમારે માટે કાંઈ બેટ લાવ્યો નથી, પરંતુ હું અને માઈ સર્વસ્વ તમારાં છીએ. રાજકુમારે કહ્યું, “ઉમદા અમીર, હું તમને જોઈને ઘણો ખુશી થયો છું. તમારી સુંદર પુત્રી કેમ છે? જેવો મારો રાન્યાભિષેક થાય કે તરતજ તેણીને મારી પત્ની તરીકે આપવા સાઈ તમને વિનંતી કરવા તમારે મહેલ આવવાની હું ઇચ્છા રાખું છું.”

૧૧. અમીરે કહ્યું ‘તેની કાંઈ જરૂર નથી. મારી સાથે ચાલો’ તે જીવાન માણસને સફેદ ઘોડા પર બેઠેલી ધુરખાવાળી એક સ્ત્રી પાસે લઇ ગયો. તે પેરિઅન હતી પછી તેઓ બધાં મહેલમાં ગયા.

૧૨. ન્યારે તે જતો હતો ત્યારે રાજકુમારે વિચાર કર્યો “ન્યારે હું ફરજથી દૂર નાસતો હતો ત્યારે, દરેક વસ્તુ અગડી જતી હતી; હવે ન્યારે મેં મારી ફરજ બજાવી છે ત્યારે મને જે જોઈએ તે દરેક વસ્તુ મને આપવામાં આવી છે.”

૧૩. રાજકુમારનો રાન્યાભિષેક કરવામાં આવ્યો અને તેજ પેરિઅન જોડે તેના લગ્ન કરવામાં આવ્યાં. તેણે ઘણા વખત સુધી અને સુખથી રાન્ય કર્યું. રાજનના હુકમની બીજાઓને વાંચવા માટે તે વાર્તા નોંધવામાં આવી; અને તેના મહેલના બારણા પર સુનેરી અક્ષરે આ શબ્દો લખેલા હતા. “સિંહથી કદી નાસી જાઓ નહીં.”

૨૫. મેંગો શિવનાથ.

૧. શિવનાથ એક ગરીબ ધરડો માણસ હતો કે જે તદ્દન એકલો રહેતો હતો. તેણે મનમાં વિચાર કર્યો, “મને દુનિયામાં કાંઈ બહુ કરવાનું ગમે છે; પરંતુ હું કેવી રીતે કરી શકું? હું ધરડો છું, જરા પણ હોશિયાર નથી, અને મારી પાસે ઘણો થોડો પૈસો છે.

૨. એક દિવસ, ન્યારે તે વિચાર કરતો હતો ત્યારે તે બોલ્યો “હું શું કરીશ તે હું જાણું છું.” પરંતુ તેણે શેનો વિચાર કર્યો હતો

તે તેણે કોઈને કહ્યું નહીં. પૈસા મેળવવાને માટે તેણે તો માત્ર હંમેશ કરતાં વધારે સખત કામ કરવા માંડ્યું.

૩. પૈસાવડે તેણે કેરીઓ ખરીદી. ન્યારે તે તેમને ખાતો ત્યારે તે બંધી (ગોટલી) છાલ બચાવતો (રાખી મુકતો) અને તેને એક કાચળામાં બાંધી દતો, કે જે કાચળો તેની ઝુંપડીની દિવાલ પરના એક ખીલા પર તે લટકાવતો.

૪. એક દિવસે સવારમાં વહેલાં તેણે કાચળો અને એક મજબુત લાકડી લીધાં, અને દેશમાં દૂર ચાલ્યો ગયો તે બોલ્યો “અહીંનાં સારી જગ્યા છે,” અને તેની લાકડીવડે જમીનમાં એક કાણું પાડી, તેણે કેરીની છાલ (ગોટલાં) રોપી.

૫. તે બોલ્યો “નાની છાલ, પ્રણામ. ન્યારે તમારા ગરમ બિજાનામાં સુવાનો તમને કંટાળો આવે ત્યારે ઉપર આવજો અને દુનિયાને જોજો. જે તમે ઉગ્યા કરશે તો કોઈ દિવસ તમે મોટાં કેરીનાં ઝાડ થશો.

૬. તે દિવસે તેણે કેરીની ધણી છાલો ગોટલાં રોપી, અને કાચળો ખાલી થઈ ગયો ત્યાં સુધી બીજે દિવસે પણ તેણે છાલો રોપી. પછી તે પોતાના કામપર ગયો. અને વધારે પૈસા પેદા કર્યા. એક વખત ફરીથી ન્યારે કેરીની રૂપ આવી ત્યારે, તેણે વધારે કેરી ખરીદી, અને ન્યારે તેનો કાચળો છાલથી ભરાઈ ગયો ત્યારે તે તેની મુસાફરી માંડ ફરીથી નીકળ્યો.

૭ ન્યારે તે દેશમાં ફરવા (જવા) લાગ્યો ત્યારે લોકો તેને ઓળખવા લાગ્યા. છોકરાઓ તેના જુના કાચળામાં ડોકીયું કરતા અને ન્યારે તેઓ તેને છાત્ર રોપતો જોતા ત્યારે તેઓ હસતા.

૮. તેઓ કહેતા “તે તમને કાંઈ ફાયદો કરશે નહીં. ઝાડ ઉગતાં ધણું વર્ષો થાય છે. તેમને સારાં ફળ આવશે તે પહેલાં તમે મરી જશો.”

૯. ધરડો શિવનાથ પણ હસતો. તે કહેતો “હા, પરંતુ ખીજ ફળ ખાય તે પહેલાં કોઈએ છાલ રોપવી જોઈએ.”

૧૦. જુદા જુદા ગામમાં તે ઘણી વખત રહેતો અને છોકરાં-ઓને આનંદી વાર્તા કહેતો. દરેક જણને તેનો શોખ લાગતો (દરેક જણને તેની માયા લાગતી), અને તે ન્યારે જતો ત્યારે તેઓ કહેતા.” પ્રણામ, ફરી પધારજો, વહાલા ધરડા મેંગો શિવનાથ.”

૧૧. આ પ્રમાણે વર્ષો વહી ગયાં અને આખરે તે ધરડો માણસ મરી ગયો. ન્યારે તેણે તેની આંખો મીચી ત્યારે તે બોલ્યો “હું ધાંડું કે મેં થોડુંક ભણું કયું છે.”

૧૨. તે દેશમાં આજે તમે ઘણાં ઘણાં કેરીનાં ઝાડો જોશો. ત્યાં આગળ એટલાં બધાં ઝાડ શા માટે છે એમ જો તમે કોઈને પૂછશો તો તે કહેશે, “ઓ, ઘણા વર્ષ અગાઉ ધરડા મેંગો શિવનાથે તેમને રોપ્યાં હતાં.” અને પછી તે તમને વાર્તા કહેશે.

પાઠ ૨૬ મો. અયુહુસેનની વાર્તા-ભાગ ૧.

૧. બગદાદમાં એક વેપારી હતો કે જે ખલીફા હારૂન અલ રસીદના રાજ્યમાં રહેતો હતો. તેને અયુહુસેન નામે એક છોકરો હતો. આ વેપારી મરણ પામ્યો અને તેની બધી દોલત તેના છોકરા માટે મુકી ગયો. અયુહુસેને તેની દોલતના બે સરખા ભાગ કર્યા. એક ભાગ તેણે સંભાળ પૂર્વક ઉંચો મૂક્યો, અને ખીજો ભાગ તેજ મિત્રો જોડે ઉજાણી કરવામાં તેણે વાપર્યો.

૨. તેના મિત્રો યુવાન માણસો હતા પરંતુ તેઓ ઘણા સારા મિત્રો ન હતા. કારણકે ન્યારે તેણે તેમને કંઈ કે તેનો બધો પૈસો વપરાઈ ગયો હતો ત્યારે, તેઓમાંના એકે પણ તેની સંભાળ લીધી નહીં; એકે પણ તેને મદદ કરવાને કંઈ નહીં. તેથી ઘણા દિવસો અંતઃકરણથી તે તેની મા પાસે ગયો, અને તેણીને તેના મિત્રોની અવધૂપાની (ગેરમહેરબાનીની) વાત કરી.

૩. પરંતુ તેણીએ કહ્યું “ઓ અણ્ણસેન, આ બધા જૂઠા (ખોટા) મીત્રાની રીત છે. જ્યાં સુધી તમે પૈસાદાર હો છો ત્યાં સુધી તેઓ તમને ચાહે છે. જ્યારે તમે બધું ખરચી નાંખ્યું હોય છે ત્યારે તેઓને તમારી જરૂર હોતી નથી.”

૪. તેણે કહ્યું, “હું આવા ખોટા મીત્રાને ઓળખી શકીશ નહીં. લવિષ્યમાં હું માત્ર અન્નણ્યા માણસનો મીત્ર થઈશ; અને એક રાતને માટેજ હું તેનો મીત્ર થઈશ પછી બીજે દિવસે સવારે તેણે ચાહ્યા જવું જોઈશ, અને ત્યારપછી કદીપણ હું એને જોઈશ નહીં (મળીશ નહીં.)

૫ તેથી દરેક રાત્ર અણ્ણસેન બહાર જતો અને પૂલ પર બેસતો. જ્યારે કોઈ અન્નણ્યો માણસ તેની જોડે ઉગ્મણી કરવા સારૂ આમંત્રણ કરતો. પછી તે તેને તેને ઘેર લઈ જતો, અને તે રાતે તેની જોડે ખાતો અને પીતો. સવારમાં તે તેને સલામ કરતો નહીં.

૬. આ તેણે એક વર્ષ સુધી કર્યું. એક દિવસ હંમેશની માફક તે પૂલપર બેઠેલો હતો ત્યારે, છુપા વેશમાં ખલીફ દારૂન અલ્લરશીદ અને તેના કેટલાક નોકરો તેની પાસે થઈને ગયા. કેટલેક અંશે આનંદને માટે અને કેટલેક અંશે કોઈને પીડા થાય છે કે નહીં (દુઃખ દેવામાં આવે છે કે નહીં) તે જોવાને સારૂ શહેરમાં છુપા વેશે ફરવાનો ખલીફનો રિવાજ હતો. અણ્ણસેને ખલીફને અટકાવ્યો. તેણે કહ્યું “તમને વાળુ કરવું ગમશે?” ખલીફએ કહ્યું “હા, અમને તમારે ઘેર લઈ જાઓ. પરંતુ અણ્ણસેનને ખબર ન હતી કે તે તે ખલીફો હતો.

૭. જ્યારે ખલીફો અણ્ણસેનને ઘેર આવી પહોંચ્યો ત્યારે, તેને એક ઘણા સુંદર ઓરડામાં લઈ જવામાં આવ્યો. અણ્ણસેને એક ગુલામડીને ગાવાનો હુકમ કર્યો. તેના ગાવાથી ખલીફો ઘણો ખુશ થયો. પછી તેણે અણ્ણસેનને કહ્યું ઓ જીવાન માણસ ! તું કાણુ

છે ? મને તારી વાર્તા કહે કે જેથી મારા પ્રત્યેના તારા માયાળુ-પણનો હું બદલો વાળી શકું.”

૮. અણુહસેન હસ્યો અને બોલ્યો “ઓ સાહેબ, તમે મને કદી કદી મળશો નહીં.” ખલીફાએ કહ્યું “શા માટે નહીં ? મને તારી વાર્તા કહે.”

તેથી અણુહસેને તેને તેની વાર્તા કહી. ન્યારે ખલીફાએ તે સાંભળી ત્યારે તે હસ્યો અને બોલ્યો, “ઓ મારા ભાઈ, તારી વિચિત્ર રીતભાતને માટે તારી પાસે બાહાનું (કારણ) છે.

૯. પછી નોકરો ઉત્તમ ખોરાક અને આનંદ આપે એવાં પીણાંઓ લાવ્યા. ન્યારે મધ્ય રાત્રી થઈ ત્યારે, ખલીફાએ તેના નિમંત્રણકારને કહ્યું “ઓ અણુહસેન, તારે તારે માટે કોઈપણ વસ્તુ કરાવવી છે ?” (કોઈપણ કામ કરાવવું છે).

૧૦. અણુહસેને કહ્યું “હા. થોડેક દૂર પાંચ માણસો રહે છે કે જેઓ મને ઘણો ધીક્કારે છે. ન્યારે ન્યારે તેઓ મારા ઘરમાંથી કોઈપણ સંગીત આવતું સાંભળે છે ત્યારે તેઓ મારી સામે વલીને ફરિયાદ કરે છે, અને મને ઘણો દંડ થાય છે. જે મારા હાથમાં સત્તા હોય તો હું તેમને ચાબકાના એકદળર ફટકાની શિક્ષા કરું.”

૧૧. ખલીફાએ જવાબ આપ્યો “ઈશ્વર તમને તમારી ઇચ્છા સફળ કરે. પછી ન્યારે અણુહસેને ખીજ બાળુએ જોયું ત્યારે, તેણે ખાલામાં ઉંઘ લાવનારો ભૂકો નાંખ્યો અને તે તેને આપ્યો. જેવો અણુએ તે પાંધો કે તરતજ, તે એકદમ ઉઘી ગયો. ખલીફાએ તેના નોકરોને બોલાવ્યા. તેણે કહ્યું “અણુહસેનને એક ખચ્ચરપર મુકો અને તેને મહેલમાં લઈ જાઓ. તેઓએ તે પ્રમાણે કર્યું અને અણુહસેન આખો વખત સુઈ રહ્યો.

૧૨. ન્યારે ખલીફા મહેલમાં પહોંચ્યો ત્યારે તેણે નોકર નામના તેના વજીરને અને તેના મુખ્ય ખીદમતગારોને બોલાવ્યા.

ખલીફાના કોચ પર સુતેલા અબુહુસેન તરફ આંગળી કરીને તેણે કહ્યું “સવારે તેને ખલીફા તરીકે સલામ કરજો, અને તમને જે કાંઈ કરવા ફરમાવે તે કરજો.” વળી તેણે તેની ગુલામડીઓને તે ખલીફા હોય તે પ્રમાણે અબુહુસેનની તહેનાતમાં રહેવા કહ્યું. પછી તે ખાનગી ઓરડામાં ગયો અને ઉંઘી ગયો.

અબુહુસેન લાગ-ખીજો.

સવારમાં અબુહુસેન ન્યારે જાગ્યો ત્યારે પોતાની જાતને એક સુંદર ઓરડામાં કીમતી પોસાકવાળા નોકરોથી વીટળાયલી જોઈને તેને આશ્ચર્ય થયું. તેણે કહ્યું “મને સ્વપ્ન આવતું હોવું જોઈએ, અથવા તો આ સ્વર્ગ હોવું જોઈએ. ફરીથી તેણે તેની આંખો બંધ કરી દીધી. પછી એક ગુલામે તેને કહ્યું “વફાદારના રાજા ઉઠવાનો વખત થયો છે.”

૨. અબુએ તેની આંગળી કરડી અને પીડાએ તેને ખતાવ્યું કે તે જાગતો હતો. પછી તેણે તેનું માથું ઉંચું કર્યું અને એક નોકરડીને બોલાવી. તેણીએ કહ્યું, “વફાદારના હે રાજા, (હું) તમારી સેવામાં હાજર છું. અબુહુસેને પ્રશ્ન “હું કોણ છું અને હું ક્યાં છું?”

૩. તેણીએ જવાબ આપ્યો “તમે વફાદારના રાજા છો અને તમે મહેલમાં તમારા કોચ પર બેઠેલા છો ?

અબુહુસેન વધારે અકળાયો (ગુંચવાયો) તેણે વિચાર કર્યો “હું ગાંડો થયો હઈશ, કદાચ ગઈ કાલનો મહેમાન જાદુગર હોવો જોઈએ અને તેણે મને ગાંડો બનાવ્યો છે.

૪. આ બધો વખત ન્યાં આગળ અબુહસન તેને જોઈ શકે નહીં તે જગ્યાએથી અલીફા જોતો હતો. અહુસેને મુખ્ય ખીલમ-તગાર તરફ જોયું અને તેને બોલાવ્યો. તે ખીલમતદાર આવ્યો અને ‘વફાદારના હે રાજા’ એમ કહીને તેને સલામ કરી.

૫. અબુહસને તેને કહ્યું “વફાદારનો રાજા કોણ છે ? ‘જવાબ મળ્યો, “તમે છો, મારા સાહેબ.” “અબુહસને કહ્યું તે ખોટું છે.”

પછી તેણે બીજાને બોલાવ્યો અને તેને કહ્યું, “મને કહે કે હું ખરે-ખર વફાદારનો રાજા છું?” જવાબ મળ્યો “હા” અણુએ કહ્યું “વાર, આ વિચિત્ર છે, એક રાતમાં હું વફાદારનો રાજા બન્યો છું. ગઈ કાલે હું અણુહસન હતો અને આજે હું વફાદારનો રાજા છું.”

૬. પછી નોકરોએ તેને ખલીફના ઝબ્લાઓ પહેરાવ્યા. છેવટે અણુહસન મનમા બોલ્યો, “ક્યાં તો હું ખરેખરી રીતે ખલીફ છું” અથવા તો આ સ્વપ્ન છે, પરંતુ આવું સ્વપ્ન કદી મને આવ્યું નથી. પછી વજીર ઓરડામાં આવ્યો અને તેની પાછળ કચેરીના મુખ્ય ઉમરાવો આવતા હતા. ન્યારે તેઓ દાખલ થયા ત્યારે તેઓ તેના આગળ નમ્યા, અને “વફાદારના રાજા” કહીને તેને બોલાવ્યો.

૭. આથી અણુહસન ઘણો ખુશ થયો. તેણે વજીરને બોલાવ્યો. તે બોલ્યો “અમુક મહોલ્લામાં એક ડોસી રહે છે કે જે અણુહસન નામના માણસની માતા છે. ત્યાં તરતજ જાઓ અને મારી સલામ સાથે તેણીને સોનાના સો સિક્કાઓ આપો. તે મહોલ્લામાં પાંચ ઘરડા માણસો પણ રહે છે કે જેઓએ ઘણી વખત અણુહસન સામે ફરિયાદ કરી છે. તેમનો કબજો લો અને દરેકને એક હજાર ફટકા મારો. ન્યારે તમે આ પુરૂં કરી રહો ત્યારે પૂછડી તરફ તેમનું મો રાખીને તેમને ગધેડાપર બેસાડો પછી તેમને શહેરમાં ફેરવો, અને દરેકને કહો કે જે પોતાના પડોશીઓને પીડા કરે છે તેમને આવી શિક્ષા થાય છે.”

૮. તેને હુકમ કરવામાં આવ્યો તે પ્રમાણે વજીરે કર્યું.

અણુહસને આખા દિવસનું બધું કામ ખલીફના રિવાજ પ્રમાણે કર્યું. ન્યારે તેણે સમાપ્ત કર્યું, ત્યારે તેણે એક ખીદમતગારને બોલાવ્યો કે જે પાસે ઉભો હતો. તેણે કહ્યું “હું ભુખ્યો થયો છું. મને ખાવાને કાંઈ આપો.

૯. તેણે જવાબ આપ્યો, “હું સાંભળું છું અને તાબે થાઉં છું,” અને તે તેને જમવાના ઓરડામાં લઈ ગયો. અહીંયાં કીમતી ખોશાકવાળા ગુલામો તેની તહેનાતમાં રહ્યા. તેઓએ તેને ઉત્તમ

ખોરાક અને મીઠાં પીણાંઓ આપ્યા. અણહસેને ફરીથી પૂછ્યું, “હું કોણ છું?” અને આ ગુલામોએ પણ જવાબ આપ્યો “તમે વફાદારના રાજા છો.”

૧૦. છેવટે તેણે કહ્યું “આ બધું કોઈ દુષ્ટ સત્તાથી કરવામાં આવ્યું છે. મને હિંદુર તેમાંથી સુખે મુક્ત કરે.” ન્યારે તે આ પ્રમાણે મનમાં બોલતો હતો ત્યારે, એક નોકરડીએ શરખતના ખાલામાં ઉંધ લાવનારી બૂકી નાંખી, અને તે અણહુસનને આપ્યું. ન્યારે તેણે તે પીધું ત્યારે, ફરીથી તેને ધસધસાટ ઉંધ આવી.

પાઠ ૨૮. અણહુસન લાગ ત્રીજો.

૧. પછી હાર્દન અલરસીદે નોકરોને અણહુસનને તેને પોતાને ઘેર લઈ જવા (ઉંચકી લઈ જવા) હુકમ કર્યો. નોકરોએ તે પ્રમાણે કર્યું, અને તેને તેની પથારીપર સુવાડ્યો, અને હજી પણ તે ધસધસાટ ઉંધતો હતો. રાતમાં તે જાગ્યો, અને ગુલામોને બોલાવવા લાગ્યો.

૨. પરંતુ કોઈએ તેને જવાબ આપ્યો નહીં. તેમ છતાં, તેની માએ તેને આ ગુલામોનાં નામનો પોકાર કરતાં તેને સાંભળ્યો. તેણી ઉઠી અને આવી, અને તેને કહ્યું “શું છે મારા દીકરા? તું ગાંડો છે?”

૩. ન્યારે તેણે તેની માતાના શબ્દો સાંભળ્યા ત્યારે તેણે તેણીને કહ્યું, “તું કોણ છે, હે ઘરડી ડોસી? હું વફાદારનો રાજા છું. તારે મારી જોડે આ પ્રમાણે ન બોલવું જોઈએ.”

તેણીએ જવાબ આપ્યો, “હું તારી મા છું, મારા દીકરા.”

પરંતુ તેણે જવાબ આપ્યો, “હું તારો છોકરો નથી; હું વફાદારનો રાજા છું, ઘણા પ્રદેશનો રાજા છું.”

તેની માએ કહ્યું ‘તારે આ પ્રમાણે વાત ન કરવી જોઈએ. જો કોઈ તને સાંભળશે, તો તને ખલીફાની પાસે લઈ જવામાં આવશે, અને તને મારી નાંખવામાં આવશે.

૪. પછી, જે દુષ્ટ સત્તા (બૂત) તેને દુઃખ દેતી હતી તેને નસાડી મુકવા માટે તેણી તેનાપર મંત્રો બોલવા લાગી. થોડો વખત

પછી તેણીએ કહ્યું, “મારા દીકરા, તારે માટે મારી પાસે સારા સમાચાર છે, કે જે તને ઘણો ખુશ કરશે.”

અબ્રુહસન બોલ્યો, કયા સારા સમાચાર છે ? (સારા સમાચાર શું છે). “તેણીએ જવાબ આપ્યો, “ગઈ કાલે, જે પાંચ ઘરડા માણસો તને હેરાન કરતા હતા તેમને મારવાનો ખલીફાએ હુકમ કયો હતો. વળી તેણે સલામ સાથે સોનાના સો સિક્કા મારાપર મોકલ્યા હતા.”

૫. ન્યારે અબ્રુહસને આ શબ્દો સાંભળ્યા ત્યારે, તે મોટેથી બોલી ઉઠ્યો, “મેં તને કહ્યું કે હું વફાદારોનો રાજા હતો, ઘરડા માણસોને મારવાનો હુકમ આપનાર હું હતો. મારી સલામ સાથે તારાપર સો સોનાના સીકા મોકલનાર હું હતો.”

૬. પછી તે તેની પથારીમાંથી ઉઠ્યો અને તેની માતાને લાકડીવડે મારી. પડોશીઓએ તેણીની ખુમો સાંભળી, અને શું બાબત હતી તે જોવાને અંદર આવ્યા. “હું વફાદારોનો રાજા છું, હું વફાદારોનો રાજા છું,” એમ ખુમ પાડતો ન્યારે તેઓએ તેને સાંભળ્યો ત્યારે, તેઓ બોલ્યા “આ માણસ ગાંડો છે.”

૭. પછી તેઓએ તેને પકડ્યો, તેના હાથ પાછળથી બાંધ્યા, અને ગાંડાને માટેના ઘરમાં તેને લઈ ગયા. ત્યાં તેઓએ તેને માર્યો, અને તેનાં કપડાં ઉતારી લઈને, એક ઊંચી બારી આગળ તેને ગળે સાંકળ બાંધી. દશ દિવસ પછી તેની માતા તેને મળવા આવી. તેણીએ કહ્યું “હવે વિચાર કર, મારા દીકરા. જે તું ખરેખરી રીતે રાજા હતો તો તું આ જગ્યાએ હતો ખરો !”

૮. ન્યારે અબ્રુહસને આ સાંભળ્યું ત્યારે તે બોલ્યો “માતા, તું સાચું બોલી છે. મને (ચાક્કસ) સ્વપ્ન આવેલું હોવું જોઈએ કે હું એક ખલીફા હતો, અને મારી પાસે ઘણા નોકરો અને ગુલામો હતા. મેં જે કર્યું છે અને કહ્યું છે તે માટે મને માફી આપો.”

પછી તેઓએ તેને ગાંડાના ઘરની બહાર કાઢ્યો અને તેને ઘેર જવા દીધો.

૯. જ્યારે તેને સારું થયું (જ્યારે તે સારો થયો) ત્યારે, અભણ્યા માણસને વાળુ કરવા આમંત્રણ કરવા તે પૂલપર ફરીથી ગયો. અહીંયાં તેને ખલીફો મળ્યો કે જે, ત્યાં આગળ અણુહસનને ફરીથી મળવાની આશાથી, વેપારીના પોશાકમાં દરરોજ પુલપર જતો.

૧૦. જેવો અણુહસનને ખલીફને જોયો કે તરતજ તે ગુસ્સે થયો. તે બોલ્યો “તેં મારું આટલું બધું ખોટું શા માટે કર્યું?” ખલીફાએ કહ્યું “મેં તને શું કર્યું છે?” અણુહસનને જવાબ આપ્યો, “તેં જે કર્યું છે તેના કરતાં વધારે તું શું કરી શકતે? મને મારવામાં આવ્યો છે. તેઓએ કહ્યું કે હું ગાંડો માણસ હતો અને મને ગાંડાના ઘરમાં મુક્યો હતો. આ બધું તારાથી કરવામાં આવ્યું હતું. હું તને મારે ઘેર લાવ્યો. મેં તને મારો ઉત્તમ ખોરાક આપ્યો. બદલામાં તેં મને ગાંડો બનાવ્યો જેથી કરીને હું કાણુ હતો તેનું મને ભાન ન રહ્યું. ચાલ્યો જ, અને ફરીથી મારા જોવામાં આવતો નહીં.”

પાઠ ૨૯. અણુહસન-ભાગ ચોથો.

૧. આથી ખલીફો હસ્યો. તે હસનની પાસે બેઠો. તેણે કહ્યું “તમે હેરાન થયા છો એમ સાંભળીને મને ઘણી દીલગીરી થાય છે. તમને થયું તે બધું મને કહો.”

૨. પછી પહેલેથી છેલ્લે મુધી તેને જે જે થયું હતું તે બધું હસને તેને કહ્યું. ખલીફને વાત સાંભળી હસવું આવ્યું. પરંતુ તેણે તેનું હસવું દાબી દીધું. પછી તે બોલ્યો, “ધશ્વરને આભાર માનો કે તમારી બધી પીડા હવે પુરી થઈ ગઈ છે. ચાલો આપણે પાછા મીત્રો બનીએ.”

પરંતુ અણુહસનને જવાબ આપ્યો. હું ફરીથી તમારી સાથે મીત્ર ભાવ રાખીશ નહીં. એક કહેવતમાં કહેલું છે કે, “જે માણસ પથ્થર આગળ ઠોકર ખાય છે અને પાછો ત્યાં જાય છે તે તેને જે કંઈ થાય તેને લાયક છે.” તેથી હું તમારી જોડે રહીશ નહીં, કારણકે તમારી છેલ્લી મુલાકાતે મારી આવી દુર્દશા કરી.”

૩. ખલીફાએ કહ્યું “મારી છેલ્લી મુલાકાતે તારું નસીબ સાંઈ કર્યું. તું ઈચ્છતો હતો તે પ્રમાણે પાંચ ધરડા માણસોને શિક્ષા કરવામાં આવી હતી, અને તારી માતાને સોનાના સો સિક્કા મળ્યા.”

હસને જવાબ આપ્યો “તે ખરૂં છે.”

ખલીફાએ ઉમેર્યું “કદાચ ખીજ વખત તને કાંઈક થશે કે જે તને તેના કરતાં વધારે ખુશ કરશે.”

હસને કહ્યું “તમારે શું જોઈએ છે.” (તમારી શું ઈચ્છા છે)

૪. ખલીફાએ જવાબ આપ્યો “આજે રાતે હું ફરીથી તમારો મહેમાન થવા અંગૂં છું.”

છેવટે અય્યુહસને કબુલ કર્યું. “પરંતુ તમારે મહેમાનની વીંટીના સોગન લેવા પડશે કે ફરીથી હું ગાંડો નહીં થાઉં.”

ખલીફાએ કહ્યું “હું તે સોગન લઈશ.”

૫. અય્યુહસન ખલીફાને પોતાને ઘેર લઈ ગયો, અને પહેલાંની માફક તેને ઉબાણી કરાવી. ખલીફાએ ફરીથી તેને ઉધવાનો ભૂકો આપ્યો, અને તેને મહેમમાં લઈ જવાનો હુકમ કર્યો.

૬. રાત પુરી થવા આવી ત્યારે અય્યુ જાગ્યો. તેણે સંગીતનો અને ગુલામડીઓના ગાવાનો અવાજ સાંભળ્યો. તે જુમ પાડી ઉઠ્યો, “ઓ મારી મા !” પછી એક ગુલામડીએ જવાબ આપ્યો “તમારી સેવામાં, ઓ વફાદારોના રાજ.”

૭. ત્યારે તેણે આ સાંભળ્યું ત્યારે, અય્યુ મનમાં બોલ્યો, “શું હું ફરીથી દુષ્ટ ભૂતની સત્તામાં પડેલો છું ? હું માત્ર ઇશ્વરપર ભરોસો રાખી શકું છું.” પછી તેણે એક નોકરને બોલાવ્યો. તેણે કહ્યું “મારો કાન કરડ કે જેથી હું ઉંઘું છું કે જાગું છું તે મને માલમ પડે.”

૮. ત્યારે તે નોકરે કહ્યું, “ત્યારે તમે વફાદારોના રાજ છો ત્યારે હું તમારો કાન કેવી રીતે કરડી શકું ?” અય્યુહસને કહ્યું “જો તું મારો કાન નહીં કરડે તો હું તારું માથું કાપી નાખીશ.” તેથી તેના ઘાંત એકઠા મળ્યા ત્યાંસુધી નોકરે તે કરડ્યો, અને અય્યુહસન મોટેથી ચીસ પાડી ઉઠ્યો.

૬. ખલીફા જે પડદાની પાછળ હતો તે એટલું બહું હસ્યો કે તે નીચે પડી ગયો. જે હાજર હતા તે બધા ખડખડ હસ્યા. તેઓએ નોકરને કહ્યું તું ચાંડો હોયો જોઈએ કેમકે તે ખલીફાનો કાન કરડયો !!

૧૦. તેણે જ્યારે તે બધાને હસતા જોયા ત્યારે અબુહસન ચુસ્ત થયો. તેણે કહ્યું “હું સારી રીતે સમજું છું કે તમે બધા દુષ્ટના નોકરો છો, પરંતુ ઈશ્વર માફ રક્ષણ કરશે.”

૧૧. પછી ખલીફા પડદાની પાછળથી બહાર આવ્યો. તેણે કહ્યું “ઓ અબુહસન, તું હસાવીને અમને મારી નાંખશે. પછી અબુહસનને ખબર પડી કે ખલીફા કેણું હતો, અને તેણે તેને સલામ કરી. ખલીફાએ અબુહસનને એક કીમતી ઝબ્બો અને સોનાના હજાર સીંકાઓ આપ્યા; અને તેને પોતાનો એક મીત્ર બનાવ્યો.

પાઠ ૧૦ એ સુર્યનું હસવું.

૧. વરસાદે સુર્યને હસવું “આલ્યો જા. તું જે તો નથી કે આજે હું પૃથ્વીની મુલાકાત લેવાનો છું ? તું જાણે છે કે જ્યારે મારાં આંસુઓ પડે ત્યારે તારે પ્રકાશવું ન જોઈએ.”

૨. સુર્ય એ કહ્યું “તે એવો રમણીય દિવસ છે અને પૃથ્વી એટલી બધી સુંદર છે કે હું જવા માંગતો નથી (મારે જવું નથી.)”

૩. વરસાદે કહ્યું “હું લાંબો વખત રહીશ નહીં, માત્ર પાંચ કે દશ મીનીટ તને ખુશ કરવાને માટેજ હું એક નાનું ઝાપટું નાંખીશ.”

૪. સુર્યએ કહ્યું “પણ પાંચ મીનીટ માટે પણ મારે જવું નથી. ઘણી નવી કળાઓ અને નવાં ફળો છે કે જે મારે જોવાં છે. વળી, તેમનાં ઈંડામાંથી તાજાં સેવાયલાં ઘણાં જીવાન (નાનાં) પક્ષીઓ છે, કે જેમને આ રમણીય દુનિયામાં હું આવકાર આપવા ઇચ્છું છું.

૫. વરસાદ, શા માટે તું તેમને એકલાં મુકી શકતો નથી. જ્યારે તેમને ગરમ કરવાને હું હોઉં છું ત્યારે દિવસના વખતમાં તેઓ તને ઈચ્છતા નથી. (માગતા નથી). રાતપડે ત્યાં સુધી થોભ; પછી હું ઘણો દૂર હોઇશ.

૬. હું બીજા પ્રદેશોમાં ગયેલો હપ્પશ, અને ચંદ્ર અને તારાઓ મારી જગ્યાએ હશે. એકાદ બે કલાકને માટે તારાં વાદળાં તેમના ચહેરા હાંકી દેશે તેનો તેમને વાંધો પડશે નહીં, અને પૃથ્વીની આ બાજુ એટલી બધી ઉંઘમાં હશે કે તેમની તેને ખોટ લાગશે નહીં (પડશે) નહીં.”

૭. “મારા વહાલા સૂર્ય” વરસાદે કહ્યું. “તું વિસ્તુઓને ગરમ કરતો નથી. તું તેમને કેટલીક વખત બહુ ગરમ કરે છે. ન્યારે આપણે વાત કરીએ છીએ ત્યારે, વધારેને વધારે તાપ થતો જાય છે, અને થોડીવારમાં જે કુલો તને એટલા બધાં ગમે છે તે નમી જશે અને ફિક્કાં (રંગ વગરનાં) થઈ જશે.

૮. તેમને તાજાં કરવાને માટે માટે હું મારાં ચળકતાં નાનાં ટીપાંઓ મોકલું નહીં ત્યાં સુધી ધાસ દીલગીરીથી જમીનપર નીચું નમી રહેશે, અને પક્ષીઓ ગાતાં આકાશે (ગાવાનું) બંધ કરશે.)

૯. થોડીક ક્ષણ એક વાદળાં પાછળ સંતાઈ જ, અને ન્યારે તું ફરીથી બહાર આવે ત્યારે, તને પૃથ્વી હંમેશના કરતાં વધારે રમણીય લાગશે. બધી ધૂળ અને ડાઘાઓ ધોવાઈ જશે, ધાસ વધારે લીલું થશે, અને ફૂલો વધારે પ્રકાશીત થશે. સૂર્ય, હું તને કહું છું તેમ કર.”

૧૦. પરંતુ જીલ્દાર મહિનાના તે ગરમ દિવસે, સૂર્ય હાલો હતો. વાદળાંની પાછળ તે સંતાયો નહીં, પરંતુ ન્યારે આપડું શરૂ થયું ત્યારે તેણે પ્રકાશવાનું ચાલુ રાખ્યું.

૧૧. ન્યારે ચકચકીત ટીપાંઓ તેનાપર પડ્યાં ત્યારે, પૃથ્વીપર નીચે જોતાં, મીઠી કળાઓને તેમનાં નાજુક પાંદડાં ખોલતી, ધાસો ટટાર ઉભુ રહેતું, અને કુલોને તેમનાં નમી ગયેલાં ઉપરના ભાગને ઉંચા કરતા, તેણે જોયાં.

૧૨. તેનાપર હસીને સૂર્યએ કહ્યું, “વરસાદ તારું કહેવું ખરું હતું. તેના હસવાથી આકાશમાં કમાન થઈ, અને આપડું આવ્યું ત્યાં સુધી દરેક રંગથી ચકચકતો ત્યાં પ્રકાશ્યો.

૧૩. નીશાળેથી આવતાં છોકરાંઓએ તે જોયું, અને આનંદથી જીમ પાડવાં લાગ્યાં “મેઘધનુષ ! સુંદર મેઘધનુષ ! ચાલો આપણે મેઘધનુષ તરફ દોડીએ. —————

નોટીસ

આથી સર્વેને ખબર આપવામાં આવે છે કે નીચે લખેલી ચોપડીઓ સુરત નાણાવટ મંથ્રે મી. કરસનદાસ નારાયણદાસ બુકસેલરની દુકાનેથી મળશે.

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ પ્રાઈમર ભાગ બીજાના મીનીંગ

(તરબુમા સહીત) ૦-૬-૦

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૧ લાના   ,, ...૦-૮-૦

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૨ ના   ,, ...૦-૧૧-૦

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૩ ના   ,, ...૦-૧૩-૦

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૪ ના   ,, ...૧-૦-૦

મેકમીલન ન્યુ રીડર્સ નં. ૫ ના   ,, ...૧-૪-૦

સંસ્કૃત પ્રીમરની ગાઈડ ૦-૧૨-૦

નળાખ્યાન સટીંગ મોટીકૃત ૧-૨-૦

મી મીડલ સ્કુલ એથિમેટીક....   ....૧-૦-૦

નેલસન રીડર્સ પ્રાઈમરના મીનીંગ (તરબુમા સહીત)...૦-૬૦-

નેલસન રીડર્સ નં. ૧ના ૦-૧૦-૦

”   ”   ૨ના ૦-૧૩-૦

”   ”   ૩જા ૧-૪-૦

”   ”   ૪થા ૧-૪-૦

”   ”   ૫મા ૧-૪-૦

એ શિવાય બીજી બધી શાળાપયોગી ચોપડીઓ મળશે જ્યાંજ્યાં લેનારને સાફ કમીશન આપવામાં આવશે.

Published by—Balubhai Karsandas Narandas

Book-seller, Nanavat—SURAT.

Printed by—Narayanrao Laxmanrao Nikum at the

SHANKER P. PRESS, Chawta Bridge—SURAT.

